

PREPIH

10/XII • oktober 2002 • NI ZA PRODAJO • poštnina plačana na pošti Ravne na Kor.

KOROŠKI ČASOPIS

PE PODRUŽNICA SLOVENI GRADEC

- INDIVIDUALNA POMOŽENJSKA ZAVAROVANJA
- POSLOVNA POMOŽENJSKA ZAVAROVANJA IN ZAVAROVANJA FINANČNIH IZGUB
- OSEBNA ZAVAROVANJA

IZBERITE MODRO SVOJO POT !

koroške pekane d.d.
DRAVOGRAD

Koroška c. 2
2370 Dravograd
Tel.: 02 87 21 000
Fax: 02 87 84 637

BETON d.o.o. Dravograd
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o. Ravne
GRADNJE d.o.o. Slovenj Gradec
INŽENIRING d.o.o. Dravograd
PRODAJNI CENTER d.o.o. Dravograd

KOMUNALNO PODJETJE
"LOG" d.o.o.

Država: slo 187, 2390 Ravne na Koroškem
N.C. 02 82 23 963, fax 02 82 20 912

24 - urna dežurna pogrebna služba
gsm: 041 650 611

KOK dr. Franca Sušnika
Na gradu 1
2390 RAVNE NA KOROŠKEM

Koroška
... barvitost doli.

PETROL

ENERGETIKA

RAVNE d.o.o.

Koroška cesta 14
SI-2390 Ravne na Koroškem
Slovenija
Telefon: 02 870 61 00

PREPIH NA INTERNETU:
<http://prepih.czp-voranc.si>

prevent

pol stoletja razvoja

1952 - 2002

PRAZNUJTE Z NAMI

Vabimo vas na praznovanje jubileja, ki bo
v soboto, **12. oktobra**,
na letališču Slovenj Gradec,
s pričetkom **ob 12. uri**

Z nami bodo izvajalci zabavne glasbe:

Tereza Kesovija, Jaka Šraufciger, Andrej Šifrer, Rock'n bend, Select, Domen Kumer, skupina Nude, Foxy Teens, Rebeka Dremelj, Nataša Krajnc (Miss Slovenije 2002), Natalija in Milena Kolšek, Slavko Ivančič, Irena Vrčkovnik, Matjaž Ograjenšek, Sašo Hribar, Neno Belan & Fiumens, Six pack Čukur, Moulin Rouge, Ansambel Strici, Magazin, Sebastijan, Sanja Doležal, Milan Kamnik

in izvajalci narodno zabavne glasbe:

Ansambel Lojzeta Slaka, Rosa, Ptujskih 5, Jasmin, Navihanke, Pogum
in Ansambel Simona Plazla

Program bo vključeval tudi:

letalski miting (ob 14. Uri), možnost skokov s padalom v tandemu in poletov z letalom

Pridite s prijatelji, skupaj se bomo povесelili

V prostorih Galerije likovnih umetnosti bo v času od 10. 10. do 10. 11. 2002
na ogled razstava o pol stoletnem razvoju Preventa

www.prevent.si, prevent@prevent.si

Prevent d.d., Kidričeva 6, 2380 Slovenj Gradec, Tel.: 02 8823 000, Fax: 02 8823 010

SEDEMNAJSTI KANDIDAT

“Mater, zdaj ko že vsak hoče biti predsednik, bom pa še jaz probal !“

SLOVENCIMAMO PREVEČ...

Pred leti je zaslovel pevec z verzom PREVEČ JE KARTOTEK; letos pa bi v gneči ob zamenjavi osebnih dokumentov najbrž sestavljal že pravo nadaljevančko... Sploh je letošnje leto za Slovence edinstveno. V statističnih evidencah kar mrgoli podatkov o dosežkih, presežkih in primanjkljajih s področja gospodarstva, turizma in kulture. Tudi zavarovalništva.

Jesen nam bo postregla s podatki o kmetijski proizvodnji, ki je na nesrečo bolj odvisna od vremena kot od volje ljudi. Za posledice suše in poplav se oškodovani priporočajo materi državi v reševanje. Menda ima ta naša mlada mati denarja preveč, saj vsako leto prenavlja parlament in beremo o stotinah milijonov v te namene.

Moj jezični sosed je pripomnil, da bo imela letošnja jesen prednost govedoreja. Za kandidate na volitvah, ki jih je ljubkovalno poimenoval b i k i, je treba počistiti hleve, da bodo ukrepe za izboljšanje molznosti krav snovali v čistem ozračju, z lepšim nazivom volilcev. Za izbor najplemenitejših bikov pa bodo poskrbeli voli iz volilnih komisij in odborov.

Letos imamo toliko proračunskega presežka, da si bomo privoščili kar dva volilna imenika za vsako volišče. Nekateri pripominjajo, da bo zmanjkalo volov za odbore in predlagajo vključitev mladoletnih telet, da se bodo pravočasno spoznali z umetnostjo politične demokracije.

Zlobneži namigujejo, da imamo demokracije preveč, saj lahko kandidira vsak poštenjak, tudi tisti v narekovajih! Sicer pa počakajmo do trgatve in Martinovega, ko si bomo nalili čistega vina.

Res zanimivo, kako se povezuje govedoreja in vinogradništvo. Čisto vino nam ponujajo tudi s hrvaške strani, in sicer z ribiškiškimi škandali in svojstvenim pojmovanjem dobrososedskih odnosov. Največ čistega vina pa bomo Slovenci dobili iz Evropske unije. Tam pripravljajo podatke, koliko bodo kandidatke za vstop vplačevale v skupni proračun, da bodo pozneje kandidirale za subvencije. Baje bo bogata Slovenija več dajala kot dobivala, zato bomo čistega vina kar veseli. Porasta alkoholikov se ne bojmo - streznitev bo hitra.

V vsej zmedbi pa nikar ne spreglejmo, da nam želijo spremeniti ustavo. Globalizacija in boj proti terorizmu menda zahtevata omejevanje temeljnih človekovih pravic. A Slovencem tudi?

TIK

Kdor čaka, se načaka.

NIKO

PREPIH

KOROŠKI ČASOPIS

- Libeliče: zgled zgodovini 4
- Koroška v sliki 5
- Prevent v Braziliji 9
- Anketa: pozdrav jeseni 11
- Naš pogovor: Milena Korošak 12
- Ravne: investicije v kulturo 13
- Dravograd: s kolesom na pot 14
- Jesenska srečanja na Prevaljah 15
- Muta brez kostanjev 16
- Oktet Lesna je praznoval 18
- Moda: Sabina Topler 21
- Avtomanija: Pariz 2002 24
- Gradimo mostove 28
- OK Fužinar pred novo sezono 33
- Črna kronika 40

NA NASLOVNICI: JESEN
Posnetek: Marijan Lačen

PREPIH Koroški časopis

Glavni in odgovorni urednik: **Vojko Močnik**
Grafična priprava: **EPT, Veselin Vuković s.p.**,
Ravne na Koroškem
Tisk: **ZIP center d.o.o.**, Ravne na Koroškem
Izdaja: **VORANC d.o.o.**, Ravne na Koroškem,
Ob Suhi 22, email: **prepih1@siol.net**
tel. **02/82 15 780**, faks 02/82 22 999
Naslov uredništva: Prežihova 24,
2390 Ravne na Koroškem

Nenaročenih tekstov in fotografij
ne vračamo in ne honoriramo.
Oktober 2002.

Tiskano 4000 izvodov.
<http://prepih.czp-voranc.si>

Libeliče:

Upornost kot zgled zgodovini

V Libeličah so s ponosom in svečano obeležili 80. obletnico ponovne priključitve k Sloveniji

Libeliče, nepokorjena vas na meji

Libeliče so obmejno gručasto naselje ob robu Libeliškega polja pod Libeliško goro. Naselje se v virih prvič pojavlja leta 1201, v 16. stoletju pa je bilo tam pomembno pristanišče za dravsko brodarstvo. V središču vasi so stare kmečke hiše, katerih osnove segajo celo v srednji vek, na obrobju pa je precej novih. V vasi živi 224 prebivalcev. S tem bi lahko končali kratek opis Libelič in ljudi povabili na turistični obisk te vasi, ki se danes ponaša z bogato kulturno in naravno dediščino, z znano kostnico in z zaokroženo podobo vasi kot zanimivega podeželskega področja.

A za zgodovino Slovenije pomenijo Libeliče še mnogo več. "Če je slovenski plebiscitni spomin prežet z občutki bolečega poraza in izgube dveh tretjin koroškega ozemlja, pa je libeliška zgodba nekaj povsem drugega... je izraz svojevrstnega upora, neukrotljive narodne zavesti in pokončne zmage..." je med drugim zapisano v predstavitvi Libelič na njeni spletni strani.

Po plebiscitu 10. oktobra 1920 so Libeliče kljub večinski odločitvi njenih prebivalcev za kraljevini SHS priključili k Avstriji. Celi dve leti so vsak dan rivali mejnike, rezali bodoče "državno" žico, se upirali orožnikom in avstrijski upravi, prirejali protestne shode in zborovanja, se povezali s slovenskim zaledjem..., dokler upor ni rodil zmage.

Pred osmimi desetletji so takratne velesile Libeliče ponovno vrnila Sloveniji. Edinstven primer se zgodil po trdovratnem in trmaste vztrajanju Libeličanov, ki se niso sprijaznili z namenjeno jim usodo in so

odločitev velikih dobesečno izsilili.

Naše Libeliče so tako majhen obliž na rane Slovenije, ki je zadnjih sto let ozemlje le izgubljala, hkrati pa so ilustracija nacionalnega zavedanja in zgodovinske zrelosti, dokaz, da tudi majhni in šibki lahko premagajo velike in močne.

Temu edinstvenemu dogodku, ki je našel svoje mesto v slovenski in evropski zgodovini, so se v Libeličah poklonili z otvoritvijo bogatega kmečkega muzeja v starem seniku, kjer sta udeleženca pozdravila predsednik KS Libeliče **Adrijan Zalesnik** in župan Dravograda **Rado Krpač**, ter s slavnostno prireditvijo v središču vasi. S pesmijo, besedo in filmom so spomnili na svojo slavno preteklost. In tudi slavnostni govornik **Borut Pahor**, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, je opozoril na zgodovinski spomin, ko je spregovoril o prihodnosti:

"Sedanje generacije Slovencev so dolžne ohraniti zgodovinski spomin na slovensko upornost, tudi in predvsem zavoljo prihajajočih generacij, ki se bodo s svojimi radovednimi očmi ozirale v precej drugačen

Borut Pahor: Skrbeti za nacionalno identiteto

svet od tistega, ki ga puščamo za seboj. Prav je, da mladi ljudje vedo, da so kvalifikacije našega naroda in države za novo evropsko sožitje terjale zelo veliko poguma, predanosti in žal tudi žrtev njihovih prednikov.

Evropsko združevanje, katerega vrednostni humos predstavlja strpnost in medsebojno spoštovanje, še ne pomeni, da Slovincem zavoljo vsega tega ne bo potrebno skrbeti za krepitev nacionalne identitete. Prav nasprotno. To bo prav tako zahtevna preizkušnja, čeprav, srčno upamo, v pogojih miru in mednarodnega sodelovanja," je rekel predsednik slovenskega parlamenta in dodal, da si bomo Slovenci skupaj s sosednjo Avstrijo kmalu delili dobro in slabo skupnega evropskega doma, vendar moramo tudi poslej dosledno vztrajati pri spoštovanju avstrijske državne pogodbe in zahtevati od avstrijskih oblasti zaščito za slovensko manjšino.

V Libeliče je prišel tudi **Joško Joras**, borec za pravično južno mejo.

"Libeliče in Libeličani mi dajejo upanje in zgled: če so oni uspeli pred osmimi desetletji, zakaj ne bi sedaj uspeli tudi mi. Ta košček zemlje so uspeli zadržati v Sloveniji, tu so ohranili slovenski jezik, in podoben boj nas sedaj čaka na drugem koncu države," nam je v Libeličah med drugim dejal Joško Joras.

Tudi na ta način so naše Libeliče spodbuda prihodnjim rodovom in kažipot za utrjevanje narodnostne identitete.

-pm

KOROŠKA V SLIKI

Ko so pod parolo NI PRIHODNOSTI BREZ KMETIJSTVA letos 5. septembra slovenski kmetje odšli na svoj shod v belo Ljubljano, so bili med njimi tudi koroški kmetje. S transparenti so se pridružili šesttisočim slovenskim kmetom, ki so hoteli opozoriti na številne težave in na negotovo prihodnost, ki jih čaka ob vstopu v Evropska unijo. V kolikšni meri je kmečki "punt" uspel, bodo kmetje šele videli.

Posnetek Franc Jurač

Zaključni koncert 10. mednarodne solopevske šole Hugo Wolf je bil v dvorani Glasbene šole Slovenj Gradec. Pod vodstvom univ. prof. Brede Zakotnik so se predstavili: Eva Barbarino - klavir, Johanna Beer - sopran, Martina Hug - sopran, Saška Kolarič - mezzosopran, Birgit Plankl - sopran, Tanja Peuker Grossmann - sit, Katja Predovnik - sopran, Eva Maria - klavir, David Augustin Sansonnens - bariton, Mateja Stražar -sopran, Erika Wichert Weiss - sopran, Metka Zgaga -sopran; klavirska spremljava: Vladimir Mlinarič.

Posnetek Stanko Hovnik

Že drugič je prišlo v Art camp, to je v tisto prijetno okolje bifeja pri HE v Ožbaltu, lepo število umetniških ustvarjalcev iz Slovenije. Tri dni so uživali ob Dravi in ustvarjali v miru poletnih dni, se pogovarjali v večerih, ustvarjali nova poznanstva in lepe odnose med ljudmi. Ni manjkalo radovednežev in tistih, ki jih umetnost, še posebej v nastajanju, res zanima, pa je kaj malo priložnosti, da se ta dogaja kar takole pred očmi publike. Opazili smo lahko več

Posnetek Kristl Valtl

zvrsti, predvsem pa raznolikosti v materialih, prednjačijo les, kamen glina in seveda čopič. Za izvedbo so prispevali občina Podvelka, Javni sklad za kulturne dejavnosti iz Radelj, Športno društvo Vela Luka in drugi.

KDS Črneče je avgusta za sedem oskrbovank organiziral udeležbo na Vuzeniških dnevih. Z domskim kombijem so jih pripeljali v Vuzenico, spremljali pa sta jih medicinski sestri Mateja in Mija. Slednja je sicer upokojena, vendar vedno pripravljena priskočiti na pomoč. Maša pri cerkvi device Marije na Kamnu se je začela ob deseti uri. Med mašo je župnik posebej poudaril plemenito gesto KDS, ki je omogočilo romanje ljudem, ki so pred leti živeli v Vuzenici in okoliških krajih. Po maši so si oskrbovanke ogledale še bogat sejem, kjer so srečale veliko znancev. Prijazni Vuzeničani so svoje nekdanje sokrajanke pristrčno sprejeli v svojo sredino. Smeha in dobre volje je bilo za zvrhan koš.

Posnetek Suzana Praper

Legendarna Graška gora je 7. septembra gostila blizu petsto udeležencev vsakoletnega srečanja borcev in planincev. Spominski park XIV. divizije, ki je v teh krajih bojevala hudo bitko, je že tradicionalno prizorišče zborovanja. Pripravljata ga Območno združenje borcev in udeležencev NOB Velenje in velenjsko planinsko društvo. Letos pa so srečanje posvetili tudi prazniku mestne občine Velenje in mednarodnemu letu gora. Med udeleženi srečanja so bili tudi borci iz Mislinjske doline.

Posnetek Stanko Hovnik

Gospodu Antonu Navodniku iz občine Prevalje je sredi septembra uspelo iz ribnika Blegjš v občini Cerkvenjak spraviti na suho kar 115 cm dolgo in 16 kilogramov težko ribo vrste beli amur. Ribiči iz pravijo, da tako velike ribe te vrste v tem ribniku še ni uplenil nihče. Zanimivo je, da srečen uplenitelj lepe ribe ni član ribiške družine, je le ljubitelj narave in občasnega ribarjenja. Pri

Posnetek Robi Merc

Koroški ribiški družini pa upajo, da bo po tem ribiškem uspehu postal njihov član in mu za izjemen ulov iskreno čestitajo.

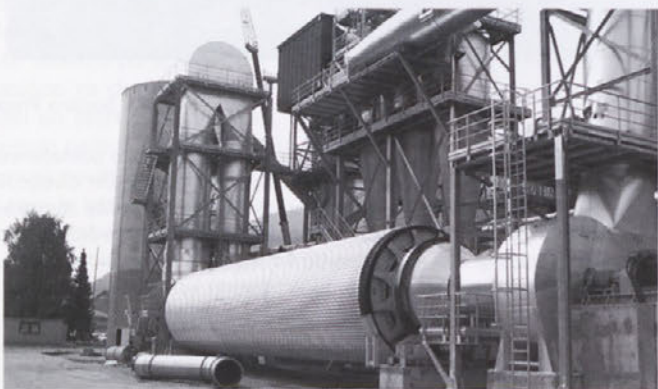
V Bistriškem jarku, na tisti lepi ravnini ob šoli, je bilo letošnje, že kar tradicionalno srečanje upokojencev Mute. Prišli so mnogi, eni samo bolj pogledat, se pozdravit z znanci, nekdanjimi sodelavci, drugi pa so si privoščili čisto ta pravo piknikovanje. To je dan, ko tudi upokojenci pozabijo na boleznin in starostne tegobe, mnogi se celo veselo zavrtijo, še posebej, če jih na plesišče vabijo "Tertineki", ki so tokrat vlekli ali pihali v instrumente. Organizatorji, Marjana Jerčić s svojim timom je poskrbela za vse, za dobro pijačo, za prigizke in celo za prevoze, vse po zmernih upokojencem primernih cenah.

Posnetek Kristl Valtl

V Tovarni ivernih plošč Otiški vrh zaključujejo ekološko tehnološko sanacijo tovarne, s čemer bodo emisije prašnih delcev znižali na minimum. Skupna vrednost investicije, po kateri bo tovarna postala prva ekološko sanirana proizvodnja ivernih plošč v Sloveniji, je preseгла milijardo tolarjev.

Med večjimi investicijami izstopata nov, sodoben sušilnik iverja, ki že obratuje in je znižal emisije prašnih delcev za 70 odstotkov ter zagon mokrega elektrofiltra za odstranjevanje prašnih delcev, katerega obratovanje se bo začelo še pred iztekom letošnjega leta.

Posnetek: -dela

Koroška ribiška družina, ki šteje prek 450 članov, je tudi letos izvedla dvodnevni ribolov (talni in s plovcem), za CARJA in dva spremljevalca. Pri talnem ribolovu je tekmovalo 58 tekmovalcev, pri lovu s plovcem pa 47, vsi člani Koroške ribiške družine. Najtežjo ribo, kije pogoj za pridobitev naslova ribiškega CARJA za leto 2002-2003, je ujel Milko Hirtl iz Otiškega vrha, drugo najtežjo je uspešno

ujeti Tončku Ditingerju iz Dravograda in tretjo Albinu Nagliču iz Slovenj Gradca. Po razglasitvi CARJA in dveh spremljevalcev je po ribiškem protokolu CAR moral dati svečano zaobljubo pred vsemi prisotnimi tekmovalci. Za uspešno izvedbo na obeh tekmovalnih dneh so poskrbeli sodniki pod vodstvom Jožeta Brezovnika, ki je tudi referent za šport v Koroški ribiški družini.

Posnetek Ivan Merc

Obujanje starih šeg in ohranjanje navad ter opravil na podeželju, imenovano Zlata jesen, je nedavno v organizaciji dravogradskega Turističnega društva potekalo že petič. Tokrat so prireditev imenovali Darovi jeseni; kmečke žene in mladina iz okoliških kmetij so razstavili domače jedi in pijačo na stojnicah pri hotelu Traberg. Tja je prispela tudi povorka vozov, konjenikov, godbi na pihala, pa grabljice, kosci in klepači. Obiskovalcem veselice so se pridružile tudi dosedaj izbrane tri kraljice Zlate jeseni ter letošnja, Vesna Božič iz Trbonj, s spremljevalkama.

Posnetek Samo Šavo

Pravijo, da je letos tisto bolj ta pravo gobarsko leto. To so potrdili tudi sodelujoči na letošnjem srečanju gobarjev, na katerem so nabirali in tekmovali gobarji in gobarke s Primorske, iz Maribora, Celja in seveda domačini z Mute in okolice. Srečanje je bilo pri Kovaču, ki je uradno na Primožu nad Muto, dejansko pa v Bistriškem jarku. Ob takšnih srečanjih gre za sprostitev in še več za stroko. Saj poskrbijo za vse tisto, kar naj bi gobarji in drugi vedeli, da ne delajo škode naravi, škodijo zdravju in ob tem še doprinesejo kanček dobrega v prehrano ljudi. Sicer pa je naša pokrajina še pestra in bogata z gobami, naše poznavanje pa je menda dokaj šibko in še zdaleč ne izrabljamo vsega kar nam ponujajo gozdovi in druga narava.

Posnetek Kristl Valtl

V Slovenj Gradcu so odprli prvo fazo ureditve mladinskega kulturnega centra, ki je namenjen mladim s cele koroške regije, pa tudi tistim manj mladim, ki jim mladinska kultura ostaja blizu. Center se nahaja na Celjski cesti v središču med obema srednjima šolama in je namenjen izključno ustvarjanju, izobraževanju in zabavi mladih. Prvi del projekta, ki so ga predali v uporabo, obsega adaptacijo kleti in pritličja, medtem ko se bo gradnja novega objekta, v katerem bo večja dvorana za izvajanje raznovrstnih koncertov, plesnih, gledaliških in drugih aktivnosti predvidoma zaključena do spomladi 2003.

Posnetek: -dela

Stalno prilagajanje potrebam tržišča

Srečanje uporabnikov informacijskih rešitev podjetja KOPA d.d.

Kopa je v Velenju priredila tradicionalno srečanje uporabnikov njihove programske opreme. Podjetje je predstavilo dosedanje delo in novosti s področja aplikativnih rešitev ter najnovejše tehnologije strateških partnerjev. Dogodek je bil namenjen zlasti izmenjavi izkušenj ter utrjevanju vezi med uporabniki in podjetjem.

Podjetje Kopa se zaveda pomembnosti strank pri izdelavi novih rešitev in jim želi ponuditi storitve najvišje kakovosti, zato pri svojem delu upošteva tudi njihova mnenja. "Uporabniki so ključnega pomena tako za uspeh podjetja kot tudi za oblikovanje prihodnje strategije razvoja in dejavnosti. Srečanje uporabnikov nam je omogočilo, da smo poleg predstavitve lastnih rešitev prisluhnili tudi željam naših uporabnikov," je pojasnil **Marjan Gobec**, vodja prodaje v podjetju Kopa.

Kopa skuša s tovrstnimi srečanji poudariti pomembnost stalnega prilagajanja potre-

bam tržišča in novim tehnologijam. "Poleg predstavitve našega dela omogočamo uporabnikom, da se seznanijo tudi s tehnologijami in novostmi naših strateških partnerjev, saj so uporabniki naše opreme pokazali veliko zanimanja za nove tehnologije," je dejal Gobec.

Predstavniki podjetja Novi HP je tako predstavil storitvene dejavnosti podjetja na področju garancij, vzdrževanja in načrtovanja informacijske infrastrukture, predstavnika TE Šoštanj pa sta predstavila potek prenove poslovnega informacijskega sistema v elektrarni, kjer so z znakovnega okolja prešli na novo grafično okolje. Posebej zanimive so bile predstavitve Kopinih strokovnjakov, ki so prikazali delovanje rešitev Kopa ERP v dvonivojski in trinoivojski arhitekturi ter novi tehnologiji strateškega partnerja Oracle - platformo Oracle 9iS in Oracle Real Application Cluster.

Poleg tehnološke vsebine je Kopa predstavila tudi rezultate dosedanjega dela in nakazala nove smernice pri oblikovanju ter ponudbi programskih rešitev. V podjetju so ponosni na uspešen zaključek petletnega srednjeročnega obdobja, v katerem so se lastninsko prestrukturirali in, kar je najbolj pomembno, prešli izjemno zahtevno fazo razvoja nove generacije programskih rešitev.

Kopa se je tako oblikovala v vodilnega domačega razvijalca poslovnih informacijskih sistemov, z uvajanjem novih tehnologij pa namerava svojo prisotnost na domačem tržišču še povečati. "Uspelo nam je, da smo se kadrovske okrepili, to pa nam omogoča samozavesten nastop v naslednjih letih. Zadali smo si cilj povečati obseg poslovanja v treh letih za 100 odstotkov, kar nam glede na letošnje poslovne rezultate tudi uspeva," je še dodal Gobec.

-p

 KOPA *Hiša Bistrih Rešitev*

celovite rešitve informacijskih sistemov

KOPA
računalniški inženiring d.d.

Kidričeva 14,
2380 Slovenj Gradec

tel: 02 8839 700

fax: 02 88 39 777

http: www.kopasi

e-mail: info@kopasi

Zavarovalnica Maribor - tradicija in zanesljivost

Zavarovanje kot temelj ustvarjanja gospodarske in socialne varnosti

Človekov razvoj so že od nekdaj spremljale naravne rušilne sile in ogrožale njegov obstoj, zdravje, lastnino. Posameznik se ni mogel učinkovito braniti pred njimi, zato se je že zelo zgodaj pojavila potreba ljudi po razdelitvi tega tveganja med več osebkov. Skupina ljudi, ki jih je ogrožala ista nevarnost (imenujemo jo rizična skupnost), je oblikovala in vlagala v skupnost in s tako zbranimi vložki pomagala tistim, ki jih je nevarnost prizadela. Prav v tej vzajemnosti in solidarnosti posameznih osebkov v rizični skupnosti je bistvo zavarovanja.

Vloga in naloga zavarovanja se od davnine pa do danes nista bistveno spremenili. Tudi danes, ko govorimo o zavarovanju, govorimo o prerazporeditvi številnih tveganj, ki so jim zavarovanci izpostavljeni, na vse zavarovance in o izplačilu ustreznega nadomestila za nastalo škodo ali ustrezno vsoto v skladu s sklenjeno zavarovalno pogodbo.

Zavarovavec s prenosom tveganja na zavarovalnico dosega varnost svojega poslovanja in ustrezno gospodarsko ter socialno zaščito.

Tako prodajalci kot kupci zavarovalnih storitev se radi ujamemo v past temeljne značilnosti zavarovalnega produkta - njegove nesnovnosti. Zavarovalna storitev je specifični izdelek, ne moremo ga otipati, vonjati, okusiti, pomeriti... Prodajalci zavarovalne storitve zavarovancu prodajajo obljubo (dokumentirano sicer z zavarovalno pogodbo oz. zavarovalno polico) o korektnem nadomestilu izgubljenega premoženja, medtem pa kupec pravzaprav sploh ne ve, ali bo ta izdelek potreboval.

Obstaja zgolj statistična verjetnost, da ga bo. Tveganje, ki ga kupec zaznava ob nakupu zavarovalne storitve, je zato precejšnje in razumljivo. Vendar je tveganje, ki ga prevzemamo nase, če se za nakup ne odločimo, bistveno večje. Za zagotovitev pridobljene ravni standarda takrat, ko nas doleti nesreča, potrebujemo kvalitetno zavarovanje in zavarovalnico.

Tradicija na strani ZM

Zavarovalna tradicija šteje Zavarovalnico Maribor za najstarejšo zavarovalnico v Sloveniji. Mesto Maribor je pri Avstrijskem zavarovalnem zavodu svoja poslopja proti požarnim škodam zavarovalo že leta 1833, milanska vzajemna zavarovalnica pa je preko svojih "agitatorjev" v letu 1840 ponujala zavarovanje premoženja proti riziku toče. Pred I. svetovno vojno je imelo v Mariboru sedeže 17 zavarovalniških agentur tujih zavarovalnic. Prva domača zavarovalniška hiša, imenovana Ljudska samopomoč, je bila ustanovljena leta 1927, druga mariborska zavarovalnica, Gospodarska zavarovalna zadruga Drava, pa le nekaj let kasneje.

Po II. svetovni vojni sta bili za območje Maribor mesto in Maribor okolica ustanovljeni podružnici

Državnega zavarovalnega zavoda (DOZ). Po reorganizaciji t.i. DOZ, v letu 1962, pa je Maribor v okviru Zavarovalne skupnosti Slovenije dobil relativno samostojno zavarovalnico. Imenovala se je Skupna zavarovalnica za okraj Maribor.

Ime Zavarovalnica Maribor se je prvič pojavilo v letu 1968, ko se je zavarovalnica povsem osamosvojila, poslovala deloma že v pogojih tržne konkurence, imela urejeno pogodbeno pozavarovanje in Poslovne enote v Celju, Ljubljani, Postojni, Piranu in Puli.

Družbeno politične razmere so v letu 1976 botrovale združitvi edinih dveh slovenskih zavarovalnic, Zavarovalnice Maribor in Zavarovalnice Sava v Zavarovalno skupnost Triglav s sedežem v Ljubljani. Zavarovalnica Maribor se je morala preimenovali v Območno skupnost Maribor in je smela poslovati le na Koroškem in Podravju.

Leto 1990 je v spominu Slovencev zapisano kot leto velikih odločitev in velikih sprememb. Tudi za Zavarovalnico Maribor.

Od 01.01.1991 Zavarovalnica Maribor ponovno samostojno in uspešno posluje kot delniška zavarovalna družba v pogojih tržne konkurence na področju cele države.

Škodna dogajanja na Koroškem

Poslovna enota Zavarovalnice Maribor d.d. Podružnica Slovenj Gradec, kot njena največja dislocirana organizacijska enota, trži (razen prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja) vse zavarovalne produkte, ki so trenutno dostopni v Sloveniji. Njihov Odsek cenitve in likvidacije škod pokriva teren Koroške, Dravske doline do Podvelke, del Šaleške doline z Velenjem in Šoštanjem ter del Savinjske doline. Odsek nudi strokovno pomoč zavarovancem, ki jih je prizadel katerikoli od zavarovanih rizikov, opravlja vse formalnosti v zvezi z ogledi in nadaljnjim postopkom reševanja škodnih primerov.

Na področju, ki ga odsek pokriva, je organiziranih pet cenilnih centrov za ogled poškodovanih vozil, tako da so zavarovancem resnično zmeraj "blizu" in na razpolago. Ob avtomobilskih so tudi ostale škode ogledane hitro - ob pravilno izpolnjeni prijavi škodnega primera najkasneje v dveh dneh.

Zavedajo se, da zavarovanci kakovost njihovega dela večinoma merijo po odzivnosti in učinkovitosti, ko se jim zgodi takšna ali drugačna nesreča. Še tako pestra ponudba, še tako bogata in domiselna reklama niso dejavniki, na podlagi katerih bi se zavarovanci odločali za ponovni nakup zavarovalne storitve. Dejavniki, ki večinoma odloča o ponovnem nakupu zavarovanja, je izkušnja, ki jo ima zavarovavec takrat, ko se uvrsti v kategorijo oškodovanec.

V letu 2001 so na PE Slovenj Gradec obravnavali skoraj 11.000 odškodninskih zahtevkov iz različnih zavarovalnih skupin. Glavnino vseh zahtevkov predstavljajo **avtomobilska zavarovanja**. V preteklem letu je bilo teh zahtevkov skoraj 4.500. Višine odškodnin iz naslova avtomobilskih zavarovanj zaradi vse večje vrednosti vozil in vse dražjih servisnih storitev vztrajno naraščajo.

Povprečje izplačanih odškodnin zvišujejo nematerialne škode (odškodnine za telesne poškodbe), ki s pomočjo odvetniških lobijev dosega velike vsote.

Na drugem mestu po številu prijavljenih škod so vsa **premoženjska zavarovanja**. V letu 2001 so obravnavali skoraj 3.000 zahtevkov iz naslova premoženjskih zavarovanj. Pri izplačilu zavarovalnin iz naslova požarnega zavarovanja so v Podružnici Slovenj Gradec lani in tudi že letos presegli nekajletno povprečje izplačil. Oškodovanci iz Stražišča pri Prevaljah, Lokovice pri Šoštanju in Vinske Gore, če omenimo tiste najbolj prizadete, so bili s strani cenilne službe PE Slovenj Gradec zelo pozorno obravnavani in so tudi v najkrajšem možnem roku dobili izplačane odškodnine v znesku nad 40 milijonov tolarjev.

Med večjimi škodnimi dogodki velja omeniti še požar v TIP-u Otiški Vrh, kjer je prišlo do požara na sušilniku, ki je povzročil za 250 milijonov tolarjev škode. Letos so ognjeni zublji uničevali v proizvodnih dvoranah podjetij TRISO d.d Pameče in Tovarni meril Kovine d.d. Pameče. Povzročili so za dobrih 100 milijonov tolarjev škode. Kakšne bi bile posledice za zaposlene in širšo družbeno skupnost, če požarni riziki v teh podjetjih ne bi bili zavarovani!?

Ko govorimo o zavarovanju premoženja pravnih oseb, ne moremo in ne smemo mimo zavarovalne vrste, ki jo imenujemo "zavarovanje obratovalnega zastoja zaradi požara in strojeloma". To zavarovanje postaja vsaj tako pomembno kot osnovno požarno zavarovanje. Dinamika poslovnih procesov, dolgoročna uspešnost in konkurenčnost podjetij doslednim in odgovornim managerjem narekujejo nujno po taki zavarovalni zaščiti.

Ker se Slovenci radi zgledujemo po tujcih, naj zapisano utemeljimo z izkušnjo, da imajo skoraj vsa podjetja, ki so v večinski tuji lasti, sklenitev tega zavarovanja predpisanega kot obvezno zavarovanje. V današnji procesni tehnologiji lahko že sorazmerno majhna materialna škoda povzroči daljši izpad proizvodnje. Zavarovanje obratovalnega zastoja krije posredno škodo (predmet zavarovanja so poslovni stroški in dobiček iz poslovanja).

Pogostnost teh škod sicer ni velika, vendar so zavarovalnine precej visoke. V zadnjem letu in pol so na območju ZM PE Podružnica Slovenj Gradec za dve škodi iz tega naslova (INEXA Štore, ABRA-SIV Muta) izplačali preko 140 milijonov tolarjev zavarovalnin.

Zahtevkov iz naslova nezgodnih zavarovanj so v letu 2001 obravnavali nad 1.500. Sledijo jim zahtevki iz naslova življenjskih zavarovanj, zavarovanj odgovornosti in kmetijskih zavarovanj (skupaj za slednje zavarovalne vrste je bilo v letu 2001 ok. 2.000 zahtevkov).

Zavarovalnica Maribor d.d. je uspešna, varna in trdna zavarovalna hiša. Na prvo mesto postavlja varnost svojih zavarovancev. Svojo moč gradijo na bogati tradiciji in lastnem znanju, s katerim so razvili odlična življenjska in premoženjska zavarovanja. Večina Korošcev jim je zaupala v preteklosti, zaupa jim še danes in verjamemo, da bo tako tudi v naprej. "Življenje gre naprej in mi z vami!" pravijo pri Zavarovalnici Maribor. -kč

Slavnostna otvoritev novih prostorov Preventa v Braziliji

PREVENT SKUPAJ Z LASTNIM ZNANJEM PRENAŠA TUDI SVOJO KULTURO

19. septembra 2002 je Prevent s kratko slovesnostjo odprl nove upravne, skladiščne in proizvodne prostore svojega podjetja v Braziliji. Prevent Thierry Brasil Ltda, ki je v lanskem poletju začelo s proizvodnjo sedežnih prevlek za brazilski trg, je prvo Preventovo podjetje izven Evrope in prvo slovensko podjetje v Braziliji.

Slavnostne otvoritve novih prostorov so se poleg predstavnikov Skupine Prevent udeležili tudi predstavniki brazilskega gospodarstva in oblasti ter predstavniki dobaviteljev in kupca Volkswagna.

Otvoritev je potekala v slovenskem vzdušju. Gostje so lahko poskusili pršut in slovensko vino. V kulturnem programu so prisluhnili svetovnemu prvaku v igranju na frajtonarco, Slovenjgradčanu Boštjanu Kone-

čniku, ki je nastopil v slovenski narodni noši. Prevent je v Braziliji uredil 'slovensko sobo', v kateri so poleg predstavitve dejavnosti in izdelkov Skupine Prevent s fotografijami in knjigami predstavljene tudi lepote Slovenije. Občini Cambui so za gradnjo lokalnega vrtca podarili ček v vrednosti 20.000 brazilskih realov (ok. 1,5 milijona slovenskih tolarjev).

Na otvoritvi je nastopila tudi brazilska plesna skupina, ki je predstavila Capoeiro, tradicionalni brazilski ples, ki združuje elemente plesa, boja, akrobacij in igre.

"V Preventu skupaj z lastnim znanjem v novo nastala podjetja prenašamo tudi svojo kulturo. To je naša stalnica, ki se je izkazala kot dobra že večkrat, tokrat tudi v Braziliji. Ker je naše podjetje hkrati tudi prvo slovensko podjetje v tej državi, pa to

predstavlja tudi dobro priložnost seznanjanja s kulturo Slovenije, države, iz katere prihajamo", je ob otvoritvi povedal **Jože Kozmus**, generalni direktor Prevent d.d., in poudaril:

"Tudi v Braziliji želimo, da smo del okolja, ki ga delimo skupaj z našimi poslovnimi partnerji, našimi zaposlenimi in njihovimi družinami."

Podjetje Prevent Thierry Brasil Ltda se nahaja v mestu Cambui, v zvezni državi Minas Gerais. Podjetje je bilo ustanovljeno lani, že avgusta 2001 so zašili prve serijske prevleke za Volkswagnov model Gol (ne Golf). Danes je v podjetju zaposlenih 105 ljudi, ki šivajo prevleke za Volkswagnova modela Gol in Polo.

certifikat št.132
ISO 9001

NIEROS®

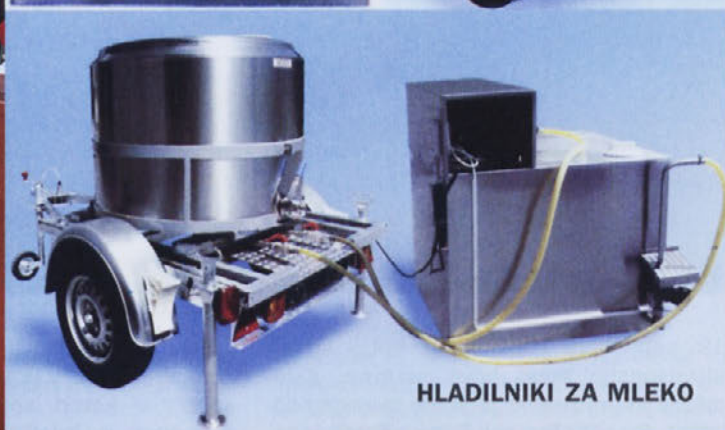
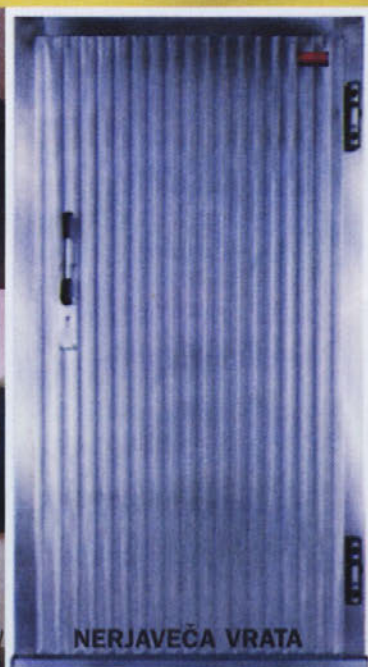
NIEROS Metal

a FECRO company

Tovarna opreme d.o.o. · Gmajna 55 · SLO-2380 Slovenj Gradec

Telefon: ++386(0) 2 88 271 00 · Fax: ++386 (0) 2 88 44 078

E-Mail: info@nieres-metal.si

Vaš zanesljivi partner za:

- skladiščne sisteme in logistiko
- vrata in stavbne elemente
- sanitarno opremo in opremo za odvodnjavanje
- opremo za proizvodnjo in trgovino
- specialne stroje in naprave
- proizvode iz polietilena

POZDRAV JESENI V MISLINJI

Turistično društvo Mislinja je letos že šestič na turistični Foltanovi kmetiji pripravilo jesensko prireditev Pozdrav jeseni. Na prireditvi, na kateri sodelujejo okoliški kmetje in vrtičkarji, pripravijo bogato razstavo jesenskih pridelkov, ki ji pridelajo kmetje na svojih njivah in vrtičkarji na svojih vrtovih. Posebnost razstave pa je bila buča, ki je tehtala 103 kilograme, pridelali pa so jo na Plešejevi kmetiji na Kozjaku pri Mislinji.

Kot vsako leto pa je na jesenski prireditvi v Mislinji letos sodelovalo tudi Turistično društvo Središče ob Dravi, kjer so na razstavi prikazali rekordno sladkorno peso, krompir in postregli z nekaterimi svojimi domačimi jedili. Na prireditvi smo naključno izbrane anketirance povprašali, kaj jim prireditev pomeni.

1

2

3

4

5

6

KATARINA ŽAGAR: (slika1)

“Prireditev Pozdrav jeseni lahko samo pohvalim in čestitam organizatorjem. Razveseljivo je, da vsako leto sodeluje vse več kmetij in vrtičkarjev s svojimi naj pridelki. Ob prireditvi sami pa je zanimivo tudi to, da se ob tem ocenjujejo tudi lepo urejene kmetije, stanovanjske hiše in najlepša urejena podjetja, ki na prireditvi prejmejo priznanja in pohvale.”

JOŽE SOVIČ: (slika2)

“Kot predsednik Turističnega društva Mislinja sem vesel, da smo tudi letos pripravili to prireditev, za katero je vsako leto vse večje zanimanje. Kljub slabemu vremenu, ki nas najbolj moti, je obisk dokaj velik, razstavljalcev pa je vsako leto več. Veseli smo, da so se naše današnje prireditve udeležili tudi gostje iz Središča ob Dravi, ki prav tako razstavljajo svoje pridelke, ob tem pa nadaljujemo že dolgoletno sodelovanje in prijateljske vezi.”

DRAGICA FLORJANIČ: (slika3)

“Zelo sem vesela, saj sem na prireditev v Mislinjo pripeljala tudi naše člane Turističnega društva iz Središča ob Dravi. V sklopu oljarne Središče ob Dravi smo s seboj pripeljali bučno olje, od pridelkov smo na razstavo pripeljali krompir, ki tehta čez kilogram in pol, kumare, cvetačo, rekordno sladkorno peso in še marsikaj, kar smo letos pridelali. S Turističnim društvom Mislinja gojimo dobre prijateljske odnose in na podobne prireditve, ki jih pripravljamo tudi mi, jih povabimo k sodelovanju.”

BLAŽ SKARLOVNIK: (slika4)

“Ker imam do zemlje izredo veselje, sem si doma uredil kar precej veliko gredo, na kateri pridelujem razno zelenjavo in druge pridelke. Lansko leto sem pridelal veliko krompirja, pa tudi letos je bil zadovoljiv pridelek. Na mislinjski razstavi letos sodelujem že četrto in vesel sem, da sem lahko prinesel svoje pridelke. Med pridelki sem prinesel okrasne buče, razno zelenjavo. Ne pričakujem, da bil dobil kakšno priznanje, veliko je že, da na razstavi sodelujem.”

VLADO LEDINEK: (slika5)

“Na razstavi sem letos prvič in lahko rečem, da je zelo lepo in skrbno pripravljena. Ko sem videl letošnje pridelke, ki so jih kmetje in vrtičkarji razstavili, sem bil nad nekaterimi pridelki izredno presenečen - da lahko na njivi ali na polju zrastejo tako rekordni pridelki. Skoraj nisem mogel verjeti, da je zrasla buča, ki je tehtala 103 kilograme. Sodeloval sem v akciji za najbolj urejene okolice hiš in na današnji prireditvi za to prejel priznanje.”

LIDIJA TEMPRAN: (slika6)

“Doma imamo kmetijo, kjer pridelujemo vse od zelenjave do drugih pridelkov. Letos smo posejali tudi buče. Zanje sem med rastjo imela veliko skrb, da sem jih zalivala, ker buče potrebujejo veliko vode. Ker so mi lepo uspevale, sem največjo in najdebelejšo danes pripeljala z očetom na razstavo. In bila sem nemožno presenečena - ko so bučo stehali, je tehtala 103 kilograme. To mi je dalo veselje, da bom prihodnje leto spet sodelovala na razstavi.”

F. Jurač

Rejnica, ki skrbi tudi za ostarele

VEDNO JE PROSTOR ŠE ZA ENEGA**Čemu rejništvo, gospa Milena?**

“Ko sta moja otroka šla v šolo, sem sklenila ostati doma. Že v osnovni šoli sem rekla, da bom otroška negovalka, a nikoli ni bilo denarja za moje šolanje, sem se sedaj odločila svoje znanje in svoje srce ponuditi tudi drugim otrokom. Sklenila sem postati rejnica. Že v jeseni 1971 leta sem dobila prve otroke, štiri so bili iz Radelj ob Dravi, dve gluhonemi deklici, Darinka in Suzana, pa iz Celja. Od leta 1971 do 1999 leta sem delala kot rejnica in dočakala tudi pokojnico. Res je, da nisem dobivala plače, ne bolniške, ne regresa, zgolj nagrado sem dobila vsak mesec, pa bi mojega življenja z mojimi otroki ne zamenjala za nič na svetu! Koliko topline, koliko hvaležnosti in drobnih sreč sem z njimi doživljala dan na dan in jih živim še danes! Bilo je hudo, ko sem dobila osemmesečnega fantiča, ki je imel dvajset dekagramov manj kot štiri kilograme? Kakšen drobižek je bil in nihče mu ni pripisoval nadaljnega življenja. Pa je dopolnil polnoletnost, danes koraka že čez dvajseto leto - v vseh teh letih je obiskoval osnovno šolo in se na poklicni lesarski šoli izučil poklica. Celo vozniško dovoljenje ima in naju danes z Anjo ta moj Sebastijan vozi naokoli po nakupih, izletih, Anjo pelje vsak dan v šolo in gre ponjo po koncu pouka. Žal pa ne dobi dela.

Pa ni samo Sebastijan tisti, ki mi je prirasel k srcu. Za vsakega imam svoj kotiček in prav vsakdo je del mene. Nad tridesetim otrokom sem bila nadomestna mama, prihajali so predvsem s Koroške, največ jih je bilo iz krajev upravne enote Radlje, bili so tudi iz Mežice, Prevalj, pa iz Celja. Poglejte mojo Ido. Prišla je stara petnajst let, gluhonema in izgubljena. Že triindvajset let je v moji hiši, v Bodočnosti v Mariboru dela kot knjigovez, doma pa naokoli prenaša Anjo in jo v vsem uboga.”

Ta deklič je v vašem srcu!

“Ko sem šla ponjo v slovenjegraško bolnišnico, je bila Anja stara štirinajst dni. Bila je majčkена kot kak piščanček. Ko sem jo pogledala, je dvignila glavico, da, prav zares jo je dvignila! In takrat sem si rekla: “Ta deklič bo moj!” Pripeljala sem jo domov, ji bedela noči in dneve in se bala za njeno življenje. Pa je bila junak in z neznanjsko voljo do življenja premagovala težave. Prav pred kratkim je upihnila osem svečk na torti, zato sem ji kupila kitaro, ki si jo je tako zelo želela. Anja je moj sonček!”

Anja ni vsakdanje dekle. Rodila se je brez nog in je vsaj v družbi priklenjena na invalidski voziček. Doma, ko ni nepovabljenih ob njej, Anja kobaca prav povsod, zdaj, ko mama na veliko vlaga in vkuhava, ji Anja pomaga in ji je nenehno za petami. Seveda mora ukazovati tudi Ido in Sebastijanu, saj bi bila brez nje vendarle izgubljena! Onadva jo ljubeznivo pobožata po njenih svetlih laseh, ji pogledata v modrino njenih oči in se ji samo smehljata....Anjo imajo radi tudi v šoli, saj je odlična učenka, ki bo letos sedla v klopi drugega razreda.

Pri vas topel dom najdejo tudi starejši?

“Vseh vrst ljudi je že našlo toplo posteljo in hrano pri meni. Vsemu sem se privadila, tako klatežem kot psihičnim bolnikom. Pod mojo streho pa ne maram več pijancev! Trenutno je tu na stanovanju - imam namreč tudi domsko varstvo za ostarele osebe - trinajst odraslih oseb - od učiteljice, ki jo je življenje tako toplo, da se je pod njegovo težo zlomila in pristala na psihiatričnem zdravljenju, do gradbenega inšpektorja, ki je izgubil stik z realnostjo do onih, ki že od rojstva žive kot duševni bolniki. Sama jim dam sobico, ki je ogrevana, trikrat na dan jim skuham topel obrok, jim perem in v

Prvič sem Mileno Korošak srečala na praznovanju dvajsetletnice Centra za socialno delo Radlje, ko so ji izročili priznanje za skorajda tri desetletja trajajoče rejniško delo, ki je vseskozi bilo namenjeno zlasti otrokom s Koroške, drugič sem ji segla v roke pred nedavnim, ko sem jo obiskala na njenem domu v Mariboru.

glavnem tudi pospravljam. Imamo sicer dogovor, da svoje sobe sami pospravljajo, a saj veste, da je velikokrat treba priskočiti na pomoč.”

Kako nasititi toliko lačnih ust?

“Stanovalci za bivanje in hrano plačujejo, saj imajo vsi dohodke. Eni prejemaajo pokojnino, drugi plačo. Od posameznika mesečno prejmem šestintrideset tisočakov (36.000SIT), kar vsekakor ni dovolj za vso oskrbo, ki jo stanovalcem nudim. In da pridem iz meseca v mesec skozi, predvsem pa, da imam dati kaj na mizo pozimi, ko je vse tako drago, zdaj na veliko vkuhavam in vlagam. Več kot petsto steklenic marmelade, kumaric in paprike sem že naredila, ničkoliko steklenic zapolnila z domačo paradiznikovo mezgo in z omako iz paprike, čebule in paradiznika, ki se pozimi tako prileže na špagete.

Navadno vsak dan ob mizi sedi dvajset do trideset ljudi. Skorajda vse opravim sama, kdaj pomagajo Sebastijan, Ida, morda še kdo, a opravijo lahko le enostavna dela, včasih je že lupljenje krompirja pretežko.

Si predstavljate, da moram speči sto palačink, in zanje porabiti okoli tri kilograme marmelade. Da spečem navadno šest piščancev in skuham tri kilograme riža, da se enkrat najemo; da olupim deset kilogramov krompirja in spaniram ničkoliko zrezkov....Pa ni hudo, dokler se razumemo med sabo! Da imam le Anjo in da mi lveka ne dajo v Lukavce!”

Tončka Repnik-Vrhnjak

Ravne na Koroškem

ZDAJ INVESTICIJE V KULTURO

Pred iztekom štiriletnega mandata je županja občine Ravne na Koroškem **Ivana Klančnik** na tiskovni konferenci predstavila svoje delo in delo občinske uprave. Za občino, ki se otepa z velikimi gospodarskimi problemi zaradi izgube delovnih mest v železarni, so bila to težavna leta in tudi vodenje občine je bilo vse prej kot lahko. Občina Ravne na Koroškem je v tem štiriletnem mandatnem obdobju iz proračuna namenila 34 % sredstev za investicije. V tem obdobju je pridobila iz državnega proračuna 20 % pokritja svojih investicij ali 1,6 milijarde tolarjev.

Iz občinskega proračuna je občina v letošnjem letu od skupno 1,7 milijarde tolarjev predvidenih sredstev za investicije namenila skoraj 50 odstotkov oziroma 792 milijonov tolarjev. Večina tega denarja je namenjena kulturi, saj naj bi se letos začela dolgo načrtovana obnova Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Na objavljen razpis za izvajalca prve faze so se prijavili trije ponudniki: Gradbeništvo Igerc iz Dobje vasi, ki je bil tudi izbran kot najugodnejši ponudnik, Gradis Ljubljana in podjetje Gradnje IGEM Slovenj Gradec, ki je vložilo pritožbo.

“Problematično je, da je časa za ponovitev razpisa zelo malo in lahko zaradi te pritožbe izgubimo 100 milijonov državnih sredstev,” je povedala ravenska županja Ivana Klančnik in pojasnila, da pred zaključitvijo postopka ne morejo podpisati pogodbe z

državo, ki pa ima zelo kratek plačilni rok (samo 60 dni). Zato je občina slovenjgraškemu podjetju nedavno predlagala, naj svojo pritožbo umakne.

Navkljub pritožbi se že izvajajo nekatera dela. Na področju železarne Ravne se urejajo novi prostori za Koroški muzej, kar bo občino stalo okoli 30 milijonov tolarjev. Železarske družbe na ravenski lokaciji pri preselitvi finančno ne bodo sodelovale, bodo pa pristopile k projektu izgradnje tovarniške ograje in prestavitve vratarnice. Precej projektov je bilo letos tudi na cestno-komunalnem področju; v Kotljah so dogradili mrliško vežico, uredili so naselje na Javorniku in zaključili prvo fazo obnove tamkajšnje osnovne šole, asfaltirali so nekaj manjših cestnih odsekov itd.

Delavci mariborskega cestnega podjetja so pred slabim mesecem začeli graditi dvostezno krožišče v bližini vhoda v železarno, katerega ureditev je ocenjena na 70 milijonov tolarjev. Po pogodbi naj bi bila investicija zaključena najpozneje maja prihodnje leto, kar je v občini Ravne sprožilo številne proteste. Podobna dela naj bi namreč ponekod drugod izvedli v dobrih treh mesecih.

Poglavje zase je širjenje in komunalna ureditev poslovno-obrtne cone v Dobji vasi, saj kljub obljubi ministrice dr. Tee Petrin projekt poslovno-obrtnih con na Koroškem na razpisu gospodarskega ministrstva ni bil potrjen.

“Tu gre dobesedno za politično lobiranje, saj je največji delež na razpisu, vrednem 800 milijonov tolarjev, pridobila celjska regija (kar 85 odstotkov denarja),” je povedala županja.

Za prisilce za socialna stanovanja je nedvomno dobrodošel podatek o izgradnji novega bloka v Kotljah, saj bodo s preselitvami rešili sedem stanovanjskih problemov. Prav tako potekajo dogovori s potencialnimi sovlagatelji pri gradnji prizidka k ravenskem zimskemu bazenu in pri nekaterih drugih projektih.

“Želimo, da bi bila naša občina gospodarsko močnejša. Pa je žal tam, kjer so revni občani, revna tudi občina,” je še povedala županja, ki je prepričana, da so v zadnjih štirih letih z razpoložljivim denarjem gospodarili po svojih najboljših močeh. Glede privatizacije železarn in z njo povezano socialno situacijo pa je ga. Klančnikova dejala, da na Ravnah še niso dosegli dna.

“Nobenega razloga za optimizem ni, saj družbe Slovenskih železarn na ravenski lokaciji še niso privatizirane. Določeni postopki odpuščanj so že bili izvedeni (stečaj UDC, prisilna poravnava v družbi STO), nedvomno pa bo po prodaji družb na lokaciji še veliko sprememb oziroma odpuščanj,” je zaključila Ivana Klančnik v upanju, da bodo novi lastniki boljši gospodarji od države, ki se je na Ravnah izkazala za zelo slabega lastnika. -dela

Na novinarski konferenci, katere osnovni namen je bila predstavitev aktualnega dogajanja v občini Ravne na Koroškem, je županja Ivana Klančnik med drugim sporočila tudi svojo nepreklicno odločitev, da na novembrskih lokalnih volitvah ne bo znova kandidirala za županjo. Po njenih besedah je odločitev v prvi vrsti osebne narave, med drugim pa je razočarana nad sodelovanjem s kolegi župani iz sosednjih občin in mačehovskim odnosom države do Koroške.

“Pogosto sem imela občutek, da ne živimo v isti državi, saj naša problematika odgovornih v Ljubljani ni zanimala. V Sloveniji je prisoten velik centralizem, ki prihaja najbolj do izraza prav v odnosu države do občin,” je ob tem dejala županja Ivana Klančnik.

S KOLESOM NA POT

Obdravska kolesarska povezava Vič - Dravograd - Trbonje uradno predana v uporabo. Odprt prvi del načrtovane daljinske kolesarske povezave treh dežel.

Sredi septembra je minister za promet **Jakob Presečnik**, skupaj z veleposlanikom, vodjo delegacije Evropske komisije v Sloveniji **Erwanom Fouerejem** in županom občine Dravograd **Radom Krpačem**, predal v uporabo novo kolesarsko povezavo od mejnega prehoda Vič do Dravograda in Trbonj. Uradno odprtje deloma nove in deloma obnovljene kolesarske povezave pomeni kamenček v mozaiku dogodkov v okviru Evropskega mobilnega tedna, nove pridobitve pa so veseli vsi, ki se jim s kolesom ne bo treba več voziti po prometno obremenjeni glavni cesti.

Novo vzpostavljeno odsek Obdravske kolesarske poti je del mednarodne kolesarske povezave treh sosednjih držav Slovenije, Avstrije in Italije, ki bo potekala od vzhodne in južne Tirolske, preko avstrijske in slovenske Koroške do avstrijske in slovenske Štajerske.

Namero o njeni vzpostavitvi so predstavniki vseh treh držav podpisali junija letos v Lienzu v Avstriji, prvi korak k realizaciji pa naj bi bila izgradnja Obdravske kolesarske poti od izvira Drave na Toblaškem polju do Maribora. Vzorno vzpostavljena kolesarska povezava bo reprezentant temeljnih midsosedskih vrednot: razumevanja med narodi, spoznavanja kulturnih in naravnih vrednot ter zblíževanja ljudi in dežel.

Obdravska kolesarska pot, dolga 12 kilometrov, poteka od mejnega prehoda Vič preko

Dravograda do mostu čez Dravo v Trbonjah. Prvih 2,5 km kolesarske poti od mejnega prehoda Vič proti Dravogradu poteka po levem bregu Drave kot novozgrajena samostojna kolesarska pot, od vozišča ločena z varovalno ograjo. Izvedena je pretežno na visokih nasipih, ki slonijo ob boku glavne ceste, na nekaterih mestih pa se na samo nekaj metrov približa reki Dravi. Skozi Dravograd poteka kolesarska pot kot obojestransko zarisana steza po cestišču glavne ceste ter preko dravskega mostu preide na desno stran Drave, prečka železniško progo in po regionalni cesti tretjega reda prispe do mostu čez Dravo v Trbonjah. Pretežni del zadnjega dela poti, od Dravograda do Trbonj, je speljana po obstoječi makadamski cesti, kjer je bilo potrebno še dodat-

no poskrbeti za varnost kolesarjev ter zaradi ozkega cestišča in strmih brežin proti reki Dravi namestiti dodatne varovalne ograje.

Izvedba vzpostavitve kolesarske povezave Vič - Dravograd - Trbonje je bila razdeljena v dve fazi. V okviru druge faze del je bilo treba pripraviti nove projekte in prvotni potek trase ob reki Dravi prestaviti h glavni cesti, zaradi težav pri pridobivanju zemljišč. Izvajalec del Slemenšek s.p. je z deli pričel maja letos in jih zaključil v pogodbeno dogovorjenem roku.

35% vrednosti investicije 80d 144 milijonov tolarjev) je bilo pokritih s pomočjo Evropske unije, ob podpori sredstev programa Phare. Glavni investitor del - Ministrstvo za promet, Direkcija Republike Slovenije za ceste - je zagotovil 78 milijonov tolarjev in s tem pokrtil 54% investicije, občina Dravograd pa je s 16 milijoni tolarjev zagotovila preostalih 11 % sredstev.

Ob odprtju kolesarske poti je minister Jakob Presečnik med drugim dejal:

"S kolesarsko povezavo od Viča skozi Dravograd do Trbonj vam ponujamo novo priložnost za drugačen način vožnje v šolo, službo ali na obisk k prijateljem. Pa tudi za varno kolesarjenje v družinskem krogu. Vsak, ki jo bo uporabljal, bo prispeval k čistejšemu okolju. Krepil bo srce in duha. Upam in želim si, da bi bilo takih čimveč."

-dela

NADALJEVANJE NA JERNEJU

V cerkvi Sv. Jerneja, pri kmetu Herku in deloma pri Ižaku, je poteklo že peto srečanje pritrkovalcev na zvonove iz mnogih krajev Slovenije.

Kar 40 ljubiteljev te skoraj pozabljene glasbe se je zbralo, med njimi dve povsem mladi ekipi. Tudi dekleta si vse bolj uspešno utirajo pot med to nekdanjo povsem moško domeno in opravilo.

Kulturno društvo Muta in Sklad za ljubiteljsko kulturo RS - izpostava v Dravogradu sta tokrat ob glasbenih mentorjih iz Mute prevzela soorganizatorstvo in financiranje.

Pričetek in upravičeno "očetovstvo" za obuditev te tu že skoraj pozabljene lepe tradicije pripada nedvomno Karliju Mihevu, prof. glasbe, Matjažu Isaku in dirigentu Petru Valtlu. Od zamisli do prvega srečanja in dela je bila dokaj naporna pot. Pred petimi leti so še v okvirju "občinske kulture", ki jo z vsem razumevanjem za tradicionalne posebnosti vodi prof. Franja Razdevšek, pripravljali prvo srečanje in strokovno spoznavanje te prav posebne glasbene zvrsti v cerkvi Sv. Primože nad Muto in v gostoljubju domačina Mežnarja ml., ki je kar štiri leta za srečanja brezplačno nudil svoje prostore.

V takratnih začetkih so za prakso in teorijo še prirezovali stare jeklenke, da bi šele po osnovnih

Dve tretjini udeležencev je že zbranih pri kapelici v Lepi dolini

vajah stopili v stolp k pravim zvonovom in nanje udarili te stare melodije, ki so njega dni v teh krajih vedno imele prizvok vabila k nečemu veselemu. Zato je trjančenje v teh krajih vedno naznanjalo nekaj slovesnega.

Že lani so udeleženci izrazili željo, da bi spoznali še katerega od teh skoraj neznanih, vendar čudovitih krajev in tako se je letos pritrkovalsko ljubiteljstvo zbralo na Jerneju.

Z znanjem in občutkom se da izvabiti iz zvonov toliko lepih, ubranih in blagozvočnih melodij. Iz leta v leto jih odkrivajo in znajo več in lepše. Iščejo in odpirajo stare umetnosti; vse to so bajne

predniki imeli v svoji lasti. Pa kaj, ko so jim vojne prelivale zvonove v kanone in jim oblasti prepovedovale nekaj, kar sploh ne diši po religiji, temveč po glasbi. Udeleženci srečanja so si ogledali kovaški in gasilski muzej na Muti, Repnikovo galerijo, občudovali so eno najstarejših cerkva - rotundo sv. Janeza na Sp. Muti. Obiskali so prvo ekološko kapelico v Sloveniji in se seznanili z lepotami, koristimi in nevarnostmi jezua na Golici - Koralpah. Tako to sploh ni zgolj pritrkovanje, je tudi promocija naših krajev.

Domačini so bili odlični gostitelji. Popoldne je bilo zbrano skoraj vse živo iz kraja. Podrli in pripeljali so tradicionalni slavolok za lepo nedeljo, ga okrasili in postavili. To je predvsem druženje, pesem, harmonika, pa tudi zavrti se kakšen par. Takrat odložijo delo, skrb in spustijo radost v svoje kmečke duše.

Letos so ob prvem takšnem srečanju v svojem kraju bili še posebej odprtih rok. Ničesar ni manjkalo in vse je bilo na dostojni kulturni ravni. Udeleženci in organizatorji so prejeli spominske plakete. Ja, nekaj posebnega se je dogajalo na Jerneju; morda pomnite, lani so kupili kar tri nove zvonove, zelo lepo pojo in so uporabni za trjančenje.

k.valtl

Jesenska srečanja na Prevaljah

Druženje, zabava, kulturna ponudba...

Jesenska srečanja na Prevaljah so se že globoko zakoreninila na Prevaljah in na Koroškem, postala so del našega kraja s svojim pestrim programom, ki ga skupaj ustvarjamo iz leta v leto. Občina Prevalje, Društvo za kulturni razvoj koroške mladine (zadnja tri leta), s sodelovanjem društev v kraju in kulturnimi ustvarjalci Prevalj, vrtca in šole.

Predvsem želijo Jesenska srečanja postati iz leta v leto boljša, vabljujejša in kvalitetnejša s še pestrejšo vsebinsko ponudbo.

Jesenska srečanja so bila letos na Prevaljah že šestnajstič.

Srečanja pomenijo druženje, zabavo, predstavitev Prevalj v širšem okolju, veliko kulturne ponudbe domačih ali drugih izvajalcev, gledaliških uspešnic pretekle sezone, likovnih razstav in seveda drugih razstav... Resnično želimo ustvariti jesenski festival s pravo vsebino, ki jo seveda iz leta v leto dopolnjujemo.

Jesenska srečanja želijo postati tudi turistično zanimiva. Skozi tedensko dogajanje se zvrstijo dnevi, namenjeni starejši in mlajši populaciji, veliko je športnih dogajanj, doživeli smo vrhunski koncert kvinteta trobil s Stankom Arnoldom, predstavo domačega gledališča, druženja pod

šotorom...

Letos smo obogatili dogajanje s Šentanelskim večerom in na semanjem dnevu s čebelarstvo, sadjarstvo, klekljarsko, krojačkovno, šentanelsko tržnico...

Nastaja Spominski park, ob skulpturi spomina na prevaljsko železarno nastaja spomin na kulturne ustvarjalce, pisatelje, slikarje, glasbenike, ki so zaznamovali Prevalje s svojim umetniškim ustvarjanjem, ohranja se dolg do tistih, ki jih je rodila ali hranila, vedno pa navdihovala koroška dolina.

Tako ob doprskem kipu dr. Franca Sušnika že stoji doprski kip Leopolda Suhodolčana, Franja Goloba, letos doprski kip šentanelskega rojaka Luka Kramolca.

Nikakor ne more biti načrtovanje Jesenskih srečanj delo samo ozkega kroga ljudi, ampak Občina resnično želi, da se vključijo društva, posamezniki, gostinci, trgovine, skratka, le vsi skupaj lahko oblikujemo iz leta v leto boljša Jesenska srečanja, z boljšo vsebino, tudi to ustvarja identiteto kraja.

V ta namen smo letos pripravili tudi anketne liste Jesenska srečanja po vaši meri, na katerih so gostje izražali pobude, graje, mnenja, ustvarjalne

zamisli so lahko po elektronski pošti ali poklicali na odprti telefon.

Sicer pa sta župan dr. Matic Tasič in tajnik Stanko Kumprej na Občini vedno pripravljena prisluhniti pobudam krajanov.

Številnih prireditev se je letos udeležilo 10.000 obiskovalcev, navdušili so Slaki, Sestre, gledališka predstava Stevardese prihajajo, mlajše Sebastjan...

Slikarska razstava akademskega slikarja Benjamina Kumpreja je na ogled do sredine oktobra, razstavlja nove podobe leških knapov, slikovito je poslikana s Suhodolčanovimi knjižnimi junaki opuščena samopostrežna trgovina v središču Prevalj, delo likovne delavnice na Krojačkovem dnevu učencev osnovne šole, prav tako navdušuje razstava Krojačkovih delavnic v avli družbenega doma.

Krojačkov dan s svojo kulturno in literarno naravnostjo proslavlja pričetek branja za bralno značko in spomin na pisatelja Leopolda Suhodolčana.

Prav je, da se krajanji srečujemo tudi v prijetnejših okoliščinah.

Na svidenje na Jesenskih srečanjih 2003 na Prevaljah!

Greta Jurač

Vuzenica:

Razgiban planinski tabor

Tudi člani Planinskega društva iz Vuzenice so opravili svoj že kar tradicionalno naravn planinski tabor. Ta je namenjen najmlajšim. Letos, končno imajo svojo kočo, so ga opravili kar doma na Pohorju.

Pogorja drugih gora pa jih čakajo, ko pridobijo dovolj moči in znanja.

Tudi letos je tabor vodila Lucija Bricman, pedagoško vodstvo je opravljala Štefka Lampreht, vodniki pa so billi Branko

Bricman, znan planinec Toni Škerget, za krajši čas pa se jim je pridružil še Silvo Kovač.

Kot vedno je bilo življenje med radoznalimi mladimi planinci, bil jih je poln ducat, življenje zelo razgibano. Učenje, pohodi, večeri petja in smeha... Program je že preizkušen za potrebe mladih planincev, dodajo mu le tu in tam kakšno krajevno značilnost, za katere poskrbijo gozdarji, lovci ali drugi, ki želijo že mladim dati na pot v gorovja in naravo tudi čimveč uporabnega znanja. Le s poznavanjem in odkrivanjem narave namreč tudi razvijamo in oblikujemo do nje pozitiven, čustven in kulturnen odnos.

Ja, in tabor je trajal polnih šest dni.

-kv

Muta brez kostanjev

Nekaj manjka Muti, bi rekel popotnik, ki jo je obiskal pred mnogimi leti. Domačini pa smo kar onemeli ob pogledu na svetlobo, na odprto nebo. Zakaj ta poseg, zakaj uničenje te lepote? Take in podobne besede sem slišala od krajanov, ki se kar niso mogli sprizniti z resnico, da je nekaj kostanjev odstranjenih.

Res se je težko posloviti od take lepote, a dejstvo je drugje. Dosti bolj kruto, kot na pamet govoriti, le kaj so jim naredili, zakaj so jim bili v napoto in še in še.

Bilo je lani desetega junija, ko smo se planinci Bricnika vračali z Uršlje in se domenili, da se usedemo pod kostanje in katero rečemo. Bili smo izvajalci 33. poletnih kulturnih dnevov na Uršlji. Nismo se še vsi posedli, ko je v trenutku zapihal veter in del kostanja je zgrmel na cesto. Dih nam je zastal, dokler se nismo prepričali, da ni bilo koga v bližini in da ni kdo poškodovan. Saj je bila nedelja ob štirih popoldan, ko je bila Muta prazna.

Vsi, ki smo to doživeli, smo se resnično zamislili, kaj bi se zgodilo, če bi bilo tukaj kot v vsakdanu. Tokrat, hvala bogu, ni bilo posledic, a grožnja je bila na dlani. Čim prej poseči v to naravno lepoto, da se ne zgodi kaj hujšega.

Takrat mi je eden od planincev dejal: "Ti boš gotovo kaj napisala o teh kostanjih, ki se poslavljajo".

Pretresla me je usoda teh kostanjev, kajti prepričana sem bila, da je bilo to resno opozorilo, v premislek, kaj nam preti. Še isti večer je nastalo nekaj verzov, iz katerih je nato nastala pesem "Kostanjem v slovo", ki je bila objavljena v našem glasilu Odmev z Bricnika letos v februarju. Rečemo lahko le: lahko - poceni smo jo odnesli.

Maička Kvasnik

*Nova podoba Mute
Posnetek Kristil Valt*

K o s t a n j e m v s l o v o

Se kostanj prikloni,
ga veter zamaje,
preveč gorja - priča je bil.
Pod težo je klonil,
se naglo upognil,
utrujen zgrmel je na tla.

Le kaj bo Muto krasilo,
ko kostanji bodo klonili.
Ne bo več senc hladnih poletij,
pozimi beline prelepe,

ki je nje veje krasilo,
idilo z zimsko naravo delilo.

Kje gnezdece malo,
si domek bo spletal?
Le kje bo prepeval ptiček
droban,
brez petja, brez cvetja,
brez krošenj kostanj?

In kaj bo veter jeseni raznašal,

ko listje barvito s tabo bo šlo.
Še pikice ježkov,
pok po asfaltu,
nič več odmeval ne bo.

Spomin na kostanje,
v legendo se spleta,
v besedi rimo najde poet.
Zato naj žive v slikah in rimah,
ohranjeni za tisoče let.

Jarmak malo drugače

Kar pomnim, se ob začetku šolskega leta po Mežiški dolini pojavljajo plakati, ki vabijo na pliberški Jarmak. V času mojega otroštva je to pomenilo, da si bom napasel oči na vrtljakih (privoščiti si jih itak nisem mogel), kasneje pa nakupovanje stvari, ki jih pač na naši strani meje ni bilo moč kupiti.

Leta so minila, zaposlil sem se, ustvaril družino ... mogoče celo odrasel ... plakati pa so ostali. Z njimi pa so ostala 'romanja' mene in lepega števila prebivalcev iz Mežiške doline na jarmak (nem. Jahrmakt, sejem, letni sejem). Sejem ostaja enak, spremenil pa se je moj pogled na 'romanja' preko meje.

Spoznal sem, da sta na sejmu prisotna dva svetova: nemški in slovenski. Nemški svet se trudi čimbolj prikriti slovenskost kraja in narediti kraj, in s tem sejem, nemški. Slovenski svet se trudi povedati, da 'tod žive Slovenci' - poleg Nemcev. Na spletni strani se dvojezičnost sejma skriva samo pri programu, ki je predstavljen tudi v slovenščini. Na predstavitveni strani občine Pliberk so posamezni podatki, ki govore o pliberških Slovencih, sam župan Raimund Gril pa lepo pove, da je velik del prebivalcev dvojezičen. Se mi pa zdi nerazumljivo - če je velik del

kraja in občine dvojezičen, zakaj potem ni dvojezičnih krajevskih napisov, zakaj ni dvojezične predstavitve kraja na spletu, zakaj ni dvojezična spletna stran sejma

Dvojezičnost, no ja, enakopravnost je bila letos vidna nasproti slovenskega Kulturnega doma, kjer so s pajkom odvažali tako vozila s slovenskimi kot tudi vozila z avstrijskimi registrskimi tablicami. Tu bi na žalost rad omenil tudi 'balkance': ko sem želel parkirati, sem počakal z vklo-

pljenimi vsemi štirimi smerniki in v vzratni prestavi, da se je spraznilo mesto. Ko sem že vozil vzratno, je sunkovito pridirkal dolgolasi mladeč z razmajano rdečo katrco, z radejskim grbom na tablici, direktno na 'moje' parkirno mesto. Sicer sem še potrobil, ko pa sem videl, kako neumnega se je naredil, sem si mislil svoje. Njegovo ne-kulturo pa sta v nemščini pokomentirala tudi dva naključno prisotna.

O sejmu samem ne vem napisati kaj drugega kot: vonj po pečenju, glasna glasba v zabaviščnem parku, 'kramarija' in reke 'romarjev' ... Zdi se mi tudi škoda, da se Slovenci ne zavedamo, da najlažje pomagamo rojakom, če že pojemo kakšno pečeno piškco, viner šnicl, viršlo, frankfurter ... tako, da jo snedemo v 'slovenskih' šotorih. Z vsakim naročilom v slovenščini, naročeno jedjo v slovenščini, hote ali ne hote pomagamo ohranjati slovensko besedo onstran meje v Korotanu, zibelki slovenstva! Prav tako vsak evro, ki ga pustimo v slovenskem šotoru, posredno pomaga pri gospodarski neodvisnosti slovenske manjšine.

Vendar ta zavest, na žalost, med vsemi nami še ni dovolj prisotna in marsikdo raje zavije v 'nemški' šotor, raje zmomlja po nemško z vsemi

sedmimi nemškimi besedami, ki jih premore: Vi fil kostet šnicl, pir und kartoffsalat? 'Saj to lepše in bolj gosposko je', kot je pred leti opeval Edvin Fliser na Veseli jeseni!

Da pa bodo jeseni tudi občinske volitve v Pliiberku, pove sledeči dogodek: srečali smo tržnega referenta in podžupana Pliiberka, ki je po

glavici pobožal mojega svetlolasega otroka v vozičku, rekoč: Bist du muede? Ein bisschen schoen, was? (Si utrujen? Malo že, kaj?). In to kljub temu, da sem imel na majici napis: Slovenia: Wine, Culture and Tradition, da sem temnolas, brez blontnih brk, trajne frizure in lederhöz?! Je pa sinko res bil utrujen, njegov ati

pa žalosten, da ga g. podžupan ni 'pobaral' po slovensko na dvojezičnem sejmu (?), v dvojezični občini (?), in v dvojezični deželi (?). Pa mogoče kdaj drugič - ko bo tudi sinko nosil majico z napisom Slovenija ali kaj podobnega in ko bo Avstrija izpolnila svoje obveznosti iz Avstrijske državne pogodbe, člen 7.

Aljaž Gradišnik

Ravenski dnevi - prvič, ne zadnjič

Živ šav na Ravenskih dnevih

Zaradi novonastalih občin Prevalje, Mežica in Črna je včasih velika ravenska občina izgubila dve turistični prireditvi, Turistični teden v Črni in Jesenska srečanja na Prevaljah. Ravnam je ostal le spomladanski ali predvelikonočni sejem, kar pa je za tako velik kraj odločno premalo. Zato je padla pobuda, da se na Ravnah ustanovi turistično društvo, ki bo poživilo utrip mesta in, kot je dejal idejni ustanovitelj ter predsednik društva Damjan Zih: "Naj ti Ravenski dnevi dajo občanom vsaj del razvedrila po napornem delu."

Idejo je toplo pozdravila županja **Ivana Klančnik** tudi v svojem pozdravnem nagovoru. Občina Ravne je postala generalna pokroviteljica te novo nastale prireditve. Prve dni prireditve je "tracalo" vreme, saj je z manjšimi plohami pospremlilo pohodnike, ki so s pohodom po Prežihovi poti in obiskom njegovega kipa in muzejske hiše počastili spomin na pisatelja in revolucionarja. Slabo vreme pa ni pregnalo plesalcev folklorne skupine Luke Kramolca, ki so na viže svojega domačega tria živahno zarajali in zajuckali ter privabili mnoge Ravenčane na dogajanje pred Namo. Naslednji dan naj bi se odvijalo tekmovanje koroških turističnih kmetij v pripravi kmečke malice - male južine, žal pa so se ga udeležile le tri gospodinje s kmetij Mališnik - Čas Jože s Tolstega vrha (ta malica je bila ocenjena za najboljšo) ter Ravnjak in Vogeljik.

Pozno popoldanski čas sta popestrila **Damjan Zih**, ki se je izkazal s kuhanjem zelo dobrega golaža, in kantavtor **Milan**

Kamnik, ki je s v svojem country stilu zapel vrsto uspešnic in zapel tudi, da je "uode premavo", čeprav je vsaj malo rosilo. Osrednji del prireditve je bil namenjen mlajšim, da so se pomerili v tekmovanju Karaoke, v katerem so starši in znanci z burnim ploskanjem nagradili mlade pevske talent. Pesem Ti si moje sonce je bila zapevta tolikokrat, da bi se je še napol gluhi Pepi naučil na pamet.

Sicer pa so se dogajanja pred Namo uspešno vključili članice aktiva kmečkih žena, pridelovalci sadja, medu, mošta, sadnih sokov in delikatesnih dobrot, ki jih je bilo mogoče kupiti po zmernih cenah.

Na dnevih so nastopili tudi ravenski upokojenci z moškimi in ženskim pevskim zborom, prevaljska gorskoreševalna služba pa je prikazala reševanje v gorah.

Bolj se teden bližal koncu, več je bilo raznovrstnih prireditvev po številnih gostiščih, bifejih in klubih. Povsod so v nočnih urah stregli s pijačo ali pa so se mladi lahko pomerili v darto ali biljardu v gostišču Lečnik in v baru Sova, ki je poskrbel tudi za živo glasbo. Na javorniškem igrišču so se v šaljivi igri nogometa pomerili suhi in debeli, ki so bili zbrani na hitro in se preimenovali v Solatnike in Špeharje. Imeli pa so učinkovito službo prve pomoči, za katero je bila zadolžena g. Zinka, ki je omagance in morebitne ponesrečence z oblazinjeno samokolnico odvažala z igrišča, kjer jih je dežurna sanitetna služba s curkom vodne terapije hitro vrnila na igrišče. Kakšen je bil izid tekme, žal ne vem, ker sem moral kot fotoreporter drugim dogodkom naproti.

"Pročim vam, da bo zelo dober..."

Posebej živahna sta bila večera četrtka in petka, saj je bilo obilo glasbe, pa še obetavni Boštjan Konečnik se je trudil s svojo frajtonarico, ki je zanj namesto motorja prava stvar, in promoviral novo vižo "Ne ga srat".

Od različnih glasbenih sestavov pa je staro in mlado ob bivši kavarni na Čečovju popeljal na plesišče nastop znanega ansambla Slapovi. Čeprav so se v okrepčevalnici in slaščičarni dobro oskrbeli s pijači in odojki, se je zataknilo tam, kamor mora še cesar peš in zaradi obilice popitega piva je bilo treba odtočit za kakšnim vogalom. Za nameček je za nekaj časa mrknila električna, da so si pri šankih pomagali kar s svečami. No, čez čas so se zadeve le uredile in vedre in poskočne viže in napevi, med katerimi niso pozabili Smodetove pomečkane Jožice in pomajanih zizkov, so vrnilo dobro voljo. Teh dnevov ne bodo pozabili tudi mladi, ki so lahko brez skrbi z grafiti počekali nakladalno rampo ravenske Name. V parku telesne kulture smo si lahko ogledali helikopter MNZ, kjer sta prijazna pilot in letalski tehnik odgovarjala na številna vprašanja. Zvečer sobotnega dne pa so si mnogi ogledali modno revijo prodajalne Cote. Na ploščadi pred Namo so vabili k plesu zvoki ansambla Globus band.

Zadnji dan ravenskih dnevov je popestril Pihalni orkester ravenskih železarjev, nedeljsko popoldne pa so gasilci Raven, Kotelj in Črne, ki so konec ravenskih dnevov popestrili z vodnim nogometom. Največ mokre sreče so imeli črnjanski gasilci in prejeli prehodni pokal turističnega društva ravenskih dnevov.

Karlo Krevh

Generacija 69 praznuje 15. obletnico glasbenega delovanja Ob jubileju so izdali drugo zgoščenko

Koroška skupina Generacija 69, ena redkih skupin, ki ima lastno streho nad glavo, praznuje 15. obletnico svojega glasbenega delovanja. Tomaž Kumer, Damijan Dobnik, Jože Krušič in Astrid Videc, vsi rojeni istega leta, so obletnico zabeležili z izdajo zgoščenke in kasete, ki so jo predstavili v petek, 27. septembra, v velikem prireditvenem prostoru na jesenskem sejmu v Radljah ob Dravi. Na zabavo v šotor so povabili vse prijatelje in ljubitelje tovrstne zvrsti glasbe. Za dobro voljo pa so poleg gostiteljev poskrbeli tudi nekateri njihovi glasbeni prijatelji (Viktorija, Ivo Radin, Brendi itd.).

Nova zgoščenka z naslovom 15 let - Za vse generacije, prva je izšla ob njihovi 10. obletnici, je bila posneta pri tonskem mojstru in producentu Dušanu Zoretu, nekateri posnetki pa so nastali v studiu Melopoja v Pamečah pri Slovenj Gradcu. Na zgoščenki je 11 skladb; od romantičnih komadov, narodno zabavnih, do osebno izpovednih pesmi. Skupina v teh dneh tudi pospešeno snema dva videospota za pesem Penzionist in Roža, ki bo tvoja nekoč. Novo zgoščenko bodo v jesenskih mesecih predstavili tudi po nekaterih drugih koroških in slovenskih krajih.

Sicer si je skupina, ki je svojo glasbeno pot začela v Josipdolu na Pohorju, v minulih letih nabrala kar precej izkušenj. Največ igrajo na veselnicah, porokah, valetah, maturantskih plesih in poslovnih zabavah, kjer goste zabavajo s svojim pestrim glasbenim repertoarjem.

(jd)

Slavnostni koncert okteta Lesna s prijatelji Pesem kot govornica srca...

Slovenjegraški oktet Lesna praznuje 25 let. Kot pevci ljudske in koroške pesmi so se doslej predstavili tudi na nedavnem jubilejnim slavnostnem koncertu v športni dvorani. Tam smo lahko slišali koroške pesmi v priredbi Pavla Kernjaka, Luke Kramolca, Zdravka Švikaršiča, Jožeta Leskovarja, Albina Kranjca in Oskarja Deva.

Ljudsko pesem in zapisovalce, zbiratelje in skladatelje na Koroškem je predstavil Mitja Šipek in med drugim dejal, da je pesem govornica srca, ljudem v veselje in vzpodbudo v časih preizkušenj, pevci pa najboljši ambasadorji naše kulture v svetu.

ln za oktet Lesna velja, da so fantje domala po vsem svetu ponesli našo ljudsko, predvsem pa koroško pesem, z njo so obiskovali slovenske rojake ter skupno priredili 900 nastopov. Tudi predsednika države Milana Kučana so pevci

okteta Lesna spremljali na delu državnih poti; zato sta s soprogo Štefko prišla na jubilejni koncert in fantom stisnila roko.

Dve uri dolg večer so s svojim nastopom in skupno z oktetom Lesna popestrili tudi glasbeniki, znanci in prijatelji Milan Kamnik, Milan Pečovnik-Pidži, klapa Gusarice iz dalmatinskega otoka Visa, pevec Gianni Rijavec, New Swing kvartet ter domači mešani zbor Carinthia cantat. Oktetu so izrazili priznanja z darili in plaketami domača društva in javni sklad za kulturno dejavnost, prijatelji iz tujine ter občinstvo, ki se je naužilo petja in ostalih odrskih užitkov. Prireditev je pogumno povezovala Špela Šavc.

Ob jubileju je izšel izčrpen bilten o prehojeni pevski poti okteta, ki se je do leta 1980 imenoval oktet Korotan.

S.Š.

Posnetek Stanko Hovnik

KAM IN KAKO HRANITI PRIDELKE ZA ZIMO?

V jeseni, ko pospravljamo pridelke, se velikokrat vprašamo, kako in kam jih bomo shranili, da bo njihova uporaba kar najbolj dolga. Jabolčnik in vino smo svojčas shranjevali v hrastove sode, v lesenih čebrih pa smo kisali zelje. Danes pa so vse to zamenjale posode iz plastike, kot so sodi za vino in kis, za kisanje zelja, vodovodni zbiralniki deževnice in pitne vode, rezervoarji, greznice ter široka paleta cvetličnega programa, od rastlinjakov do vrtnih cvetličnih lončkov, korit in do lagun, ki dajejo še lepši videz vrta. Vse to in še marsikaj lahko kupite v trgovini ROTO 3M Vinka Vrčkovnika v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Za vse informacije ga lahko pokličete na telefonsko številko 02 88-53-770 ali GMS 031/ 870-240.

F. Jurač

MG CENTER - BUKOVSKA VAS

SUBARU

Suzuki SWIFT 4x4
cena: 2.250.000 SIT

Suzuki IGNIS 4x4
cena: 3.096.000 SIT

Nissan PRIMERA
cena: 4.041.000 SIT

NAJVEČJA PONUDBA REZERVNIH DELOV ZA JAPONSKA IN KOREJSKA VOZILA

ENERGIJA V GIBANJU

TAB

TAB Tovarna Akumulatorskih Baterij, d.d.
Polena 6, 2392 Mežica, <http://www.tab-rm.si>
Tel.: 02/8702 320, 8702 300 Fax: 8702 315

PREPIH
KOROŠKI ČASOPIS

KRITERIJI ZA OBJAVO VOLILNIH PROPAGANDNIH SPOROČIL MED PREDVOLILNO KAMPANJO V ČASOPISU PREPIH

V skladu z Zakonom o volilni kampanji objavljamo kriterije, ki jih bomo v uredništvu Prepiha upoštevali v času predvolilne kampanje za občinske volitve 2002: Stranke in posamezniki, ki bodo nastopali na volitvah, lahko v časopisu Prepih objavljajo svoja propagandna sporočila pod enakimi pogoji in po enakih cenah oglaševalnega prostora:

- celostransko propagandno sporočilo: **88.000,00 SIT**
- polstransko propagandno sporočilo: **55.000,00 SIT**
- četrtstransko propagandno sporočilo: **33.000,00 SIT**

Naročnikom omogočamo tudi objavo barvnega propagandnega sporočila, ki je za 20 % dražje. Črno bele fotografije so zajete v osnovni ceni oglaševalnega prostora. Naročila za objavo propagandnih sporočil sprejemamo do zaključka redakcije, štiri dni pred izidom časopisa. Vsebinski propagandnega sporočila mora biti v skladu z zakonskimi določili obvezno priložena naročilnica s točnim naslovom naročnika.

VORANC d.o.o.

nova'o

Svetovno udobje

Pomladite svoje bivanje z oblikovno in tehnološko dovršenim oblažjenim pohištvom nove blagovne znamke Nova'O. Svetovno udobje vam že 50 let zagotavljamo z vrhunsko izdelavo, kakovostnimi polnili in osvojenim evropskim trgom.

www.studiomarketing.si

Poiščite nas na prodajnih mestih po Sloveniji.
Nova oprema, Pod gradom 4, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 02 / 882 51 10 centrala, 02 / 882 51 53 salon, faks: 02 / 884 21 53,
e-mail: prodaja@nova-oprema.si, www.nova-oprema.si

PREDESEZONSKA AKCIJSKA PRODAJA ZIMSKIH PNEVMATIK v INTERTEHNI

POSLOVALNICA JANEČE:
☎ 82-17-130

POSLOVALNICA JAVORNIK:
☎ 82-15-146

PIATIN DEBICA

UNIRoyal Baum

GOODYEAR SEMPERIT

EUROTEC DUNLOP

PLAČILNI POGOJI do 15.10.2002:

- 10% gotovinski popust ali 5% popust pri plačilu na 4. obroke
- garancija + (brezplačno kasko zavarovanje pnevmatik)
- pri nakupu 4 pnevmatik in 4 platišč boste dobili brezplačno ustrezne okrasne pokrove
- brezplačna embalaža za shranjevanje letnih pnevmatik
- možnost kasnejše montaže

INTERTEHNA D.O.O., JANEČE 1, RAVNE NA KOROŠKEM

HOTEL LIPA

Jože Kreuh s.p.
Trg svobode 11, Mežica
Tel.: 02/ 823 51 23

EDINA DOMAČA TRGOVINA KUPUJEMO DOMA, KJER VSAK KUPEC NEKAJ VELJA!

Vabljeni v naše prodajalne, kjer dobite vse za gospodinjstvo po ugodnih cenah.
Še posebej vas vabimo v prodajne centre:

- “ZIPO” v Slovenj Gradcu
- “OPSI” v Dravogradu
- “POZI” v Radljah ob Dravi
- “CASH&CARRY” - center ugodnih cen
v Slovenj Gradcu

KOROŠKA TRGOVINA

Trgovina in storitve d.d., Partizanska ul. 2, 2360 Radlje ob Dravi

tel.: 02 / 887 1187, 888 3641, 884 2551

faks: 02 / 887 3003, 878 3997, 884 2214

Finalistka izbora "Miss Slovenije 2002"

Piše: mag. Stanka Blatnik

SABINA TOPLER

Študentka ekonomije, Ravenčanka. Poznamo jo z modnih fotografij, z modnih brvi, kot gostjo kulturnih prireditev. Letos je prejela ponudbo modne agencije M.A.K. iz Ljubljane, ki jo je spodbujala in končno tudi prepričala, da se prijavi na izbor "Miss Ljubljane za miss Slovenije".

Spominjam se, kako se je vse skupaj pričelo pred dvema letoma, ko si prihajala v Frizerstvo In in te je Petra prvič "spravila" pred objektiv. Poziranj je sledila modna pista. Kakšni so tvoji spomini na začetke manekenske kariere, če se lahko tako izrazim?

Takrat je bilo seveda vse še težje. Najtežje je nastopati pred domačo publiko, ki je najbolj kritična in te najstrožje ocenjuje. Če bi bilo tekmovanje za miss na Koroškem, se nanj definitivno ne bi prijavila.

Na odru deluješ kljub vsemu neverjetno spontano in samozavestno. Kaj se ti zdi, da je za dober nastop najbolj odločilno?

Najpomembneje je, da se v stvarih dobro počutiš. Takšen, kot je tvoje počutje, je tudi učinek; tako deluješ navzven.

Se pravi, da maš v vsaki obleki in vsaki podobi drug občutek; tudi deluješ namreč povsem različno ob različnih priložnostih. Kaka je tista garderoba, podoba, v kateri se ti počutiš najbolj - ti?

Počutje je odvisno od stila in tipa

oblačil; povsem drugačno je, če so oblačila svečana in elegantna ali pa športna in udobna. Najbolje se počutim predvsem v večerih, elegantnih oblekah.

Kako ocenjuješ svojo izkušnjo na lepotnem tekmovanju?

Izkušnja je bila pozitivna, tja sem šla popolnoma neobremenjeno, ničesar nisem pričakovala, saj sem se tudi prijavila po naključju. Vse skupaj je bilo predvsem prijetno druženje in zabava.

V času priprav na izbor za miss ste se finalistke med seboj lahko približe spoznale. Je bilo med vami tudi kaj "favšarije"?

Ne, naše druženje je bilo predvsem zelo prijetno. Bila

mi različna, velikokrat zelo dvoumna vprašanja.

Ali misliš da je dejstvo, da prihajaš iz oddaljene Koroške, vplivalo na razpoloženje komisije? Mislim, da ne. Nisem imela tega občutka.

Če bi postala Miss Slovenije, bi to najbrž precej spremenilo tvoje življenje?

sem presenečena, da smo postale prave prijateljice, ne toliko v polfinalu, kjer nas je bilo preveč, kot pa na pripravah za finalni izbor. Tu je bilo res lepo, punce so bile neverjetno

sproščene in naravne, o njih sem imela drugačno predstavo, namreč, da bodo bolj tekmovalne in nedostopne.

Se ti je zdel izbor realen, meniš, da je prav Nataša Krajnc tista, ki bo najbolje zastopala Slovenijo?

Ne vem. Ona ni bila moja favoritka. To sta bili obe spremljevalki; Tina Vajzovič in Patricija Žalar. Govorilo pa se je pa že pred izborom, da bo ona miss. Tudi pred komisijo je imela neke vrste protekcijo.

O čem je tebe spraševala komisija?

O vsebini Solzic, koliko je visoka Peca, o gledališču, postavljali so

Bi, ja. Nепrestano bi bila pod pritiskom medijev in na obeh, kar pa ni prijetno. Vsi silijo vate, te provocirajo in poneumljajo; neprestano je treba biti zbran pri odgovarjanju na zbadljiva vprašanja, velikokrat je treba igrati ideal. Po drugi strani pa lahko seveda veliko odneseš od takšne priložnosti.

Po končanem študiju te čaka... kaj?

Ne razmišljam tako daleč, vse se mi dogaja tako spontano in nepričakovano, kot je bil tale izbor. Upam še na kakšno modno revijo in fotografiranje, kar pa ni moj življenjski cilj, temveč hobi. Na prvem mestu bo dobra služba.

Sabina čez trideset let?

Smeh. Babica še že ne bom, otroci še niso na programu. Upam, da bom lahko počela vse tisto, kar me veseli.

NA RANDI V COTE

Konec avgusta je trgovina Cote s Partizanske ulice na Ravnah zopet priredila modno revijo z naslovom "Hočem biti zapeljiv-a, čakam te v Cotah!". V sodelovanju s prodajalno obutve Tejči in Frizerstvom IN so predstavili začetno jesensko kolekcijo. V njihovi trgovini že lahko najdemo izpopolnjen asortiman toplih pletenin; oblačila iz modnega pliša, žameta ter večnega in drznega jeansa... v prijetnih zimskih barvah - tudi za moške!

FOTO:

1. Sabina za kolekcijo "Hot by IN". Pričeska: Petra Maček; Make up: Tina Vrhovnik; Nakit: Romi Bukovec; Foto: Fulvio Grisoni; maj 2002
2. Sabina v obleki za Miss Slovenije 97; Slovenjgraško poletje - atrij graščine Rotenturn. Pričeska: Petra Maček; Make up: Valerija Sertel; Obleka: Stanka Blatnik; Foto: Primož Podjavoršek; julij 2002

BUČA REKORDERKA

Na mislinjski prireditvi Pozdrav jeseni je bila deležna največ pozornosti buča, ki je tehtala 103 kilograme. Pridelali so jo na Plešejevi kmetiji na Kozjaku pri Mislinji, že zdaj pa mnogi načrtujejo, da bodo prihodnje leto iz tega semena posadili buče. Kakšen bo njihov pridelek, pa bodo videli čez leto dni.

KANDIDATI, KANDIDATI

Volitve so praktično "tik pred zdajci", kandidati se že predstavljajo, mi pa o njih še vedno ne vemo vsega, kar bi morali. In pred izvolitvijo tudi izvedeli ne bomo. Kot vedno. In kot vedno bodo pomembni podatki o kandidatih, predvsem izvoljenih, tudi letos pridrli na plan šele, ko bo prepozno. Tako je, tako je bilo in tako bo.

O kandidatih za predsednika države, ki so sol in marsikdaj tudi kri zemlje, naj tokrat ne bi tekla beseda in ne bomo jim jemali vsesplošnega ugleda, ki ga uživajo, ter krnili dobrega imena, ki ga naš kandidat ima, ostali pa seveda nimajo. Tudi o njihovih sposobnostih ne bo govora, kajti sposobnosti našega človeka so celovite in obče znane, drugi pa tako ne znajo in zmorejo drugega kot gobcati in flancariti.

Ne, tokrat se bomo spustili na nižjo raven, na raven volitev županov in občinskih imenitnežev, s katerimi se morda res ne srečujemo tako pogosto, kot jih preklinjamo, vsekakor o njih vemo dovolj, da vemo preveč.

No, da ne bom po nepotrebnem zavlačeval: o nekaterih kandidatih, še predvsem tistih, ki ponovno kandidirajo, vemo, da imajo zelo globoke žepe, ob vsem tem pa še roke sumljivo k sebi obrnjene; a pred volitvami to res ni pomembno, saj vendar ni rečeno, da bodo tipusi sploh izvoljeni. Če pa bi slučajno izvoljeni bili, pa nikjer ni napisano, da si žepov niso dodobra napolnili ali da ne bodo pred novo izvolitvijo doživeli nesreče, ki jim bo roke obrnila drugače. Mogoče bodo pa v naslednjem mandatu delili, kar so v prejšnjem nagrabili?

Takšna spreobrnjenja so že bila. Nekatera so celo zelo lepo opisana v svetopisemskih tekstih in tem vsega zaupanja vrednim sporočilom gre v celoti verjeti. Povrh vsega pa so to preverjeni kadri, ki se jim bi bilo škoda odreči zgolj zaradi drobnih napak, ki jih ima vsak. Naj vrže kamen, kdor se je pripravil odreči milijonom!

Tudi za druge, zaenkrat še nesojene, oprostite - še neizvoljene, predstavnike ljudstva ve ljudski glas povedati številna pomembna dejstva: eni so nesposobni, drugi so vsega zmožni, eni lažejo, drugi ne govorijo resnice, eni so črni, drugi so rdeči, eni so ... le kaj bi naj našteval še naprej, ko pa tudi sami točno veste, za kaj gre. Vsaj to je preprosto.

Vedno in v vsakem primeru gre za to, da se kam pride. Še najbolje do denarja, če pa že do tega ne, pa vsaj do več enakopravnosti in več odločanja o drugih.

Dajgmah

Vsi na kolo...

Po uradnem odprtju kolesarske poti Vič - Dravograd - Trbonje so za spodbudo vsem bodočim uporabnikom sedli na kolo minister Jakob Presečnik, ambasador Erwan Fouere in župan Rado Krpač. Na otvoritveni vožnji so sicer uporabili bicikle bolj oltajmarskega tipa, kar pa je le še prispevalo k prisrčnosti vabila vsem, ki se bodo podali na to kolesarsko pot.

Nagradna igra:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Če se bo gospod, ki smo ga obkrožili v naši nagradni igri, spoznal in če se bo s Prepikom oglasil v prodajalni ROTO 3M v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, mu bo vodja trgovine Vinko Vrčkovnik izročil nagrado v znesku tri tisoč tolarjev. Vse, ki pa se zanimajo za nakup plastičnih izdelkov, od sodov za vino in kis, pa posod za kisanje zelja, vabimo, da si v prodajalni ogledajo bogato ponudbo.

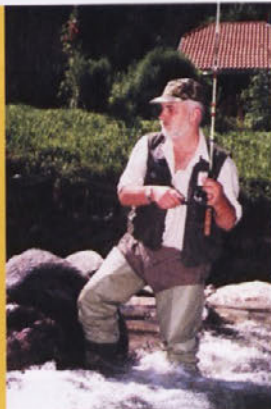

Seniorske storitve

Športni novinar Koroškega radia **Tomo Vrunč** se prav vseli svoje upokojitve, saj ga že čaka nova "zaposlitev". Agencija Relax ga namreč namerava zaposliti kot animatorja za starejše dame. Tomo že več vodi seniorke na letne oddihe na oddaljene otočke in zasebne plaže prelepega Jadrana. pri tem je očitno zelo uspešen, saj je iz leta v leto več zanimanja za njegove storitve..

Natrosil jih je

- Potreba je najboljša reklama.
- So nesrečneži, ki le drugim nosijo srečo.
- Bolj se z leti modrost nabira, bolj se pamet izgublja.
- Tudi luftarji ostanejo brez zraka.
- Ubogljiva glava k upogljivi hrbtnici vodi.

Kraljica Zlate jeseni

Tudi letošnja Zlata jesen Dravograda je eni od srečnih udeleženk tekmovanja prinesla naziv kraljice Zlate jeseni. Ta lep in laskav naziv bo leto dni krasil ime gospodične Vesne Božič iz Trbonj, ki je tako prijazno pogledala v fotoaparatus našega sodelavca Francija Kotnika iz Črneč.

PARIZ 2002

Kratek pregled novosti Pariškega avtomobilskega salona, ki poteka od 28. 9. do 13. 10. v tem prelepem francoskem mestu, naj vam zgolj pričara pogled na hitro prenavljanje avtomobilskega trga. Nekatere novosti smo že opisali v preteklih Prepih, za druge pa vam priporočam obisk spletne strani www.avtoin.com ali poslušanje prihodnjih nekaj Avtomanije na Koroškem radiu.

Iz Italije je prirohnel najzmogljivejši Alfa Romeo 147, v različici GTA, s 3,2 litrskim V6 motorjem in ustrezno športnim izgledom. Prestižni Aston Martin je prikazal Zagatov pogled na možnega naslednika DB7. Audi se je ponašal z novim zastavonošo, Audijem A8 (Prepih 9/XII). Poleg tega so razstavili najmočnejši različici A4, imenovani S4 in S4 Avant, obakrat s 4,2 litrskim V8.

Elegantni Anglež, Bentley je po dolgo, dolgo časa predstavil novega coupeja - poimenovali so ga Continental GT (Prepih 7-8/XII). BMW-jev ponos, serija sedem je dobila tri nove motorje: 3 in 4 litrska dizla, ter 6 litrskega bencinskega V12. Pogledi so se zbirali na Z 4 v katerega bodo sprva vgrajevali 2,5 in 3 litrska šestvaljnika (Prepih 9/XII), za dober nočni vid pa so predstavili novost ALC, aktivne luči, ki se prilagajajo cestišču že preden zasučete volan v smer obračanja.

Na domačem terenu je Citroen vabil poglede s konceptom nenavadnega kupeja C Airdream

in široko uporabnim C3 Pluriel, ki je blizu serijske proizvodnje. Prenovo je doživel še praktični Berlingo. Iz Amerike je Chevrolet pripeljal posebno, bogato opremljeno serijo Corvette za njeno 50-letnico. Chrysler je nadgrajeval PT Cruiserja z različico kabrio. V podobnem slogu pa so pripravili še koncept California Cruiser. Cadillac svojo stoletnico še vedno slavi z futurističnim superšportnikom Cien. Bistveno mlajši Daewoo pa je razstavil serijsko različico kompaktnega Kalosa.

Daihatsu je prenovil majhnega Shirona, Ferrari pa je bil strašno oblegan predvsem po zaslugi novega najhitrejšega cestnega avtomobila, Ferrari Enza (Prepih 9/XII). Pri Fiatu so bili skromni, saj so pokazali le Stila v karavanski izvedbi.

Več novosti pa je imel Ford: športno različico Ka-ja, imenovano Sportka, mali roadster Streetka,

ki ga reklamira Kylie Minogue, SUV Fusion na osnovi Fieste, le-to v trovratni izvedbi in prototip enoprostorca na Focusovi osnovi imenovanega Focus C-max.

General Motors je preko luže pripeljal prvi vozni prototip, ki uporablja tehnologijo gorivnih celic in sistema za upravljanje "drive by wire". Poimenovali so ga kar GM Hi-wire. Glavna Hondina novost je bil novi Accord, ki mu očitajo podobnost z Mazdo 6. Videli pa smo lahko tudi hibridnega Civica. Hummer, ameriška znamka terencev, je pripeljala v Pariz H2, manjšega brata priznanega terenca Hummerja, ki pa je za evropske razmere še vedno orjak.

Hyundai je vabil s kompaktnim Getzom, ter prototipom prestižne limuzine Equus.

Jaguar je imel razstavišče polno novosti: nedavno prenovljenem S-typu so se pridružili prenovljeni kupe in kabrio XK (Prepih 9/XII), ter povsem nova, aluminijasta in tehnološko zelo napredna sedma generacija legendarne limuzine XJ.

Kia je rahlo prenovila Rio ter Magentis in svoje vizije prikazala na prototipu KCV 2, ki združuje lastnosti pick-upa in coupeja.

Lexus si je največ vzdihov prislužil s futuristično vizijo športnega avtomobila, ki o ga izdelali za film Minority Report, medtem, ko je Mazda nastopila s povsem realno malo Mazdo 2, ki bo ponekod nastopala kot Demio (Prepih 9/XII), ter prototipom športne dodelave elegantne Mazde 6, imenovanim 6 MPS. Športne korenine so se prebudile na Maseratijevem GT coupeju Trofeo. Maybach se je končno povsem razkril in vabil poglede z modeloma 57 in 62, ki naj bi bila Daimler-Chryslerjev odgovor Rolls Royceu.

Sam Mercedes-Benz pa je imel le malenkost bolj ljudske novosti. Prenovili so luksuzna S in CL (Prepih 9/XII), lepotcu med kabrioletu SL-u dodali novo različico SL 350, v novi E razred vgradili motorja 200 kompresor in 320 CDI, ter štirikolesni pogon 4-Matic ponudili pri V6 modelih C razreda. Ponudba so začeli še s štirimi predstavnikami AMG: E55 AMG, C 30 CDI AMG, S 55 AMG in CL 55 AMG. Mitsubishijevo razstavišče je obiskovalcem razkrilo njihov pogled na udobno potovanje prihodnosti z nenavadnim prototipom Space Liner, ter njihovo vztrajanje v terenskih rallyih, ki jih utegne nekoč osvajati Payero evolution.

Nissan je mladim ponudil novo, oblo Micro, ter prototip le-te z zlojljivo trdo streho v slogu Peugeotta 206 CC.

Almera se je pokazala v prenovljeni podobi. Mali enporostorec Meriva je bil glavna novost Oplovega razstavišča (Prepih 7-8/ XII), razmišljanje o ekoloških športnih avtomobilih je prikazoval ECO Speedster, o hitri dostavi pa športni Combo "Eau Rouge". Precej logično je, da je Peugeot na domačem salonu prikazal veliko novosti: koncept bodočega 307 CC,

serijskega najzmogljivejšega 206 RC s 180 KM ter prototip športne različice 607, imenovane Pescarolo. Razmišljanje o pogonu na gorivne celice je prikazoval koncept manjšega gasilskega vozila H2O, medtem ko naj bi Sezame, ki utegne najavljati novega 107, poskrbel za uporabnost malih dimenzij.

Pininfarina se je ponašal s svojim logom na Fordovem Streetka in predvsem Ferrarijevem Enzu. Zelo težko pa je bilo v objektiv ujeti Porschejevega super-terenca Chayenne,

ki z to znamko pomeni podobno velik korak kot legendarni 911 leta 1963. Renault je po zgledu na prototip prikazan v Ženevi izdelal serijski Espace 4 generacije, ki utegne podobno kot zraven njega razstavljeni Megane 2 nabrati veliko

kupcev tudi v Sloveniji (Prepih 9/XII). Precej manj pa se jih bo našlo v vrsti za novega, športnega Cilia V6. Svojo videnje mladostne sproščenosti, prilagodljivosti in simpatičnosti so vili v konceptni avtomobil Elypse).

Švedski Saab je privlačil z novo, elegantno oblikovano limuzino 9-3 (Prepih 6/XII), španski Seat pa pri novi Cordobi stavi na športnost v kombinaciji z ugodno ceno in velikim

prtljažnikom. Smartov roadster nima s sedaj znanim malim Smartom razen igrivosti oblike nič kaj veliko skupnega. Suzuki je svoje športne smernice vili v mali konceptni avtomobilček Suzuki concept

Pri Škodi so se pohvalili z Octavio kombi RS, športno različico njihovega uspešnega karavana. Športna zunaj in navzven je bila tudi konceptna Fabia kombi Paris (foto). Športnost pa se je nadaljevala tudi pri prenovljenih Toyotah: Celici in MR2. Za naše razmere se bi verjetno bolj prilegel novi terenec Land Cruiser in njegov prenovljeni, večji brat Land Cruiser Amazon.

V podobne niše naj bi posegel Volkswagen s terenskim Touaregom (Prepih 6/XII), medtem ko smo zaman iskali najavljenega enoprostorca na osnovi Golfa - Tourana. Zadnja med opisanimi novostmi sta najzmogljivejša Volva S60 in V70, ki pod oznako R skrivata kar 300 KM (Prepih 9/XII).

RENAULT

MEGANE, SCENIC

BENCINSKI MOTOR

- 300.000 SIT

as

Avtoservis, tehnični pregledi in prodaja vozil d.d.
Kidričeva 4, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 12 640, fax: 88 12 652
e-mail: prodaja@avtoservis.si, www.avto.net/avtoservis

PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL Z GARANCIJO •
SERVISNA DELAVNICA • TEHNIČNI PREGLEDI •
KLEPARSKA DELAVNICA • LIČARSKA DELAVNICA •

<http://www.avto.net/avtoservis>

AKTUALNO!

Vpis v srednješolske programe:

- ekonomsko komercialni tehnik in ekonomski tehnik

Vpis v osnovno šolo za odrasle.

Vabimo Vas na strokovne seminarje:

- za gašenje usposobljene osebe (9. in 10. 10. 2002)
 - za voznike viličarja
- za varstvo pri delu in požarno varnost

Prijave sprejemamo na sedežu Ljudske univerze Ravne na Koroškem,
Prežihova 24, telefon: 02/ 82 15 073
E-mail: lu-ravne@siol.net, <http://www.lu-ravne.si>

STANOVANJSKO PODJETJE d.o.o. RAVNE NA KOROŠKEM

Cenjenim poslovnim partnerjem, lastnikom in najemnikom stanovanj v našem upravljanju nudimo storitve v poslovnih prostorih v samskem domu **Ob Suhu 19, 2390 Ravne na Koroškem.**

Pokličete nas lahko na **telefonsko številko:**

02 82 16 500

Vemo, da smo konkurenčni na cellem območju našega upravljanja.

**TU SMO -
- ZA VAS!**

Odvetnik Miro Senica o prevzemu družb

Piše: Renata Picej

Že dolgo dvorana Restavracije Turist na Gospodarskem razstavišču Ljubljana ni bila tako polna kot na prvem jesenskem srečanju Korošcev

Odvetnik Miro Senica in predsednik KKL, mag. Janko Arah

Ko je po vročem poletju napočil prvi septembrski četrtek, je vse kazalo, da so člani kluba že komaj čakali na ponovno snidenje. Prišlo jih je toliko kot že dolgo ne. Okoli 70 se jih je nabralo, da so prisluhnili zanimivi temi, ki jo je pripravil znan odvetnik Miro Senica, za katerega je le malo ljudi vedelo, da so korenine, sicer rojenega Celjana, pravzaprav kar nekaj časa poganjale tudi v koroški zemlji. Otroška in mladostna leta je preživel v Dravogradu, se na Ravnah spopadel z maturo in končal Pravno fakulteto v Ljubljani. Po opravljenem pravosod-

nem izpitu je kot najmlajši odvetnik odprl samostojno odvetniško pisarno in v nadaljnjih 16 letih ustvaril največjo odvetniško pisarno v Sloveniji. Trenutno ima več kot 30 zaposlenih, odvetniška pisarna Miro Senica & odvetniki, ki ima prostore v obnovljeni meščanski vili v centru Ljubljane, pa sodeluje z nekaterimi največjimi slovenskimi družbami.

Miro Senica je najbolj znan po svojem delu na področju gospodarskega, finančnega in davčnega prava, svoje znanje pa je odlično vnovčil na področju združevanja in prevze-

mov podjetij.

Predavanje, ki je trajalo slabo uro, je Senica izkoristil za osvetlitev problematike prevzemov družb. Kapitalski prevzemi v korporacijski praksi so postali z izvedbo lastninskega preoblikovanja podjetij z družbenim kapitalom v privatizirane delniške družbe, tudi v slovenskem prostoru, ena od osrednjih aktualnih tem. Ob tem je zanimivo vprašanje kontrole v podjetju oz. kapitasko večine, ki omogoča odločilen vpliv pri vodenju podjetja, ter možnost posega v lastniško strukturo oz. njeno spremembo. Nadzor nad podjetjem pa je mogoče pridobiti na različne načine in Miro Senica je na koroškem srečanju, med vsem drugim, pojasnil tudi te.

Aktivnosti kluba v mesecu septembru

Četrtekovo srečanje smo po resni odvetniški tematiki nadaljevali z nekoliko lažjo in hkrati prešli od družbene k privatni lastnini in predvsem - k privatnim užitek, porojenih iz naslova izletništva, pohodništva, letovanja in potovanja... Predali smo se turizmu in najprej prisluhnili informaciji o potovanju z ladjo Dalmacija.

Septembra so se člani KKL lahko odločili za dve turistični akciji. Prva je bila obarvana z morjem in romantiko Kornatov, čarobnimi dalmatinskimi mesti in skrivnostmi Črne gore, saj smo z Uljanikom iz Pule izposlovali izredni "koroški popust" za lani prenovljeno ladjo Dalmacija in na teden dni trajajočo popotovanje povabili naše člane, druga pot pa je peljala v hribe. Vlado Mostnar je za 21. in 22. september organiziral družabno srečanje na Peci.

Na pot po Jadranu bomo z ladjo Dalmacija odpluli tudi spomladi naslednjega leta, najverjetneje konec maja ali v začetku junija. Podrobnejše informacije sledijo v eni izmed naslednjih številc Prepiha.

Ustvarjalci prekrižali peresa

Literarna delavnica v galeriji Falke v Libučah

Katoliška akcija v sodelovanju z Mohorjevo v Celovcu in Galerijo Falke v Libučah prireja tradicionalno literarno delavnico "Milka Hartman". Letošnja prireditev, tretja po vrsti, je potekala v soboto, 14. septembra 2002, v prostorih Galerije Falke v Libučah pri Pliberku.

Delavnica je trajala en dan, od jutra do večera, udeležili pa so se je povabljeni mlajši pisci s Koroške z obeh strani meje, ki so na kraju samem z uporabo starinskih pisal - mehaničnih pisalnih strojev ali starih nalivnih peres oz. peresnikov - napisali besedila (kratka proza). Letos je delavnica potekala pod skupnim naslovom: "Ob njenih verzih ..."; avtorji so pisali svoje tekste z asociacijo na poezijo Milke Hartman. Dela so zvečer izšla v obliki natisnjene zbornika September 2002.

Nastale tekste je ocenjevala neodvisna skupina literarnih izvedencev: **dr. Silvija Borovnik**, predsednica žirije, pisatelj **Marjan Kolar** ter predstavnik prireditelja, mag. **Vinko Ošlak**, ki je uredil zbornik. Ošlak je tudi idejni in organizacijski vodja delavnice.

Pisci so popoldan obiskali Hemino goro z duhovno potjo AD FONTES - k izvirom, postali ob grobu pesnice Milke Hartman in se zvečer udeležili svete maše v njen spomin.

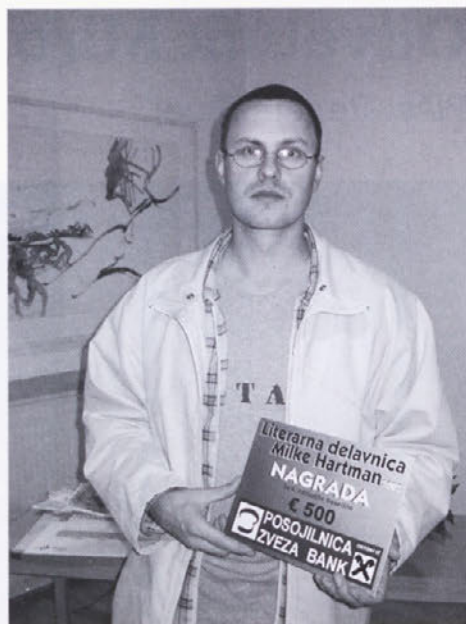
Na sklepni kulturni prireditvi v Galeriji Falke so podelili tri nagrade za najboljše besedila in dve nagradi za

najbolj zanimivo starinsko pisalno napravo, ki jo je prispevala Mohorjeva založba.

Prvo nagrado je prejel **Tim Oliver Wüster** iz Št. Jakoba v Rožu za besedilo Mrazni spomini; umetniško sliko pokojnega slikarja Hermanna Falkeja je podelila lastnica galerije gospa Renata Falke. Tekst bo objavljen v jesenski številki Odsevanj, koroške revije za leposlovje in kulturo.

Slovenski posojilnici v Št. Jakobu v Rožu in v Pliberku sta podelili drugo nagrado za najboljše besedilo v višini 500 evrov, ki jo je za črtico Vrnitev izgubljenega sina dobil **Blaž Prapotnik**, avtor iz Slovenj Gradca.

Občina Pliberk je podelila tretjo nagrado za besedilo v obliki enotedenskega bivanja v penziju galerije Falke z dnevno oskrbo in žepnino. To je prejela **Anja Benko** s Prevalj za besedilo

Gora upanja.

Literarna delavnica v Libučah je poleg pisateljevanja oziroma literarno ustvarjalnega poslanstva pomembna tudi pri spodbujanju slovenske besede na avstrijskem Koroškem, vsekakor pa ne gre zanemariti družabne vloge, ki jo ima druženje ustvarjalcev s sklepno kulturno prireditvijo v gostoljubni Galeriji Falke.

Gradimo mostove

Od 13. septembra je v Slovenj Gradcu, v Koroški galeriji likovnih umetnosti, odprta razstava z naslovom "Build bridges - 4 mesta gradijo mostove". Otvoritev je bila zelo dobro obiskana. Udeležili so se je tudi predstavniki mest Fermo - Italija, Varpalota - Madžarska, Wolsberg - Avstrija in Slovenj Gradec, od koder prihajajo gostujoči umetniki.

Z izborom svojih del so se predstavili štirje slikarji, predstavniki štirih generacij in povsem samosvojih likovnih interpretacij. Italijan Sandro Trotti je predstavil žensko, ženski lik, kajti v njej, pravi, je skrita vsa narava. Madžar Gabor Zongor je s tempero na les naslikal slike iz zgodovine, kot živijo v njegovi glavi in izgledajo pravljčno. Avstrijec Karl Schuessler je prikazal svojo domišljijo mostov s keramično deklico iz znane pravljice iz 16. stoletja. Najmlajši od njih, slovenjgradčan **Peter Hergold**, rojen leta 1966, je predstavil skupino svojih novejših del, lavirane risbe, opisane kot nasprotovanje med gibanjem in mirom ali igrivim, otroškim, iracionalnim in realnim, urejenim.

Sodelovanje med pokrajinami, kjer ležijo

mesta gostujočih umetnikov, poteka že več let. V zadnjem času se aktivno vključuje tudi Koroška, predvsem Slovenj Gradec. Pokrajine Lavanttal (Avstrija), Varpalota

(Madžarska), Koroška in Marche (Italija) so ustanovile posebno združenje T.E.M.A (Trans European municipality association), ki namerava spodbujati kulturno, športno, turistično in drugo sodelovanje. Za prvo skupno akcijo so si izbrali sodelovanje na kulturnem področju. Plod tega je tudi likovna razstava "4 mesta gradijo mostove", ki se je prvič zgodila meseca maja letos v Sali del Gesu, atraktivnem razstavišču znotraj jezuitske cerkve v Fermo v Italiji.

Za Koroško galerijo likovnih umetnosti je bil selektor koroškega izbora kustos mag. Jernej Kožar, ki je prispeval tudi uvodno študijo v skupen katalog razstave. Posebnost kataloga je vključitev celovite predstavitve regij in sodelujočega mesta, kajti sodelovanje vzpostavljajo na mnogih področjih: kultura, šolstvo, turizem, gospodarstvo.

Razstava bo v Slovenj Gradcu na ogled še v oktobru, potem pa bo gostovala še v Varpaloti na Madžarskem in v Wolsbergu v Avstriji.

Ajda Prislan

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem OBMOČNI OBRTNI ZBORNICI RAVNE NA KOROŠKEM za pomoč pri nakupu tiskalnika za mojo hčerko.

Alojzija Bukovec

Razstava likovnih del Mitje Schöndorferja

Mladim je približal likovno umetnost

V Vidovi cerkvi, hramu kulturnih dogajanj Dravograda, so septembra odprli retrospektivno razstavo umetnika, pedagoga in novinarja Mitje Schöndorferja, domačina, ki mu je bilo dano le kratko živeti. Umrl je 1987 leta, ko mu je bilo le 44 let; njegovo ustvarjalno moč in optimizem so verjetno najbolj čutili ravno dravograjski osnovnošolci, ki jim je v desetletnem poučevanju z novimi pristopi približal likovni svet.

Učenci so radi hodili h likovnem krožku ter obiskovali likovne kolonije, ki so bile še novost. Zato so retrospektivno razstavo v slikarjev in pedagogov spomin poimenovali Vinjete, kot se je imenovalo šolsko glasilo likovnikov in dodali fotografije delavnic ter ateljeja. S po enim likovnim delom njegovih nekdanjih učencev: Sama Dobovičnika, Vasje Hribernika in Stojana Brezočnika ter prijateljev Štefana Kresnika in Jožeta Krambergerja pa so razstavo dopolnili.

Umetnostna zgodovinarka Simona Javornik iz Koroškega muzeja Ravne na Koroškem je predstavila umetnikovo delo iz dvajsetletnega obdobja. Pogosti motivi so tihožitja, krajine s stavbno dediščino, morske vedute. Na začetku pogosteje uporablja črto kot izrazno sredstvo (linorezi, risbe), pozneje preide k barvi in oljnemu slikarstvu, je med

drugim povedala. Stojan Brezočnik, tudi likovni pedagog, je spomnil na mentorjevo načelo o neodvisnosti umetniškega ustvarjanja (npr. od vpliva denarja), kar ga kdaj pa kdaj vzpodbuja na tej poti.

Na razpoložanje ob otvoritvi je med prepletanjem spominov na Mitjo Schöndorferja vplival še izbor glasbe, ki jo je zaigral

pianist, domačin Sašo Vollmaier.

Občina je ob retrospektivni razstavi izdala zloženko, ki jo je uredila Aleksandra Gradišnik. Pri postavitvi razstave pa sta sodelovala še muzeja iz Raven na Koroškem in iz Stične.

Samo Šavc

SLOVENSKI KNJIŽNI KVIZ 2002

Slovenski knjižni kviz se je potrdil in utrdil kot oblika knjižničnoinformacijskega opismenjevanja, hkrati pa prispeva k spoznavanju slovenskih pokrajin in njenih nosilnih književnikov (Oton Župančič in Bela Krajina, France Prešeren in Gorenjska, Prežihov Voranc in Koroška, Josip Jurčič in Dolenjska).

Tokrat je bil kviz namenjen Antonu Ingoliču in Štajerski. 11. marca 2002 je minilo deset let od smrti tega pomembnega slovenskega pisatelja in kviz je bil priložnost, da so mladi bralci prebrali čim več njegovih literarnih del, pa tudi del drugih štajerskih književnikov ter spoznali mnoge geografske, zgodovinske in druge zanimivosti Štajerske.

V Mežiški dolini je reševanje kviza organizirala Koroška osrednja knjižnica, s pomočjo knjižničarjev na osnovnih šolah pa je vprašalnik pravilno rešilo 527 učencev od prvega do osmega razreda.

Za 50 mladih reševalcev kviza in šolske knjižničarje je Koroška osrednja knjižnica na Dan zlatih knjig in ob pričetku nove sezone Bralne značke, 17. septembra 2002, s pomočjo sponzorjev (Koroške lekarne, Intertehna Ravne, Interdiskont Ravne, Koratur Prevalje) pripravila zaključno ekskurzijo na Štajersko.

V Slovenski Bistrici so si ogledali Knjižnico Josipa Vošnjaka, še posebej paj ih je navdušil Grad Slovenska Bistrica z mnogimi muzejskimi zbirkami, Ingoličevo spominsko sobo in grajskim parkom. Izžrebali so tudi glavno nagra-

jenko, Evo Zapečnik z OŠ Mežica, ki se bo 8. oktobra 2002 udeležila sklepne prireditve ob letošnjem kvizu v Ljubljani.

Darja Molnar

O nekaterih zafrkancijah na radiu

Oni dan, na Anino nedeljo zjutraj, je lokalni radio malo pred pol deveto oddajal reklamo o svinjskem, puranjem in ostalem mesu, ki nam ga nudi neka mesnica, koj nato pa je ista napovedovalka že vodila versko oddajo in spregovorila čudovite besede o svetih rečeh. Župnik je pridigal, kaj naj bi prosili Boga, da bi nam dal. Pomislil sem kar na svinjsko, puranje in ostalo meso.

Nič kaj novega to ni, saj so nekaj že "pogani" žalili kristjane, ko so na takratne grafite pisali IE SUS, kar pomeni: Jezus je svinja. Saj ne da bi radijci pomislili na kaj takega, tega še vedo ne, ampak tako je s temi rečmi: najprej reklame za meso, potem pa verska oddaja. To gre čudovito skupaj. Zato se mi zdi zelo okusno govoriti najprej o svinjskem mesu, nato pa o Bogu...

Če dam šalo na stran, ne gre samo za to prisposodbo iz preteklosti. Gre za nek odnos, ki bi ga naj imeli tisti, ki oddaje pripravljajo, do onih, ki jih poslušajo. Človek takoj pomisli, kakšen okus da imajo ljudje, ki delajo na radiu in koliko vzamejo svoje poslanstvo zares: Kako morejo z isto vnemo propagirati svinjsko meso in koj nato govoriti o Jezusu. Kako gre to skupaj? Kaj govorijo v eter samo, da nekaj govorijo? Kup vprašanj torej za vas, drage napovedovalke in napovedovalci, urednice in uredniki: kaj je radio samo (vaš?) špas, kjer se nekaj čveka?

Lokalni radio ni edini, ki se mu to dogaja. Tudi drugod ga serjejo. Naj mi bralke in bralci ne zamerijo, ker takšnih kiksov ne morem imenovati drugače; še to je premila beseda za tovrstne radijske in televizijske bedarije... Spomnim se prenosa neke maše po televiziji. Prenašali so iz frančiškanske cerkve v Mariboru, iz znane cerkve, ki je posvečena "materi milosti". Za sklep oddaje je ljudstvo pelo znano pesem "mati milosti, čuj nas sirote", takoj nato, takoj po koncu verske oddaje, pa je ljubljanska televizija kazala nage ženske. No, pa so res sirote. Na televiziji namreč.

Tudi celovški radio, ki ga (še) imamo za "resnega", ga je p.... Resno, v vsej spoštljivosti do Marije, so oddajali o Brezmadežni. Ko je bilo oddaje konec, so spustili v eter pesem v stilu: "kaj ti je očka, kaj ti je mama, če mene zanima ta reč kosmata." Brezmadežna in reč kosmata gresta čudovito skupaj... Ne vem kaj bi dušebrižniki rekli, če bi zraven kakega verskega članka bile namalane nage babe. To bi koga takoj ponižalo v drugorazrednost in bi pričel vpiti, da gre za žalitev verskih čustev.

Ti trije primeri odražajo in kažejo stopnjo kulture na televiziji in radiu. Nisem nobene vrste moralist, da bi se zgražal, češ, da je to delanje norcev iz vernega človeka in da je vernik zaradi tega drugorazreden, kakor so to počeli že nekateri ugledniki pred menoj. Nikakor nisem tega mnenja. Če

kdo to nalašč dela, da bi koga jezil, naj to dela doma, ne pa na javnem radiu oz. televiziji. Ne, ne, nič nisem užaljen zaradi tega. To je samo znak nedoraslosti in izrojenosti nekaterih, ki ne vedo, kaj je resno in kaj kulturno in kaj je daleč stran od tega, čeprav istočasno čvekajo kaj o verski pozi. Menim, da bi se moral napovedovalec oz. urednik ali kdorkoli že, ki na ta način, vede ali nevede, zafrkava ljudi, vprašati, ali je tam njegovo mesto in ne bi moral početi kaj drugega kje drugje. Saj zafrkavati ni težko. Žal, pa to ni kulturno. In ne duhovito, ne zabavno, ampak le zafrkantsko. Teh treh primerov ne morem imenovati drugače.

Saj se podobno dogaja tudi v drugih oddajah: spustijo ti v eter kakšno resno glasbo. Ko je te konec, pa takoj kakšno narodno zabavno, oguljeno in brezvezno, da te v črevesju zavije in te nekam pritisne. Kolikokrat ne znajo lepe in dobre pesmi oddati cele, ampak jo že znaki ure na sredi prekinejo. Kot da ne bi mogli ob koncu dati kaj drugega. Ne, dobro melodijo oz. pesem raje uničijo. Pa ne vem, če se komu od urednikov, tehnikov in napovedovalcev kaj sanja o dolžnosti do pevcev in avtorjev pesmi. Da ne govorimo o ljudeh, ki delajo brez posluha na glasbenih oddajah in zmašijo vse skupaj. Pa o tem kdaj drugič.

Marijan Gerdeč

Študentarije: Nazaj v študentski raj

Piše: Mojca Erjavec

V času, ko to berete, se je novo študijsko leto že začelo. Za skoraj trideset tisoč slovenskih študentov - rednih in izrednih. Za nekaj tisoč novopečenih brucev, ki so si (upam v njihovo dobro) uspeli najti stanovanje v mestu študija. V študentskih domovih bo zopet nekaj sto postelj premalo. In v družinskih proračunih premalo pomoči štipendij. Ker Zoisove ne dobi vsak, za republiško se težko kvalificiraš. Kadrovske? Teh že dolgo nihče več noče, je preveč tvegano, če človek ne ve, kje bo čez tri leta. Študentska posojila so bila slabo premišljena, fundacij in skladov je malo ali nič. Dobrodošli spet nazaj!

V enem največjih slovenskih časopisov je bila pred nekaj tedni cela priloga posvečena problemu, s katerimi se spopada študentska populacija. Poudarek je bil predvsem na stanovanjskih težavah in visokih izdatkih, ki bremenijo proračune povprečnih slovenskih gospodinjstev. Šolanje postaja domena elite. Čeprav imamo

uradno brezplačno šolstvo, se zaplete že pri vpisu na fakultete. Za vpis v absolventski staž na Filozofski fakulteti v Ljubljani sem morala odšteti 8.200 tolarjev. Kar je tretjina zneska republiške štipendije, ki jo prejema moja prijateljica in ji je skoraj edini vir dohodka. Kdor se redno prehranjuje na prehrabene bone (kar je še vseeno ceneje kot si kuhati sam), porabi zanje približno

še enkrat toliko denarja na mesec. In - ali naj potem študent vse svoje mesečne potrebe krije iz naslova ostalih desetih tisočakov? V primeru, da štipendijo sploh prejema, seveda.

Kaj pa tisti, ki obiskujejo (pol)privatne visokošolske zavode, za katere je treba odšteti bolj ali manj mastne denarce? Rekli boste, da tja itak hodijo le "privatniški sinčki". Res je, da si nekatere prestižne šole lahko privoščijo predvsem premožnejši, a vedno več je šol, ki so od države le sofinancirane. Pomislimo na visoke kriterije za sprejem na redni študijski program; koliko je takih, ki odletijo zaradi prenizkega števila doseženih točk na maturi in morajo plačati vpisnino izredni študij? In to še preden človek sploh začne študirati!

Na vpisu ga pričaka - kot že rečeno - vpisna mapa s priloženim računom, na katerem pa seveda ni razloženo, za kaj bo denar porabljen. K najnujnejšemu spadajo še izdatki za knjige in ostalo

študijsko literaturo, prevoz z mesečno vozovnico za javni prevoz, fotokopiranje, hrana in seveda, stanovanje. Tekoči račun staršev - po raziskavah je kar 80 odstotkov slovenskih študentov odvisnih od njih - bo mimogrede lažji za petdeset tisoč tolarjev. Če študirata oba otroka, lahko brez posebnih težav eno plačo v družini kar odpišete. Kako se račun izide materam samohranilkam, brezposelnim, invalidom,....?

Seveda vas že kar pri vpisu na vseh fakultetah pričakajo čedne hostese s prošnjo za vpis v ta ali oni študentski servis. Kot gobe po dežju so se razrasli. Eden bolj od drugega ponujajo usluge pri posredovanju in organiziranju dela, s katerim

lahko študent omili finančno breme staršem in zasluži za življenje. Če je priden, tudi za luksuz. Vsi, tudi študentski funkcionarji pri obeh študentskih organizacijah, imajo polna usta zagotovil o tem, kako študentom prijazna je ta oblika dela: zavarovani so, dobijo lahko avans, nimajo neposrednega stika s plačilom, ne delajo na črno, zmeraj lahko najdejo kako delo, določen odstotek zaslužka servisa gre za razvijanje študentskih obštudijskih dejavnosti... Ne povedo pa, da je študentski servis za marsikoga naslov za iskanje cenejše ali cenene delovne sile. Čeprav mlade delovne sile z visokimi kvalifikacijami, za katere bi bilo na pravem, "odraslem"

trgu potrebno plačati bistveno več. Za primerjavo - stran prevedenega besedila po ceniku društva prevajalcev Slovenije lahko doseže ceno tudi do osem tisoč tolarjev. Študentski servisi ponujajo storitve prevajanja po priporočeni ceni od tisoč do dva tisoč tolarjev na stran. Je papir z napisom "diploma" res toliko vreden?

Najbrž bomo študenti resnico zgornjega stavka vedeli šele čez nekaj časa, ko bomo dragoceni papir imeli v žepu. Do takrat - vsem uspešen začetek novega leta, pa če ste uspeli izpolniti "plan dela" ali ne. Za bruce nasvet: brez panike, lahko bi bilo še huje.

Naši tiski:

KNJIGA O ŽRTVAH VOJNE

Poleti je v Slovenj Gradcu izšla knjiga **Marjana Linasija** "Žrtve druge svetovne vojne na območju mestne občine Slovenj Gradec." Obsega 298 str. in ima povzetek v nemščini, opremljena pa je z reprodukcijami Tisnikarjevih del.

Ne glede na to, da je zahtevala ogromno sistematičnega raziskovalnega dela, do njenega izida ni vodila gladka pot. Razlogi za to so razumljivi in povsod po Sloveniji enaki:

Zvezi borcev se zdi, da vse raziskave, ki odkrivajo podrobnosti o partizanskih sodbah in usmrtilih po četah in na terenu, posebno pa še izvensodni poboji političnih nasprotnikov po končani vojni, mečejo senco na NOB in s tem spreminjajo lepo podobo, kakršne smo bili navajeni 45 let po osvoboditvi. Zato se strokovnjaki takšnih raziskav ne lotevajo skoraj nikjer, doslej tudi v občinah Mežiške doline ne, čeprav ima ravenska na svojem območju Navrški vrh, prevaljska pa Leše.

Slovenj Gradec je torej tudi na tem področju zoral ledino in Linasijeva knjiga utegne postati zgled, kako se lotiti te občutljive in nevhvaležne teme.

Svoje delo je avtor opravil znanstveno, torej

nepristransko, na podlagi bogate dokumentacije. Rezultate je podprl tudi s tabelami in grafikoni.

Vse tipične vrste žrtev (na partizanski in okupatorjevi strani) so popisane imensko, s seznamami krajev, datumov in vzrokov usmrtilive. Pomembna je ugotovitev, da sta obe vojskujoči se strani sicer imeli predpise in sodišča za obravnavo in kaznovanje prestopkov in zločinov, vendar sta kljub temu izvršili precej izvensodnih pobojev. (Vsaka trditev seveda izhaja iz zbranih podatkov.)

Linasi je najprej opisal politično življenje v Slovenj Gradcu pred 2. svetovno vojno, nato pa po vrsti okupatorjevo vzpostavitev oblastnega in političnega aparata, njegove raznarodovalne ukrepe in odpor proti okupaciji.

Posebna privlačnost in vrednost knjige pa je njena poudarjena "počlovečenost", s tem da je znotraj vsake kategorije žrtev podana cela vrsta kratkih opisov usod posameznikov, ki jih iz malo povednih imen in priimkov spremeni v osebe iz mesa in krvi.

Šele skoznje se nam medvojni čas začne luščiti iz priučene črno - bele sheme in se kazati v bogatejših barvah in perspektivah. O življenju

posameznikov namreč ni odločalo samo to, na kateri strani je kdo bil (na partizanski ali okupatorjevi), ampak tudi, kakšen odnos so imeli do njega sosedji, znanci in soborci. Spoznamo, kako neznansko vlogo je lahko igrala čisto navadna nevoščljivost, pa koristoljubje, sumničavost, nesposobnost (ali nepripravljenost) za objektivno presojo krivde, kadar je šlo le za domneve brez dokazov.

Dosti preveč je bilo hitrih obsodb na smrt, ki ne bi bile nujne. Vrsta takšnih pričevanj zbuja mučen vtis, da moč odločanja o življenju in smrti (pre)večkrat ni bila v pravih rokah.

Knjiga v seštevku pove, da je od 11.200 prebivalcev, kolikor jih je v začetku okupacije l. 1941 živelo na tem območju, do konca vojne umrlo 544 (doslej je bilo znanih le 250 žrtev). Od tega je bilo partizanov 180, okupatorjev in njihovih sodelavcev 140, žrtev nacizma 82, po vojni pobitih 71 (60 % nemške, 40 % slovenske narodnosti) itn. V dodatkih so med drugim opisana tudi množična grobišča, med katerimi je največje v Žančanah.

Pretresljiva knjiga.

Marjan Kolar

PRVI POJUBILEJNI KOROŠKI FUŽINAR

Letošnja poletna številka Koroškega fužinarja je prva pojubilejna (lani novembra je to glasilo praznovalo 50-letnico), zato urednica **Andreja Čibron-Kodrin** ob fotografijah **Toma Jeseničnika** v njej popiše vse dogodke ob praznovanju ter navede prejemnike priznanj in sponzorje.

Z jubilejem pa se ne ponaša le Fužinar, pač pa tudi mesto Ravne (praznovalo je 50-letnico prve omembe tega imena; o tem piše Karla Oder),

Študijska knjižnica (zbornik ob njeni 50-letnici predstavlja **Marjan Kolar**) in Prežihova ustanova (o njeni 5-letnici piše **Stane Vrtič**, objavljajo pa tudi slavnostni govor Matjaža Kmecla ob jubileju). Na ravensko knjižnico je vezan še članek ravnateljice **Majde Kotnik-Verčko** in **Simone Šuler Pandev** o domoznanski zbirki v tej ustanovi, na sosednji muzej pa razmišljanje **Lilijane Suhodolčan** o pomenu pedagoškega dela in dela

z obiskovalci v tej ustanovi. Sledijo članki o univerzi za tretje življenjsko obdobje (piše **Polona Poberžnik**), o uspešni sezoni 2001 Kulturnega društva Prežihovega Voranca Ravne (piše **Miroslav Osojnik**) in o ravenskih občinskih nagradah za leto 2001.

V nadaljevanju pa iz Fužinarja k nam stopijo posamezniki; najprej slikar in grafik **Stojan Brezočnik** v predstavitvi **Simone Javornik**, nato

pevec Milan Kamnik z novim projektom Prežih in jaz v predstavitvi Miroslava Osojnika, nato pokojni glasbenik Franc Mravljak v predstavitvi **Braneta Širnika** in starosta prevaljskih planinskih odbornikov Franc Kešpret v predstavitvi **Andreje Čibron-Kodrin**.

Od predstavitev ljudi in njihovega dela preide v

zadnjem sklopu Fužinar h kraju, tokrat k Volinjaku, hribu med Mežico in Prevaljami (o svojih srečevanjih z njim in njegovo soseščino piše **Štefan Lednik**), nato h karakteristikam delavcev v letih 1949 - 1950 (piše **Marjan Kolar**) in še k škodljivostim kajenja (opozarja zdravnik **Davorin Benko**, o kajenju pa razmišljajo tudi osnovnošolci

prežihovci pod mentorstvom **Vanje Benko**).

Če še tega Koroškega fužinarja, o katerem je beseda, niste vzeli v roke, je škoda, saj je pester. Čas imate še do konca decembra, ko izide naslednji. Sicer pa nikoli ni prepozno za takšne večno žive zapise.

PLEH IN SIMFONIJA,

publikacija ob 100-letnici Pihalnega orkestra železarjev Ravne

Ob svojem visokem jubileju letos poleti je ravenški pihalni orkester izdal "zelo mogočno" publikacijo Pleh in simfonija. Pomislek ob združitvi nizke (pleh) in visoke (simfonija) besede v naslovu kmalu preženeta dve drugi misli: pleh se ne nanaša na kakovost, pač pa na vrsto glasbe (torej ni v igri slabšalni pomen), simfonija pa se zasliši v tej kombinaciji tako nadrejeno, superiorno, da ostane samo pomen dobrega, vrhunskega.

O tem pri ravenskem orkestru ni dvomiti in v brošuri je ta kakovost pregledana skozi vseh 100 let. Ta so razdeljena na štiri obdobja: od nastanka do druge svetovne vojne, Hermanovo,

Lipovnikovo in Kovačičevo obdobje. Slednja tri so seveda poimenovana po dirigentih, kar je korajžno in simpatično poimenovanje, poudari pa pomen teh kapelnikov. Za vsako obdobje so nato predstavljene najpomembnejše dejavnosti, pri vseh pa še posebej gostovanja in nastopi ter tekmovalništva. Da so vse opremljene tudi z dokumentarnimi fotografijami, ni treba posebej poudarjati, velja pa pohvaliti idejo, da so na zasenčenih poljih objavljeni kratki zanimivi zapisi o orkestru, tako spod peres članov kot dirigentov, novinarjev, funkcionarjev ...

Uvodne strani tega oblikovno in vsebinsko izjemno bogatega zbornika postrežejo s programom

slavnostnega koncerta in slavnostnimi besedami ob 100-letnici (Milan Kučan, Ivana Klančnik, Matic Tasič, Srečko Kovačič, Zdravko Plešivčnik, Brane Širnika, Mitja Šipek), zaključne pa s priznanji članom ob jubileju, z imeni vseh dosedanjih funkcionarjev, s poimensko zasedbo in bibliografijo orkestra.

Pihalni orkester železarjev Ravne ne izkazuje svoje kakovosti le z glasbo, temveč jo je dokazal tudi s to publikacijo. Zanjo je izbral ljudi, vredne zaupanja: v uredniškem odboru Braneta Širnika, Andreje Čibron-Kodrin in Karlo Oder, za oblikovanje Uroša Grabnerja in za tisk ZIP center.

V E. A. TRETJA PESNIŠKA ZBIRKA

Primož Tušnik se letos ni zapisal v anale slovenjgraške gimnazije le s svojim pesniškim prvencem Zgrešil ... toda strel je bil dober, pač pa tudi s svojo izjavo za naslovnico gimnazijskega letopisa: "Js sm najbolj pametn ko sm pet let u gimnazijo hodo."

Ko sem obračala njegovo knjigo v modrem - res ji ni mogoče reči knjižica, saj je na 100 straneh izbranih kar 80 pesmi - mi je tista na str. 59 o Primožu in njegovem ustvarjanju vse povedala. Njen naslov je Kako sem srečen, po vrsti pa v njenih štirih kiticah pesnik izpostavi naslednje sreče: zaradi "sveta zlata", zaradi vseenosti, "ko se mi jebe za čisto vse" in zaradi ljubezni.

Prva sreča kaže na fanta, ki okrog sebe prej zaz-

nava pozitivno kot negativno. Tisto dobro vidi v mnogočem, nenazadnje tudi v Koroški in Slovenji Gradcu; mimogrede - zato jima tudi napiše himno.

Druga sreča, ki jo občuti zaradi oportunitizma, vseenosti, zanikanja dogovorjenega oz. vzvišenosti nad vsem, najbrž opravičuje tudi na naslovnici v nekoga korajžno uperjeno pištolo. Urednica zbirke Karla Zajc Berzelak pravi, da je uperjena proti vsemu - "proti morilcem otrok, proti akademskim poznavalcem življenja, proti v gene zapisani ljubezni, proti varuhom javnega reda in miru, proti prhljaju ter najnatanejši in najmanj kompromisno proti sebi." To je storil z ironijo in za njegovo zbirko z že v uvodu omen-

jenimi zelo prepoznavnimi duhovitimi nesmisli; takšna sta še npr. "Zakaj tišina v meni povzroča takšen hrup", in "... in se parajo mi gate, tudi ko sem slečen."

O tretji sreči, zaradi ljubezni, velja reči, da se pri Tušniku sprevača tudi v nesrečo, o četrti kiticah, ki je v tem kontekstu razlage vsebine zbirke nekoliko mimo, pa velja povedati, da opozarja na Tušnikovo tipično izrazje. To je dinamično, večkrat nižje pogovorno, včasih vulgarno.

Primož Tušnik s svojim prvencem gotovo ne kazi vrste v zbirki E. A.

Helena Merkač

V SPOMIN

Bil je duhovni aristokrat, slok in vzravan, izredna znanstvena osebnost, ob tem pa preprost sogovornik. Izžareval je žlahtnost Pogačnikovega rodu. Vrsta imenitnih Pogačnikov je iz te rodbine: vitez Jože Pogačnik, predsednik prve slovenske vlade oktobra 1918, Jože Pogačnik, ljubljanski nadškof...

Akademik Jože Pogačnik je bil povezan s Koroško, z delom Prežihovega Voranca. Za Prežihov zbornik je sestavil Prežihovo bibliografijo, leta 1957. Takrat je zbrala k delu profesorica dr. Marja Soršnik.

Leta 1983 ga je pritegnil profesor Janez Mrdavšič, direktor študijske na Ravnah, na spominsko srečanje ob devetdesetletnici Prežihovega rojstva.

dr. Jože Pogačnik

Dr. Pogačnik je spregovoril o temi "Ljubezen na odoru" - interpretacija.

Deset let kasneje, 1993, je imel uvodno predavanje na simpoziju ob 100-letnici rojstva Prežihovega Voranca, s temo Prežihov Voranc in sodobni čas. Sodeloval je tudi pri izdajanju zbornika s tega simpozija in bil sourednik s profesorjem Janezom Mrdavšičem.

In ko bodo sestavljali Biografski leksikon Koroške, bo akademik dr. Jože Pogačnik dobil ugledno mesto v njem.

Tone Sušnik

PAVŠERJEVEMU MINIJU V SLOVO

Četrtega avgusta smo skupaj z njim na somu pri Pavšerju praznovali njegovo 80 letnico. Takrat smo lahko videli, kako hudi ga muči in daje težka bolezen. Kljub vsemu tedaj še nismo slutili, da nas bo tako hitro, za vedno zapustil. Pretresljiva, žalostna novica nas je doletela 25. avgusta zgodaj zjutraj. Težko nas je prizadela in globoko presunila.

Z Minijem sva bila otroka prve svetovne vojne. Rojena sva bila takoj po njej.

Skupaj sva odraščala, preživela otroško in mladeniško dobo najinega življenja. Nerazdružljiva, resnično dobra prijatelja sva bila vse življenje. Težko sva bila drug brez drugega. Skupaj sva hodila v šolo, v Kotlje. Skupaj sva pasla živino in se igrala ob vodi potoka Črna, ki teče izpod Črnega vrha in Uršlje gore v dolino.

Leta 1954 se je Mini poročil s Pavelnovo Julko z Brdinj. V srečnem, ljubezni polnem zakonu sta skupaj preživela skoraj 49 let življenja. Rodilo se jima je pet otrok. Sedaj za dobrim dedkom

in pradedkom žaluje že 12 vnukov in štirje pravnuki.

Po svojem značaju je bil Mini bolj miren in tih človek. Nikoli se ni po nepotrebnem razburjal. Prava dobričina, delaven, gospodaren je bil. Izreden poštenjak, dober sosed, prijazen, pripravljen pomagati vsakemu, ki ga je prosil, povsod, kjer je bila njegova pomoč potrebna. Gostoljubnost Pavšerjeve hiše je bila že prislovična. Zaradi gostoljubnosti je bila hiša poznana daleč okoli.

Pa je prišla nesrečna bolezen. Za cela štiri leta in pol je prikovala Minija na bolniško posteljo. Da je preživel toliko časa tako bolan, gre zahvala samo ljubeči skrbi in negi ter pomoči njegove žene Julke, ki je dneve in noči prebila ob njem, mu stregla in mu na vse načine pomagala.

Vsi njegovi se pristrčno zahvaljujejo zdravstvenemu osebu bolnišnice Slovenj Gradec in Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem za nega in skrb. Sosedom za pomoč, g. župniku za obred, pevskemu zboru Rožmarin Kotlje, govornikoma, igralcu Tišine. Vsem darovalcem cvetja in sveč in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Rok Gorenšek

Šport:

Odbojkarji Fužinarja Metala Ravne pripravljene za prvenstvo v 1. ligi

MED NAJBOLJŠE Z DOMAČIMI IGRALCI

S tekmo proti Pomurju Galexu doma bodo ravenski odbojkarji, ki bodo odslej nastopali pod imenom Fužinar Metal Ravne, krenili v novo prvenstveno sezono. Preteklo sezono ne moremo smatrati za neuspešno, pa vendar so bile igre ravnenskih odbojkarjev v slogu "vroče - hladno". Potem ko so se pod vodstvom trenerja Adija Urnauta uvrstili v finale pokala Slovenije, kjer so bili tesno, s 3:2, poraženi proti Salonitu, je bilo tudi v končnici prvenstva pričakovati prodor med najboljše klube. Pa se pričakovanja niso uresničila. V zaključno tekmovanje so startali s četrte pozicije, toda po dvojnem porazu proti odbojkarjem Maribora Stavbarja so pristali šele na 5. mestu.

"V novi sezoni načrtujejo uvrstitev med štiri najboljše ekipe. Zavedamo se, da bo to težko doseči, kajti konkurenti so se dobro okrepili, nekateri še dodatno s tujimi odbojkarji," pravi novi trener odbojkarjev Fužinarja Metala **Branko Golob**, ki je po končani minuli sezoni prevzel vodenje članske ekipe.

Trener Golob, ki bo še naprej tudi vodja odbojcarske šole, ima na voljo 12 igralcev, ki so s skupnimi pripravami pričeli sredi avgusta. Ravenčane sta zapustila Beograjčan Miomir Krasič in mladinski reprezentant Jakob Merkač, ki je zaradi študija medicine v Ljubljani prestopil k

Olimpiji. V matični klub sta se vrnila Vlado Kotnik, ki je bil za eno sezono posojen Mislinji, in Janko Tone.

Nosilci Fužinarjeve igre bodo predvsem izkušeni odbojkarji, reprezentanta David Slatinšek in Bogdan Kotnik ter Jure Kokot. Poleg njih bodo za mesto v prvi šesterici kandidirali še Nejc Pušnik, Vlado Kotnik, podajalca Savo Radjenovič in Goran Jelen ter prosta igralca (libera) Janko Tone in Samo Stravnik.

Golob je dodatno pomladil ekipo, saj se bodo za igralna mesta v ekipi poleg Dirntiša in Klančnika, ki sta že lansko sezono občasno zaigrala v članski vrsti, potegovali še mladinska reprezentanta Danijel Pokeršnik in Jure Žerdoner ter mlajši brat Davida Slatinška, 195 cm visoki Gregor, ki je okreval po operaciji kolena. Fužinarjevi odbojkarji bodo tako v novem prvenstvu, za razliko od drugih klubov, nastopali brez tujcev, izključno z doma vzgojenimi igralci.

"V pripravljalnem smo odigrali šest tekem, predvsem s prvotlačskimi ekipami. Dejstvo je, da bo letošnje prvenstvo izenačeno, saj se je kar nekaj ekip okrepilo. Tudi mi smo se pogovarjali z reprezentantom Samom Miklavcem, toda njegove denarne zahteve so bile za naš klub previsoke. Igrali bom z domačimi igralci in če bi se nam uspelo uvrstiti med prve štiri, bi bil to za nas že

Branko Golob

velik uspeh. V naslednjih letih, ko bodo mlajši igralci dozoreli, računamo, da se bomo vključili v boj za sam vrh. Ambicije imamo tudi v pokalu, toda v četrtfinalu bomo imeli za nasprotnika Maribor Stavbar IGM in, razumljivo, težko se bo prebiti na sklepni turnir četverice. Če nam bo uspelo, bomo kandidirali za organizacijo turnirja. Sicer pa, še naprej se posvečamo vzgoji mladih v naši odbojcarski šoli, katero obiskuje okoli 50 fantov, tako da se za kakovost odbojke na Ravnah tudi v bodoče ni bati. S kadeti odlično dela Matej Spanželj, z dečki Bogdan Kotnik, medtem ko bom sam še naprej vodil mladinsko vrsto," poudarja Branko Golob.

Ivo Mlakar

SPOMINSKI TEKI BORISA KERŠBAUMERJA

Vzorna organizacija

Mežičani so se znova potrudili. Marljivi športni delavci tamkajšnjega tekaškega kluba Grča, na čelu s predsednikom Vinkom Strgarjem, so organizacijsko brezhibno izpeljali že 17. po vrsti memorialne teke Borisa Keršbaumerja. Tekaško prireditvev Mežičani ohranjajo že vsa leta, v spomin na prezgodaj umrlega odličnega športnika, zlasti nogometaša, atleta in kolesarja.

Zbralo se je natanko 111 udeležencev vseh starosti iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške. Tekmovanje je potekalo v kar 24 kategorijah, tako da so bili v vsaki starostni skupini po trije prvouvrščeni deležni lepih pokalov. Absolutno zmago v malem maratonu si je

pritekel Velenjčan Gorazd Šuligoj, medtem ko je bil na polovico krajši progi najhitrejši Jože Mori z Mute. Najstarejša udeleženca sta bila 78-letni Josip Đundek iz Varaždina in 68-letna Kazimira Lužnik iz Slovenj Gradca, najmlajši pa poltretjo leto star Tine Kotnik z Raven.

Poglejmo si uvrstitve koroških tekačev in tekačic:

V teku na 21 km so v svojih kategorijah osvojili: 1. mesto: Franc Naveršnik (Dravograd), 2. mesto: Peter Rapac (Mežica), Milan Zupanc (Mislinja) in Oto Gumilar (Prevalje), 3. mesto: Tomaž in Štefan Skitek (Prevalje).

V teku na 10 km: 1. mesto: Jože Mori (Muta), Alojz Gologranc (Ravne), Katarina Konečnik (Slovenj Gradec) in Vera Primik (Ravne); 2. mesto: Štefan Robač (Ravne) ter Jožica Volšak in Kazimira Lužnik (obe Slovenj Gradec); 3. mesto: Matej Oder (Mislinja) in Katica Pisnik (Prevalje).

V tekih dečkov in deklic so zmagali: Sebastjan Švajger (TS Radenska), pred Janom Založnikom iz Mislinje, Urška Lenart iz Slovenj Gradca, pred Kristino Petrovič iz Mežice, Jožek Manfreda z Lovrenca, pred Borutom Košutnikom iz Mežice ter Saldina Marmarac, pred Katarino Praper (obe Mežica). *I.M.*

MISLINJČANI PROTI POLICIJI

Na športnem igrišču v Šmartnem pri Slovenj Gradcu je potekal športni dvoboj med Mislinjčani in policisti slovenjgraške policijske postaje. Športno društvo Klub malega nogometa M&M iz Mislinje je po težkih in napornih tekmah premagalo ekipo policistov in tako osvojilo prehodni pokal. Tekmovanje je potekalo v prijateljskem vzdušju, v malem nogometu, košarki in v odbojki. Policisti so z dobro igro pokazali, da so tudi dobri športniki, vendar je bila mislinjska ekipa zanje le pretrd oreh, kar je

razumljivo gleda športno tradicijo izkušenih veteranov.

Po napornem tekmovanju so imeli udeleženci družabni večer ob vznožju mislinjskih skakalnic, kjer so si izmenjali športne poglede na minule tekme ter utrdili partnerski odnos s ciljem izboljšanja varnosti in medsebojnega sodelovanja. Kot sta povedala vodja Kuba malega nogometa Milan Rošer in komandir policije Vinko Minšek, si še nadalje želijo športnega sodelovanja, dogovorili pa so se tudi o tem, da

bi v naslednjem tradicionalnem srečanju lahko tekmovali tudi v smučarskih skokih, za začetek na 15 metrski skakalnici.

F.Jurač

Toma Levovnik: Naši olimpijci

Naš znan športni delavec slovenjgraški rojak Tomo Levovnik, ki živi v Ljubljani in je med drugim tudi član Olimpijskega komiteja Slovenije, je te dni skupaj z Markom Račičem izdal dopolnjeno in metodološko urejeno publikacijo "Naši olimpijci", ki bo sestavni del izjemno bogate in razvejene zgodovine celotnega slovenskega športa. Publikacija zajema vse nastope slovenskih

športnikov, ki so nastopili v okviru nekdanje avstro-ogrske, jugoslovanske ali sedanje slovenske olimpijske reprezentance.

Neizpodbitno dejstvo je, da je Rudolf Cvetko z osvojenim srebrnim odličjem v sabljanju na Olimpijskih igrah v Stockholmu davnega leta 1912 prvi Slovenec z olimpijsko kolajno. Za nas je predvsem zanimiv podatek, da je bil prvi Korošec, ki se je udeležil

olimpijskih iger, še vedno aktivni športnik, predvsem tekač, 70-letni Ravenčan Štefan Robač. Nastopil je v smučarskih tekih leta 1956 v Cortini v Italiji, na sedmih olimpijskih igrah. Za vse tiste, ki jih zanima zgodovina slovenskega olimpijskega, je to vsekakor dobrodošla publikacija.

I. M.

Državno atletsko prvenstvo starejših mladincev in mladink na Ravnah PET MEDALJ ZA ATLETE KOROŠKEGA KLUBA

Na Ravnah so 14. in 15. septembra izpeljali prvenstvo Slovenije v atletiki za starejše mladince in mladinke. Nastopilo je okoli 300 atletov in atletinj iz 25 slovenskih klubov, med njimi uspešno tekmovalci Koroškega atletskega kluba, ki sta jih vodila trenerja Uroš Vrhovnik in Robi Brezovnik.

Tako so atleti ravskega kluba osvojili pet medalj.

Državni naslov si je pritekla moška štafeta 4 x 400 m, v postavi Primož Miheu, Andraž Nabernik, Blaž Erjavec in Rok Šnajder. Srebrni kolajni sta osvojila Primož Miheu v teku na 1500 m ter Rok Šnajder na 800 m.

Bronastih odličij pa sta bila deležna Rok Šnajder in Andraž Nabernik, prvi v teku na 400 m, drugi na 1500 m. Dobri uvrstitvi, četrti mesti sta dosegla tudi Blaž Erjavec v teku na 400 m ter Primož Miheu na 800 m.

Ivo Mlakar

AMD
RACUNALNIKI, TISKALNIKI, MULTIMEDIA

TISK OD IDEJE DO IZVEDBE
OFFSET TISK, KNJIGOVEŠTVO, OBLIKOVANJE

ZIP
center d.o.o.
Koroška c. 14 - 2390 Ravne na Koroškem
Tel.: 02 82 150 78
GSM: 041 712 928
FAX: 02 82 150 78
E-mail: zip@zip.si

LES OD IDEJE DO IZVEDBE
SVETOVANJE • INŽENIRING • IZDELAVA • MONTAŽA

ZIP
center d.o.o.
Koroška c. 14 - 2390 Ravne na Koroškem
Tel.: 02 82 157 30, 82 20 623
GSM: 041 712 740, 041 712 908
FAX: 02 82 20 623

POČITNICE - MORJE, DOLGOLETNE SANJE

Dolgoletna želja članov društva rejniških družin Mežiške doline je bila preživeti počitnice na morju, s celimi družinami. Kako to izpeljati, saj ne bo šlo niti organizacijsko niti finančno. Razmišljam in razmišljam, zbiram informacije, ter pridem do podatka, da ima Center za socialno delo Slovenj Gradec počitniški dom v Fiesi. Nekega dne, ko sem bila na Centru za socialno delo Ravne, prosim socialno delavko in našo voditeljico gospo Borico, da skupaj pokličeva na Center v Slovenj Gradec, kjer so nam priskočili na pomoč. Začeli so se dogovori, seveda najprej datum letovanja in cena. Vse informacije prenesem članom društva, vendar je bil prvi odziv negativen. Vmes smo se zanimali še za možnosti preko agencij za letovanje tudi na Hrvaškem. Zbrali smo več informacij, vendar smo prišli do zaključka, da je varianta za Fieso najugodnejša, vsaj cenovno in možnost za cele družine.

Kot predsednica društva sem razposlala prva obvestila s prijavnico in možnostjo plačevanja na več obrokov, oziroma varčevanja že od novembra 2001. Ni bilo prijav. Toda bila sem vztrajna in sklicala sestanek in skoraj zapovedujoče smo skupaj sprejeli sklep, da gremo z otroki na morje.

Delo društva je teklo naprej in v jeseni smo še izvedli za rejniške in matične družine strokovno ekskurzijo v Vače in okolico. Nato smo rejniki šli v akcijo prodaje koledarjev za izvedbo srečanja ob koncu leta. Povsod je bilo dobro sodelovanje.

Leto se je prevesilo v pomlad in treba je bilo

aktivno zbirati prijave - denar. Ves potek preživljanja počitnic smo predstavili preko radia Slovenj Gradec v juniju. Za pomoč smo razposlali prošnje in nekatere so bile ugodno rešene, nekatere pa so se kar izgubile. Vsem, ki so karkoli prispevali za uresničitev doživljajskega tabora na morju, iskrena hvala vseh udeležencev.

Čeprav smo na več načinov poskusili pridobiti sredstva je največje breme ostalo na vsaki družini sami. Konec julija smo poslali zadnja obvestila za doplačila in vsa navodila o letovanju. V začetku avgusta sem uredila stvari na Centru za socialno delo Slovenj Gradec in si malo oddahnila.

V petek pred odhodom sem preverila, ali je vse urejeno in prijavila število ljudi v Fieso gospe Jožici. Dobili smo deset sob z več posteljami in morala sem družine razvrstiti po sobah. Bila sem vesela, saj nihče ni ugovarjal moji razporeditvi. To mi je dalo novih moči in upanja na lepo preživete dni.

Ves teden pred odhodom na morje je bil deževen. V ponedeljek je lilo kot za stavo, zato so udeleženci vstopali po malo drugačnem razporedu. V Kotljah smo pobrali zadnje družine in kar napolnjen avtobus je krenil na pot do morja, ki je hitro minila. Ko smo prišli v dom, smo se razporedili po sobah. Pridružili so se nam člani, ki so imeli svoj prevoz. Skupaj smo šli na kosilo, popoldan pa nekateri že na plažo, drugi so raziskovali okolico.

Dnevi letovanja so nam hitro minili. Vreme smo imeli lepo, morje kar toplo in smo uživali vse

dni. Čeprav je bil naš sestav raznolik, saj smo imeli mlajše od dveh let in starejše do petinšestdeset let, smo se dobro razumeli, zabavali, prirejali razne igrice, pripovedovali vice in ob večerih peli pesmi. Tudi sprehodov po bližnji oklici ni manjkalo. Zadnji dan smo se zahvaljevali drug drugemu za prijetno skupaj preživete dni in si želeli, da bi se še kdaj tako organizirani podali na morje ali kam drugam. Vsi tisti, ki so prvič uživali ob naši obali in tisti, ki že leta nismo prisluhnili žuborenju morja, smo bili rahlo ganjeni in presrečni, da so se nam uresničile sanje, ki zdaj niso bile več sanje, ampak resničnost.

S strokovno pomočjo Centra za socialno delo izvedemo v društvu več strokovnih predavanj ter poučitev rejnikov in rejencev in njihovih staršev. Organiziramo strokovne ekskurzije po Sloveniji, razna družabna srečanja, kot je nabinranje in peka kostanjev, možnost udeležbe na trgatvi, ribarjenju, ogledi raznih iger, razstav itd... In, nenazadnje, vsako leto obdaritev otrok in zabava ob koncu leta. Za izvedbo vsega tega večino sredstev prispevamo rejniki, čeprav imamo nekaj zelo dobrih sponzorjev in donatorjev, za kar se jim iskreno zahvaljujem v imenu otrok in nas vseh.

Večletna srečanja so nas združila in želje otrok, staršev in rejnikov postajajo vedno večje. Tako postajamo veliki prijatelji in na doživljajskem taboru na morju smo delovali kot ena velika družina.

Matilda Konečnik

USTANOVLJENO DRUŠTVO ZA OSTEOPOROZO

25. septembra smo ustanovili Koroško društvo za osteoporozo. Ustanovnega zbora se je udeležilo okrog 100 občanov iz različnih krajev Koroške regije, predstavniki nekaterih farmacevtskih tovarn iz Ljubljane (Krka, MSD, JDC), Koroških lekarn, Društva invalidov Radlje ob Dravi, Društva diabetikov Mežiške doline, Društva diabetikov Slovenj Gradec, Koroškega društva za boj proti raku, Sekcije žena po operaciji dojke Slovenj Gradec in ga. Eva Orač, sekretarka Zveze društev bolnikov z osteoporozo Slovenije in predsednica Društva bolnikov z osteoporozo Terme Zreče - Celje. Sedež društva bo na Ravnah na Koroškem, Ob Suhi 11 (zdravstveni dom).

Ob tej priložnosti nam je o osteoporozni predaval doc. dr. Radko Komadina, dr. med.spec. traumatolog ter nacionalni koordinator za boleznj gibal pri Svetovni zdravstveni organizaciji.

Ustanovni občni zbor smo pripravljali s posebnim veseljem, ker se nam je zdelo,

da bomo s tem dejanjem naredili pomemben korak v smeri izboljšanja življenja ljudi z osteoporozo in za večje razumevanje njihovih potreb v širši družbi, da bomo širili vedenje o tem, kaj osteoporozo je, kako jo lahko preprečimo, kako se jo zdravi in o tem, kako pomemben je zdrav način življenja ljudi v vseh starostnih obdobjih (gibanje, prehrana), da si ohranimo zdrave kosti, saj mnoge za zdravje škodljive navade pridobimo že v mladosti.

Da bo delo društva dobro zaživelo, smo sprejeli nekaj nalog za leto 2002/2003, med drugim organiziranje strokovnega izobraževanja, telovadbe posebnem programu, sprehode, izlete, hidrogimnastiko v Termah Zreče...

Pri pripravi na ustanovni občni zbor nam je pomagalo veliko ljudi, zato jim je treba izreči priznanje. V naših prizadevanjih so nas podprli: direktor Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem, mag. Stanislav Pušnik, dr.med.spec. in še nekateri drugi

delavci tega zavoda, TISKARNA forma film, Koroško društvo za boj proti raku, interni kanali kableske TV v regiji, Koroški radio, OŠ Juričev Dječak, OŠ Prežihov Voranc, OŠ Koroški Jeklarji, članice krožka za klekljanje Črna ter glavne medicinske sestre oz. tajništva Koroških zdravstvenih ustanov.

Želimo si, da bi delo društva dobro zaživelo, zato vas vabimo, drage Korošice in Korošci, da se nam pridružite. V Koroško društvo za osteoporozo se lahko včlanite vsi, ki že trpite zaradi te bolezni, pa tudi vaši svojci ter vsi drugi, ki vas zanima problem bolezni gibal ter zdrav način življenja.

Informacije in prijave:

ga. Branka Paternoster, tel. 87 05 234 / tajništvo Skupnosti zavodov osnovnega zdravstva Koroške, Ob Suhi 11, Ravne na Koroškem.

Posnetek Vinko Kvasnik

Blagoslov kapele

Enajsti avgust, sredi poletja - dež pa lije kot da ne bo nehal. A ko se ura bliža tretji popoldan, poneha in maša se začenja. Zbralo se je veliko sorodnikov, prijateljev, sosedov in znancev. Skupaj smo doživeli blagoslov kapele, ki je posvečena sveti Materi Božji. Veliko zahval, prošenj in želja je spetih v mislih ob tem kipcu, ki krasi hišo v Hudem kotu 20.

Kar ne gre mi pozabiti besed in solza Gosakove mame - mamerli ji rečemo vsi, ki jo poznamo.

"Ne morem in ne morem verjeti," je

dejala, "kaj je ustvarila Ladinikova, po domače Pohernikova, Marija. Le kako ji je uspelo zgraditi dom, ki ga deli s svojimi in v njem ta kip svete device Marije. Ja res, veliko je poti v življenju, a izbrati pravo in ustvariti nekaj tako lepega je posebnost. Dejala bi, to je gotovo zahvala za prestano in zaupanje v nekaj večjega, v nekaj nadnaravnega. Mislim, da je v njenem življenju marsikdaj odpovedala človeška moč - takrat ji je ostala ena sama tolažba, pomoč ali prošnja: "Marija pomagaj". Saj je

ostala sama s tremi otroki, zadnji komaj kako leto, ko je izgubila moža. Domačini se tega spominjajo, bila je nesreča pri delu. Kako naprej, si verjetno niti pomisliti ni upala. A tukaj nastopi neka posebna moč, ljubezen, sila, ki ji je dajala upanje, da začne znova. Uspelo ji je in zahvalo je čutiti ob tem blagoslovu."

Da jih Marija varuje in vodi, so tudi naše želje ob tem blagoslovu.

Malčka Kvasnik

RAVNJAKOVA MICKA

Pred 80 leti se je v Razborju za Uršljo goro rodila deklica, ki so ji dali ime Marija. Njeni starši so bili kmetje, najemniki, brez lastne zemlje in strehe nad glavo. Hudo, težko je bilo v tistih časih življenje takih ljudi, polno odrekovanja je bilo. Kljub vsemu pa je dekle pridno raslo. Z 19 leti je postala prava mlada lepota, polna pravega, zdravega življenjskega optimizma.

Leta 1941, dva dni pred prihodom Nemcev, se je skupaj s starši, bratom Jožetom in sestro Lenčko priselila k nam na Brdinje, k Ravnaku, kjer so postali najemniki. Po Evropi in svetu je takrat divjala krvava druga svetovna vojna z vsemi svojimi grozotami. Tudi nam in našim krajem ni bilo prizanešeno.

"Med vojno je bilo pri nas grozno", je pripovedovala Micka. "Partizani so bili vsak

dan pri Ravnjaku, kot doma. Nemci pa so tudi zelo pogosto prihajali, tako da so se s Partizani kar izmenjavali. Koliko groze in strahu smo prestali in preživeli. Treba je bilo sodelovati in pomagati borcem NOV. Nositi je bilo treba obvestila in pošto. Nemci pa so bili neusmiljeni. Če so te dobili, so te čakale muke in smrt."

Ko je leta 1945 prišla svoboda, so tudi pri Ravnjaku spet svobodno zadihali. Od agrarne reforme so dobili Ravnjakovo in postali njegovi lastniki. Življenje je postalo lažje in boljše.

Micka se je leta 1947 poročila. Za moža je vzela Franca Sedarja, po poklicu zidarja. Rodila je sina, ki pa je žal takoj po rojstvu umrl. Nekaj let pozneje sta ji le dva meseca narazen umrla oče in mati, aprila 1976 pa še mož Franc. Ostala je sama, brez staršev,

moža in otrok. Le sestro je še imela. Poprijela je in zagospodarila na kmetiji. Kljub vsemu, kaj jo je doletelo, Micka ni klonila. Ljudje, Hotuljci so jo zaradi njenega vedrega značaja, dobrote, radoživosti, zgovornosti, vedno nasmejana, polno zdravega življenjskega optimizma že zdavnaj vzljubili. Klicali so jo kar Ravnjakova Micka. Tako jo kličemo tudi sedaj, ko živahna in zdrava praznuje svoj enkratni, prelepi življenjski ljubilej - 80 let svojega bogatega, lepega življenja.

Rok Gorenšek

Pisma, odmevi: ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

BIRMA

Posegel bom za dobrih 30 let nazaj, morda celo nekaj več, v čas, ko se je pri nas začela avtomanija. Takrat tisti, ki je imel denar in mu je uspelo priti na seznam čakajočih, kar preko noči postal ugleđen gospod, pardon: tovariš.

Glede na stroge zaščitne ukrepe za našo industrijo smo si lahko privoščili le nakup avtomobila "domače" znamke, se pravi fička, ki so ga v kooperaciji z italijansko firmo FIAT izdelovali v bratski Srbiji, v Kragujevcu.

Bližal se je čas birme. Starši so kot še iskali botra za svojega birmanca med sorodniki pa tudi dobrimi sosedi. Razumljivo, da so bili na prioritetni listi takšni botri, ki so imeli kaj cvenka pod palcem. Za birmanca je bilo še posebej pomembno, kaj bo od botra poleg rožnega venca in žepnega molitvenika še prejel. Večina je tedaj dobila kolesa, ure, nekateri že tudi moped, dekleta pa kaj zlatega. Ne bomo zapisali kraja, še manj priimka birmanca. Zgodilo pa se je v malce večji vasi pri nas pod Matjažovo Peco, ko so starši po tehtnem premisleku odločili, da bi naj bil boter njihovemu sinu Jožeku stric, mamin brat, ki je že dolga leta delal v Nemčiji. Razumljivo, da se boter ni odrekel svoji časti, kajti biti boter je še

danes ponos za vsakega, čeprav to tudi ni tako poceni.

Boter se je skupaj s svojo ženo, prav tako Slovenko, odločil, da bo birmancu kupil - nič drugega kot tedaj zelo popularnega fička. Po vezah mu je uspelo, da je vozilo pravočasno dobil. Že dan pred birmo se je s fičkom pripeljal k svojemu birmancu in ga parkiral na dvorišče, kamor je kot prvi priteknel birmanec. Brez velikih ceremonij mu je boter izročil ključe avtomobila.

Zbralo se je kar nekaj radovednežev (sosedov) in prepričani smo, da so bili nekateri tudi nevoščljivi. Nazadnje pa je prišla na dvorišče mati. Dolgo je premišljevala, potem pa kot iz topa rekla svojemu bratu:

"Ko bi nam povedal, da boš Jožeku kupil fička, bi še mi nekaj dodali, da bi kupil stoenko..."

Ljudje so se ob teh besedah spogledali. Nihče ni rekel nobene. Naposled so na povabilo gospodinje šli v stanovanje, naslednji dan pa nič kaj sproščeno v bližnjo cerkev, kjer je bila birma. Po končani pojedini so se hitro razšli.

In nauk: lakomnost marsikje še dandanes nima dna.

Franjo Hovnik

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Medicinsko-tehnični pripomočki na kartici zdravstvenega zavarovanja

Širitev nabora podatkov na kartici zdravstvenega zavarovanja

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je ob zaključku nacionalne uvedbe kartice zdravstvenega zavarovanja oktobra 2000 predvidel postopno širjenje funkcij kartice z dodatnimi zavarovalniškimi ter izbranimi medicinskimi podatki in na ta način predvidel celovito podatkovno in postopkovno podporo poslovnim procesom v zdravstvenem zavarovanju in zdravstvenem varstvu. Pri odločitvah o širitvi nabora podatkov na kartici so prednostno upoštevane potrebe zdravstvenega zavarovanja kot tudi potrebe izvajalcev zdravstvenih storitev, zlasti tiste, ki izvirajo iz ukinjene zdravstvene izkaznice. Za prvo širitev nabora podatkov je bil tako določen zapis medicinsko-tehničnih pripomočkov, ki jih prejme zavarovanec na račun zdravstvenega zavarovanja.

Za realizacijo širitve kartice z medicinskimi podatki je Ministrstvo za zdravje septembra 2001 sprožilo projekt širitve sistema kartice z medicinskimi podatki in imenovalo projektni svet, v katerem sodelujejo predstavniki ministrstva, Inštituta RS za varovanje zdravja, Kliničnega centra Ljubljana, Lekarniške zbornice Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zdravniške zbornice Slovenije in Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije. Strokovne skupine, ki jih je imenovalo Ministrstvo, sedaj pripravljajo podlage za zapise alergij, cepljenj in dejavnikov zdravstvenega tveganja na kartico, ki bodo prve aplikacije v tej smeri. V okviru tega projekta Ministrstvo tudi zaključuje pripravo izvedbenega predpisa, ki je potreben za uvedbo še pred časom razvite aplikacije zapisa prostovoljne odločitve o darovanju organov in tkiv na kartico.

Cilji projekta Zapis medicinsko-tehničnih pripomočkov na kartico zdravstvenega zavarovanja Zavod z zapisom podatka o izdanih pripomočkih na kartico posodablja podatkovno povezovanje med vsemi udeleženci procesa, zavarovancem, zdravnikom predpisovalcem, dobaviteljem pripomočka in plačnikom. Zavod bo s pomočjo zapisa medicinsko-tehničnih pripomočkov na kartico dosegel izboljšanje kakovosti evidence o medicinsko-tehničnih pripomočkih, ki jih je prejel posamezen zavarovanec na račun zdravstvenega zavarovanja. To je pomembna podlaga za boljše obvladovanje stroškov in načrtovanje na tem področju. Uvedba novosti bo pomembno olajšala delo pooblaščenim zdravnikom, ki bodo z zapisom medicinsko-tehničnih pripomočkov na kartico prejeli zanesljive informacije, na podlagi katerih bodo lahko predpisali pripomoček v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja skladno z določbami Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki določajo trajnostne dobe

posameznih pripomočkov in s tem upravičenost zavarovanca do novega istovrstnega pripomočka. Projekt bo posredno prispeval tudi k posodobitvi šifranta pripomočkov, ki bo odslej vsem uporabnikom na voljo tudi v elektronski obliki ter izboljšal programsko podporo za izpis naročilnice za izdajo pripomočka. V projektni skupini za pripravo in izvedbo projekta so intenzivno sodelovali Zavodovi strokovnjaki z medicinskega, tehničnega, informacijskega in organizacijskega področja. Na podlagi poznavanja sedanjega stanja je bila najprej pripravljena in sprejeta poslovna in tehnična zasnova dopoljenega sistema, nato pa se je začela nadgradnja programskih komponent sistema: spremembe so potrebne v aplikativni programski podpori tako pri izvajalcih zdravstvenih storitev in dobaviteljih pripomočkov kot tudi na Zavodu in samopostrežnih terminalih, ki so namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Tako so se od 15. aprila 2002 dalje začeli zapisovati prvi zapisi o izdanih pripomočkih na kartico na samopostrežnih terminalih in pri dobaviteljih pripomočkov ter uporaba tovrstnih zapisov pri pooblaščenih zdravnikih v gorenski regiji.

Medicinsko-tehnični pripomočki na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja

Medicinsko-tehnični pripomočki so sredstva potrebna za zdravljenje in medicinsko rehabilitacijo, do katerih so v določenem cenovnem standardu in trajnostni dobi upravičene zavarovane osebe na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja. To so proteze, ortoze za stabilizacijo udov in hrbtenice, ortopedska obutev, vozički ter ostali pripomočki za gibanje, stojo in sedenje, pripomočki za nego na bolnikovem domu (postelje z dodatki, sanitarni pripomočki, blazine proti preležaninam), kilni pasovi, pripomočki pri težavah z odvajanjem seča in blata, pripomočki pri zdravljenju sladkorne bolezni, kaniile, pripomočki za slepe in slabovidne, pripomočki za sluh in govor, obvezilni material in ostali medicinsko-tehnični pripomočki.

Pravico do medicinsko-tehničnih pripomočkov določata Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja. Pripomoček predpiše zavarovancu pooblaščen zdravnik na naročilnico, zavarovanec pa ga nato prejme pri pooblaščenemu dobavitelju (v lekarni, specializirani trgovini ali pri optiku), nekatere pripomočke pa dobi včasno uporabo pri pooblaščenih izposojevalnicah.

Izdatki zdravstvenega zavarovanja za medicinsko-tehnične pripomočke vsako leto naraščajo, in sicer zlasti zaradi staranja prebivalstva ter zaradi vedno boljših, bolj izpopolnjenih ter zato pogosto

tudi dražjih medicinsko-tehničnih pripomočkov. V letu 2001 so zdravniki zavarovancem izdali skupno 592.004 naročilnice za medicinsko-tehnične pripomočke. Vrednost izdanih pripomočkov v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja je v letu 2001 znašala 8,08 milijarde SIT, v breme prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja Vzajemne zdravstvene zavarovalnice pa 1,2 milijarde SIT. Največji delež v strukturi odhodkov Zavoda za pripomočke so zavzemali pripomočki pri težavah z odvajanjem seča in pripomočki pri zdravljenju sladkorne bolezni, ki so skupno predstavljali kar 56% vseh odhodkov Zavoda za pripomočke.

Nov dopolnjen postopek predpisovanja in izdaje medicinsko-tehničnih pripomočkov

Medicinsko-tehnični pripomoček predpiše pooblaščen zdravnik zavarovancu na naročilnico. Zavarovanec pripomoček prejme v lekarni, specializirani trgovini, pri optiku ali si ga izposodi v izposojevalnici pripomočkov, pri čemer mora predložiti tako naročilnico kot veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja. Po novem pa bodo farmacevti v lekarnah, drugi pooblaščen dobavitelji in izposojevalnice izdajo oz. izposojajo pripomočka zavarovancu zabeležili tudi na kartico zdravstvenega zavarovanja. Na kartici bodo tako zapisani vsi pripomočki, ki jih bo prejel zavarovanec na naročilnico na račun zdravstvenega zavarovanja. Za vsak pripomoček bo zapisana šifra pripomočka, prejeta količina in datum prejema. Če zapis na kartico ne bo možen, ker ne bo deloval računalnik ali bo imel zavarovanec namesto kartice začasno potrdilo o veljavnosti zavarovanja, bo zavarovanec prejel pisno obvestilo o prejemu pripomočka. Lekarne, drugi pooblaščen dobavitelji in izposojevalnice bodo poleg zapisa na kartico oblikovali tudi elektronsko specifikacijo izdanih pripomočkov in jo skupaj z zahtevkom za plačilo posredovali Zavodu. Podatki s specifikacije bodo osnova za dopolnjevanje celovite evidence prejetih pripomočkov.

Ob prvem potrjevanju kartice po uvedbi novosti se bodo nanjo zapisali tudi podatki o tistih pripomočkih, ki jih je zavarovanec že prejel v preteklosti, in sicer iz obstoječe Zavodove evidence o prejetih pripomočkih. Na zaslonu samopostrežnega terminala bo ta prepis posebej označen.

Predvidena uvedba zapisa medicinsko-tehničnih pripomočkov v naši regiji na kartico zdravstvenega zavarovanja je v začetku prihodnjega leta.

GUŠTANJ - RAVNE

(drugič)

Članek "En Guštanj in štirideset Raven" je bil samo anekdota o Avgustu Kuharju, razširjena s seznamom različnih slovenskih krajev, ki se prav tako imenujejo Ravne. Tudi bežen spomin na čas, ki ni več trpel niti nemško zvenečih krajevnih imen in jih je večino na hitro spremenil.

Avgust Kuhar je bil svobodnega duha, zato je ob spremembi imena Guštanj v Ravne seveda razumel potrebo časa, vendar je v hipu tudi ugledal šibko točko prekrstitve: nadomestiti enkratno ime za trg s serijskim, v Sloveniji mnogokratnim, čeprav tod prav tako ustaljenim imenom Ravne. Njegov estetski čut se je malo posmešnil - in nič več. Vedel pa je tudi, da se je ime Guštanj prav tako kot Ravne "držalo" določenega prostora že stoletja in se nikakor ne more enačiti z nemčurji.

Kdor to poanto razume, jo razume, kdor ne, je pač ne. Da pa bi bil Avgust Kuhar zaradi tega kaj manjši slovenski domoljub od brata Voranca ali dr. Franca Sušnika, je le predebela.

Tu bi se moj odgovor moral končati, kajti članek "Raje 400 slovenskih Raven kot nemški Guttenstein" v prejšnjem Prepihu je tako nabit s čustvi, da pogovor na to temo ne more biti lahek.

A poskusil bom vseeno.

Biografiji (življenjepisa) in bibliografiji (seznam tega, kar je kdo doslej kje objavil) obeh avtorjev, udeleženi v časopisni razpravi na to temo, sta dosegljivi, zato diskusija o njunem slovenstvu ni potrebna.

Seveda verjamem vsako besedo opisanega doživljaja z guštanjskimi nemčurji ob okupaciji. Ker pa je bila vojna zelo dolga, verjamem še, da je pisec članka v tem času srečal tudi Nemce, ki niso bili nacisti.

Še več: nemškega naroda ne moremo enačiti z nacisti. Poleg tega je od 2. svetovne vojne minilo 57 let, zadnjih 11 let pa smo samostojni. Prav Nemčija je kar precej pomagala k priznanju naše države. Zaradi vsega naštetega nekaj let pred sprejemom v Evropsko skupnost ni prav nobenega razumnega razloga, da bi znova oživljali strahove preteklosti ali se celo šli neko novo nestrpnost.

Naj kdo bere slovensko zgodovino s kakršnimi koli poudarki, resnica je, da je zelo prepletena z nemško. Zato imamo močne sledove nemščine v jeziku in seveda tudi v krajevnih imenih. Kljub še tako doslednemu prevajanju naših "nemških"

krajevnih imen v 50. letih 20. stoletja se je razen omenjenega Šoštanja še zmeraj izmuznil kak Majšperk ali Štatenberg.

Je pa slovenščina večino teh imen že davno predelala. Tako je npr. Pliberk slovenska oblika za Bleiburg in ne more se reči, da je nemška. Traberka je naša oblika za Drauburg (Dravograd je kalk, torej dobesedni prevod). In zato ime prireditve "Od Pliberka do Traberka" nič ne dela reklame za nemška imena, ampak prav nasprotno.

Če stvari torej pogledamo s tega vidika, seveda tudi Guštanj (ali celo Gočtan) ni nič več nemški Guttenstein, ampak le njegova slovenska oblika. Še danes se nasmehnemo ob anekdoti, da so naši predniki, ki so hoteli biti preveliki Slovenci, nekoč celo Grosuplje prevedli v Velike Uplje in seveda pogoreli.

Zakaj se je v Slovenj Gradcu zadnji čas prišla raba imena Rotenturn, v Velenju pa so npr. ponosni na svojo Vilo Herberstein in podobno, je že drugo poglavje in z našo temo nima direktne zveze.

Marjan Kolar

O ZASPANEM KULTURNIKU, KI ŠE V LETU 2002 PIŠE KARAKTERISTIKE

Na Koroškem imamo človeka, ki ga nekateri domači kulturni dogodki dolgočasijo do zaspanosti. Preden jih popiše, sicer ne pove, ali namerava postati kronist ali samo koroški Tof, tudi ne, od kod mu reference in mandat za takšno dejavnost. Po stari samoupravljalški socialistični paroli "vsí smo politiki, vsí smo umetniki", se pooblasti kar sam in začne.

Najprej se znese nad lokalno kabelsko televizijo. Nič ji ne prizna olajševalnih okoliščin, da niti približno nima spodobne opreme in zato skoraj ne more kaj več kot dobesedno predvajati dogodkov, torej zvečine ostaja na ravni dokumentarnosti. Da so filmski dokumenti prav tako pomembni kot pisani, se naš zaspani kulturnik ne domisli, prav tako ne, da bi preprosto preklopil na drug kanal ali ugasnil televizor.

Ne, zdolgočaseni mož gleda naprej in svojo nejevoljo na posnetek kulturne prireditve o 50-letnici neke revije prenese na revijo samo in na njene ustvarjalce. Ustanovitelju sicer še prizna dobre lastnosti, a njegovi nasledniki so zanj sami "jamrači", tisti, ki so jim pomagali, da revija ni "crknila" (kak konjederski besednjak!), pa le "t.i. kulturneži".

Seveda ima v demokraciji vsakdo pravico zapisati, da se mu zdi kakšna stvar odveč, čeprav jo ima sicer večina za kulturno in pomembno. Nisem pa prepričan, da je zelo kulturno posmehovati se večdesetletnemu delu cele vrste ljudi in posebno tistim, ki so na tej isti prireditvi prejeli priznanja za svoje pisanje.

Med njimi so bili slavisti, zgodovinarji, etnologji,

inženirji pa bukovníki. S tem, ko jih zasmehuje ("stari ksihti"), si naš (najbrž večno mladi) zaspani kulturnik naslika prelep avtoportret.

Vendar nadaljuje in se huduje na ljudi, ki so praznovali obletnico nekega kraja, zakaj da niso prišli k njemu gledat in izpisovat podatkov iz nekkih novih dokumentov, ampak so raje (papige!) ponavljali stara (očitno presežena) dejstva.

Nazadnje se spravi na človeka, ki si je (za razliko od opisanih "ignorantov") sicer izposodil pravi dokument za pravo stvar (pisanje karakteristik v nekem podjetju), pa kaj, ko dokumenta ni niti vrnil niti ga ni citiral. - To pa je vrhunec nepoštenosti, nekulturnosti in še kaj.

Če bi naš zaspani kulturnik preprosto poklical na neko telefonsko številko, bi zvedel, da je dokument še zmeraj pod streho istega podjetja na varnem, le da v drugi omari. Če bi zavrtel še drugo številko, pa bi se lahko podučil, zakaj je pisec, ki sicer dosledno citira uporabljene vire, tokrat naredil izjemo in to navado opustil.

Naš kulturnik morda ve, morda ne, morda se mu to tudi ne zdi pomembno, da so se v naši deželi po letu 1945 razen velikih in lepih (stokrat popisanih in pohvaljenih) dogajale tudi reči, za katere bi mnogi ljudje raje videli, da o njih ne bi bilo nobenih dokumentov. Zato so jih najkasneje ob osamosvojitvi večinoma uničili. - Ne samo dokumentov o izvensodnih pobojih, tudi sezname zunanjih sodelavcev Udbe in še marsikaj.

Med stvari, ki niso bile ravno najbolj častne, je spadalo tudi pisanje karakteristik, torej politično ocenjevanje (in s tem diskvalificiranje)

sodelavcev. To ni bila splošna navada samo po podjetjih, ampak tudi po šolah, bankah in še mnogokje.

Piscu članka o karakteristikah se je zdelo pomembno, da se ta stvar popiše in tako ohrani zgodovinskemu spominu, hkrati pa, da se s tem nikomur ne naredi nobene škode. To se našemu zaspanemu kulturniku sicer morda zdi za lase privlečen izgovor, posebno še, ker sam tako zlahka zmerja in ponižuje ljudi, ki mu niso storili nič žalega.

Star slovenski rek pravi: "Greh se imenuje, grešnika pa ne", in tega se je opsovani pisec držal. Zato ni zapisal, za katero podjetje gre (torej tudi ne, odkod je vir), v citiranih odlomkih, nazivih in številkah se tako niti približno ne more prepoznati noben še živ udeleženec opisanih dogodkov, ne morejo pa biti prizadeti niti potomci že umrlih.

In to bi bilo približno vse. Zgražanje enkrat nad tem, da se dokumenti ne uporabljajo, drugič pa, da se jih uporablja in iz njih prepisuje, je seveda čudna logika zaspanega kulturnika.

O pogrebnem pozdravu: pravijo, da tisti, ki mu zvonijo, še dolgo živi.

Ne vem, če se je naš zaspani kulturnik zavedal, da je v svojem članku celi vrsti soobčanov napisal slabe karakteristike in se s tem uvrstil med ljudi, ki so to počeli pred pol stoletja. Tudi ne bom trdil, da se nič ne spozna na različne zvrsti umetnosti in kulturo nasploh, le na srčno kulturo se prav gotovo ne.

Marjan Kolar

Grabežljivi graščaki

Obdobje, ki ga tokrat zajemam v koroški črni kroniki, se prekriva tudi s začetkom novega šolskega leta, zato nekaj besed najprej o tem in o poti, zlasti prvošolčkov, v šolo. Poglejmo, kaj so zapisali v svoje sporočilo koroški policisti.

Prvi šolski dan je po njihovih ugotovitvah, za učence na Koroškem v prometu minil varno. Na cestah na območju Policijske uprave Slovenj Gradec se ni zgodila nobena prometna nesreč z udeležbo otrok.

Sunkovito v levo

Žal pa na koroških cestah ni bilo sleherni dan tako mirno kot ob letošnjem prvem šolskem dnevu. Policisti namreč poročajo tudi o kar najbolj tragičnem dogodku.

22. 08. 2002 se je ob 15.10 na glavni cesti Dravograd - Maribor, zunaj naselja Vurmat, pripetila huda prometna nezgoda. Udeležena so bila kar štiri vozila, dve osebi pa sta izgubili življenje.

Voznik osebnega avtomobila F.L. iz občine Radlje ob Dravi je vozil po glavni cesti iz Maribora proti Radljam ob Dravi. Ko je zunaj naselja Vurmat zapeljal v blagi slabo pregledni desni ovinek, je njegovo vozilo sunkovito obrnilo v levo in ga zaneslo na levi vozni pas. Po njem je prav tedaj pripeljal voznik tovornega avtomobila D.Š. iz občine Maribor in prišlo je do silovitega trčenja. Na kraju nezgode sta zaradi hudih telesnih poškodb umrla voznik osebnega avtomobila F.L. in njegova sopotnica P.L., oba iz občine Radlje ob Dravi.

V tovorno vozilo je z zadnje strani trčil še voznik osebnega avtomobila V.G. iz občine Pesnica in se lažje poškodoval. V nezgodi pa je bil udeležen še voznik osebnega avtomobila J.K. iz občine Radlje ob Dravi, ki se je izognil trčenju tako, da je zapeljal s ceste in trčil v obcestni jarek.

Je preslišal signal

Še ena prometna nezgoda je na Koroškem v minulem obdobju terjala človeško življenje. Tokrat se ni pripetila na cesti, marveč na železniških tirih.

Na mednarodni železniški progi Maribor - Pliberk se je 06. 09. ob 13.37 na Prevaljah pripetila huda železniška nezgoda, v kateri je umrl K.Š. iz občine Prevalje.

Kot so ugotovili policisti, je K.Š. hodil nad naseljem Prevalje in nameraval prečkati železniško progo. Prav tedaj je iz smeri Pliberka proti Prevaljam pripeljal tovorni vlak. Strojevodja je pešca opozoril z zvočnim signalom in sprožil sistem za prisilno ustavitve vlaka. Kljub zaviranju pa je trčil vanj in ga tako hudo poškodoval, da je umrl na kraju nezgode.

So bile krive droge?

Policisti so javnost obvestili še o enem tragičnem dogodku, ki je - žal - prav tako terjal človeško življenje. Policijska uprava Slovenj Gradec je bila 08. 08. 2002 obveščena, da so reševalci v Splošno bolnišnico Slovenj Gradec pripeljali nezavestnega V.B., nazadnje stanujočega v občini Črna na Koroškem, ki je kazal znake zastrupitve z drogami. Reševalce je o tem obvestila krajevna zdravnica.

Policisti in kriminalisti so med zbiranjem obvestil in ogledu kraja ugotovili okoliščine, ki kažejo, da je V.B. zaužil prekomerno količino prepovedanih drog. Na to kažejo tudi laboratorijske analize krvi in urina, ki jih je opravil Inštitut za sodno medicino.

Prevelika količina droge je, kot so zapisali v sporočilu Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, pri V.B. povzročila hipoksijo - pomanjkanje kisika v možganih ter posledično okvaro centralnega živčnega sistema in smrt.

Pri ogledu kraja policisti niso odkrili nobenih dokazov o vpletenosti drugih oseb, zbirajo pa obvestila o izvoru prepovedanih drog, ki jih je zaužil pokojni.

Ultra padeč

Z veliko hujšimi posledicami bi se lahko končala nezgoda, ki se je pripetila 07. 09. ob 17.45 na letališču v Mislinjski dobravi pri Slovenj Gradcu. Tedaj je namreč strmoglavilo ultra lahko letalo.

Z njim je nekaj minut pred tem vzletela B.K., avstrijska državljanka z Dunaja. Pilotka je bila udeležena programa praktičnega usposabljanja, samostojno pa je letela že 32 ur. Ko je bilo letalo na višini okoli 50 metrov, je nenadoma odpovedal motor. Pilotka je poskušala zasilno pristati na letališki stezi, vendar ji ni uspelo: pristala je v koruznem polju, kakšnih 80 metrov od letališke steze. Na letalu je nastala precejšnja gmotna škoda - okoli 10 milijonov tolarjev - pilotka pa se na vsi srečo telesno ni poškodovala.

Mladoletnik v drevo

Ne v koruzno polje, marveč v drevo, pa je 20. 08. ob 19.30 na krajevni

cesti Ojstrica - Goriški vrh zapeljal 17 letni voznik osebnega avtomobila. Pri tem se je hudo telesno poškodoval.

Do nezgode je prišlo, ker je mladoletni voznik zaradi neprilagojene hitrosti v nepreglednem ovinku zapeljal s cestišča in treščil v drevo. Mladenič je ostal v bolnišnici na zdravljenju, predlagan pa bo tudi v postopek k sodniku za prekrške. Osební avtomobil je namreč vozil brez vozniškega dovoljenja.

cesti Ojstrica - Goriški vrh zapeljal 17 letni voznik osebnega avtomobila. Pri tem se je hudo telesno poškodoval.

Do nezgode je prišlo, ker je mladoletni voznik zaradi neprilagojene hitrosti v nepreglednem ovinku zapeljal s cestišča in treščil v drevo. Mladenič je ostal v bolnišnici na zdravljenju, predlagan pa bo tudi v postopek k sodniku za prekrške. Osební avtomobil je namreč vozil brez vozniškega dovoljenja.

Neprilagojen motorist

Zaradi neprilagojene hitrosti se je 23. 08. ob 23.25, zunaj naselja Stari trg pri Slovenj Gradcu, pripetila še ena prometna nezgoda. Tokrat se je v njej poškodoval motorist. Voznik motornega kolesa I.P. iz občine Slovenj Gradec je vozil motorno kolo iz Kotelj proti Slovenj Gradcu. Zunaj naselja Stari trg je zaradi neprilagojene hitrosti, v blagem levem ovinku, zapeljal preko desnega roba vozišča na asfaltno površino v križišču ceste za Podgorje. Tam je po 18. metrih trčil v robnik pločnika in izgubil oblast nad vozilom. Po padcu sta voznik in motorno kolo še 25 metrov drsela po vozišču. Motorist se je pri tem hudo telesno poškodoval.

Alkohol v navezi

Policisti Postaje prometne policije Slovenj Gradec so 16. 09. 2002 ob 23.45 doživeli dokaj neobičajen dogodek. Naleteli so namreč na - če lahko tako rečemo - alkohol v navezi.

Zunaj naselja Muta so namreč ustavili bolgarske voznike tovornih avtomobilov s priklopniki. Za L.N., B.I. in V.V., vsi iz Sofije, so odredili preizkus alkoholiziranosti in ugotovili, da so vsi trije vozniki vozili pod vplivom alkohola. Izmerjene koncentracije so namreč bile 0.43, 0.83 in 0.17 promile alkohola v izdihanem zraku.

Voznikom so začasno odvzeli potne liste in jih privedli k sodniku za prekrške.

Požar na kmetiji

Pri požarih smo 28. 08. ob 17.42 je zagorelo gospodarsko poslopje na kmetiji, last F.K. iz Javorja. Na

kraju požara so prišli gasilci iz Črne na Koroškem, Mežice in Raven na Koroškem, ki jim je uspelo preprečiti razširitev požara na stanovanjsko hišo in bližnjo leseno lopo.

V požaru pa so zgoreli nakladalka, nekaj manjših kmetijskih strojev, štiri svinje in okoli 100 kubičnih metrov sena in slame.

Požar se polni

Požrešni ognjeni zublji so se pojavili tudi 17. 08. ob 05.45 v stanovanju na Trgu 4. julija v Dravogradu. Kot se je pokazalo, je stanovalec S.L. prejšnji večer vključil polnilce prenosne baterijske svetilke. Ponoči se je pregrel električni kabel, se stalil in povzročil kratek stik. Nastal je ogenj, v katerem so zgoreli fotelj, dva starejša kavča, starejša omara in nekaj oblačil. Požar so pogasili gasilci. Gmotna škoda naj bi znašala dobrih 500.000 tolarjev.

Borbeni položaj

Zelo velika je v minulem obdobju v koroški črni kroniki tudi s področja javnega reda in miru. Policisti so prav zares imeli polne roke dela. Tako so 17. 09. ob 14.50 policisti Policijske postaje Ravne na Koroškem odredili pridržanje za R.A. iz občine Ravne na Koroškem, ki je v gostinskem lokal razbijal inventar in k pretepu pozival D.K., prav tako z Raven na Koroškem.

R.A. je pred tem opazil D.K. v družbi z dekletom, ko sta zapuščala gostinski lokal. Odšel je za njima in pred lokalom stopil do D.K., ga prijel za roko in mu grozil s pretepom. D.K. se mu je iztrgal in se postavil v borbeni položaj, nakar ga je z roko udaril v obraz.

Pretep je preprečil domačin, ki je bil v družbi z R.A., vendar le za nekaj časa, saj je R.A. odšel za D.K. in njegovim dekletom, ki sta se pred njim umaknila v drugi gostinski lokal. Tudi tam pa je R.A. razbijal inventar in na vsak način želel obračunati z D.K.

Morali so posredovati policisti in R.A. zadržati do streznitve.

Stolar

Kaže, da zadnje čase gostinski inventar nekaterim občanom

nenehno "hodi na živce". 17. 09. so namreč policisti Policijske postaje Ravne na Koroškem ob 01.08 odredili pridržanje za Ž.K. s Prevalj. Vinjeni kršitelj je okoli 00.40 pred lokalom na Prevaljah pričel razmetavati stole in prevrnil mizo, na prometnem znaku pa je preizkusil svoje pesti. S kršitvijo je nadaljeval in kričal ter s pretepom grozil delavcu zasebnega varnostnega podjetja, ki je opravljal varovanje javne prireditve.

Po streznitvi se bo "treznil" še pred sodnikom za prekrške.

Grabežljivi "grasčaki"

Sodeč po policijskih sporočilih za javnost, postaja Dravograd pravo "roparsko" mesto. Že v prejšnji koroški črni kroniki smo namreč poročali o podobnih dogodkih kot tokrat.

09. 09. 2002 je na Policijsko postajo Dravograd ob 00.50 prišel mlajši domačin in prijavil kaznivo dejanje roparske tatvine. Na starem gradu v Dravogradu so mu neznanzi ukradli denarnico z nekaj denarja in dokumenti ter mobilni telefon in ga pretepli.

Policijske patrulje so takoj pričele z zbiranjem obvestil in iskanjem storilcev. V Otiškem vrhu so ustavili vozilo, v katerem so se peljali domnevni storilci, S.S., D.S. in J.G., vsi iz občine Slovenj Gradec, ter I.K. iz Dravograda. Pri pregledu so policisti pri S.S. našli ukraden mobilni telefon. V vozilu pod zadnjim sedežem pa so našli še denarnico z dokumenti oškodovanca, v kateri pa denarja ni bilo več.

Policisti so osumljence privedli na policijsko postajo, kjer so jih pridržali. Pri S.S. so našli še odtujen denar in manjšo količino marihuane.

Ob evre

Kaznivo dejanje roba pa je bilo storjeno tudi 07. 09. okoli 00.30 na neurejenem parkirnem prostoru v Otiškem vrhu pri Dravogradu. Neznanca sta fizično napadla G.B. iz občine Žalec in mu odtujila 250 evrov ter ga lažje telesno poškodovala.

Vročehladno

Kratko policijsko (s)poročilo: dne 06. 09. 2002 ob 20.20 so policisti na mejnem prehodu Holmec opravili pregled osebnega avtomobila Honda Civic, s katerim se je za vstop v RS pripeljal D.M. iz Velenja. V predalu pod armaturno ploščo so našli skrito hladno orožje - kovinski boksar, posebej prirejen za napad. Hladno orožje je bilo D.M. zaseženo. Zaradi kršitve določb zakona o orožju bo zoper njega podan predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

Kratek komentar Reneja, prijatelja mojega prijatelja kulturnega delav-

ca, bivšega gradbenika in bifedžija, večno mladega ljubimca Mirana:

"Nikoli mi ni bilo jasno, zakaj železnemu boksarju rečemo "hladno" orožje. Če te nekdo z njim krepko tresne po glavi, ti najbrž postane hudo vroče in ne hladno. Tudi policisti sami so najbrž ob iskanju boksarja rekli, da so na "vroči sledi". Ta pojem pa verjetno prihaja iz otroških možganov, ki v posebni igrici, ko iščejo neki predmet, rečejo: "vroče, vroče, ali hladno, hladno", glede na to, koliko smo se približali nekemu skritemu predmetu. Ta pojem dobro poznam tudi jaz, Rene, saj mi postane vedno bolj vroče, čim bliže sem svojemu značilnemu francoskemu kosilu; saj veste: dunajski zrezek s pomfrjem in fižolovo solato z bučnim oljem."

T.I.

V policijskih mrežah

26. 08. 2002 je preiskovalna sodnica Okrožnega sodišča v Slovenj Gradcu odredila pripor za M.P. iz občine Dravograd, ki je utemeljeno osumljen šestih vlomnih tatvin na območju Raven na Koroškem in Dravograda.

Policisti Urada kriminalistične službe Policijske uprave Slovenj Gradec so s policisti Policijske postaje Ravne na Koroškem in Dravograd ugotovili, da je osumljenec M.P. v času od 08. 08. do 19. 08. 2002 vlomil v šest stanovanjskih hiš, iz katerih je odnesel denar, čekovne blankete, nakit, orodje in tehnične predmete.

Večjo gmatno škodo je povzročil B.H. z Raven na Koroškem. Vlomil je v njegovo hišo, jo preiskal in odtujil 25.000 tolarjev gotovine, mobilni telefon, več plačilnih čekov, nekaj zlatnine in drugih predmetov in ključke osebnega avtomobila, ki ga je prav tako odtujil. Z njim se je odpeljal ne Hrvaško. Ko se je dne 24. 08. vračal s Hrvaške, so ga policisti prijeli na mejnem prehodu Gruškovje.

Vir: PU Slovenj Gradec

HOROSKOP - OKTOBER 2002

OVEN: Energetske zaloge vam počasi usihajo - vaša ovnovska samoiniciativnost na pragu jeseni potrebuje več zunanjih spodbud. Ne umikajte se torej pred javnostjo in še posebej pred prijatelji ne. Prepustite jim za nekaj časa vodilno vlogo - tudi v ljubezni in pri najbolj ustvarjalnem delu bo zunanji navdih neprecenljiv.

BIK: Zaskrbljenost za lastno materialno blagostanje počasi plahni, kar ste doslej z obema rokama držali zase, boste zdaj pripravljeno deliti z drugimi, tudi če gre za informacije, ki bodo drugim olajšale kak pomemben nakup ali poslovni korak. Spontana zapeljivost vam lahko vrne vse tisto, kar ste že nekaj časa pogrešali ali pa dvomili, da pelje v harmonično dvojino.

DVOJČKA: Resnobna drža je zdaj samo še kot tanka lupina, saj se spet vračate v dobro staro formo radoživega govornika in kdaj pa kdaj tudi - zapeljivca. To pa še ne pomeni, da se boste lahkomišelnost predajali svojim čutom - nasprotno: odgovorno in odločno boste urejali domače odnose in si spleтали globoke vezi z najljubšimi. Dobrovoljnost je pri tem dragocen okras.

RAK: Če ste dobro izkoristili zvezdne spodbude, zdaj veselo preštete denarce in razmišljate, kako naprej. Vse je mogoče, če se boste opogumili in se usmerili v prihodnost. Domači vas bodo pri tem podprli tudi če se boste odločili za umik iz varnega zavetja. Vaša jasna in odločna, pa tudi ljubezniva pojasnila bodo prepričala celo vas same.

LEV: Še ste povezani z vašim vodnikom Jupitrom, ki vam omogoča uresničiti dolgo pestovane cilje. Za kak dober posel, ki zahteva hitro in premišljeno akcijo, je zdaj pravi čas. Motivni za to so seveda globlji - radi bi razveselili svoje najbližje, se malo postavili pred njimi in predvsem, pregnali eksistenčne skrbi, da bi ostalo več energije za čustveno zblizjevanje.

DEVICA: Čeprav delujete javno, vas trenutno navdihujejo povsem osebni motivi. Za večje materialno blagostanje ste pripravljeno govoriti in prepričevati, trgovati in tudi - diplomatsko bežati. Vaš domači pristan je še vedno tisto svetišče, kjer se počutite najbolj varni, kljub velikim spremembam na obzorju - spoznavate namreč, kaj je pri vsem tem bistveno.

TEHTNICA: Sonce v vašem znamenju vam bo priklicalo dovolj samozavesti, da boste v premišljevanjih o preteklosti odkrili veliko odvečnih zadržkov. Zdaj se boste lažje odločali in sprejemali odgovornost za odločitve. Živahno družabno življenje izkoristite le za preverjanje vaših odločitev in za dodatne informacije, najboljšega svetovalca imate namreč v svojem srcu.

ŠKORPION: Venera v vašem znamenju vas obdaja z mehko in prijaznostjo, sonce pa vam ta čas še ne dovoli povsem odkrito spregovoriti - le najbližjim prijateljem boste pripravljeno zaupati vaše velikopotezne načrte v karieri - morda se boste celo odločili za korenite spremembe, še posebej, če z zaslužkom že dolgo niste zadovoljni.

STRELEC: Zalo redkobesedni boste o svoji zasebnosti - morda se obsojate, ker ste stopili čez nedovoljen prag ali pa ste našli dragoceno vez, ki bi jo na vsak način hoteli zaščititi pred "grobim" svetom. Naj dozoreva v vaši notranjosti, za družabne pogovore imate v zalogi še veliko drugih tem, saj vas je najbrž zasvojila vedoželjnost ali kar - študijska mrzlica.

KOZOROG: Če sem vam je nedavno posrečilo udejanjiti vsaj delček vaših sanj, jih mirno razkrijte in si privoščite nekaj zunanje občudovanja. Celo dvomljivci bodo očarani. Ker pa je za vas najbrž sanjarjenje vendarle "samo" hobi, si boste prihodnje dni naložili veliko "resnega" dela. Obrestovalo se bo v službi in v družbi, tudi slednji se nikakor ne izogibajte.

VODNAR: Zadržki počasi plahnijo, še posebej, če ste se pri sebi že odločili. Vse je ta hip boljše od oklevanja, saj vam tudi kak "ne" pokaže pravo in morda še boljšo pot. Brskanje po svoji notranjosti boste zamenjali z javno sceno, tudi "vaša dvojina" se bo samodejno vključila v popotniške, študijske in poslovne vezi. Zdaj je čas, da kariero uskladite z notranjim "poklicem".

RIBI: Če ste vsaj občasno urejali nujne formalnosti, se vam bo to zdaj bogato obrestovalo - z lahkoto se boste utirili v vsakdanja opravila in pri tem celo uživali. Vaše navdušenje bo prav nalezljivo, zato se boste le redkokdaj znašli brez živahne in modre družbe. Če lahko izbirate, se obložite s tistimi študijskimi obveznostmi, ki vas najbolj veselijo - učinek bo presenetljiv.

BREZ SLADKORJA

Ko se bojiš za dneve, ne šteješ let.

Biti drugačen ali biti je lahko vprašanje obstoja.

Ko boš odprl usta, ne misli, da te bodo nahranili.

Tudi med osli se imajo nekateri za paradne konje.

Zveri družbenih močvirij so vedno na suhem in toplem.

Pravi pijanček ima v grlu večno sušo, v hlačah pogoste poplave.

Dve vrsti bedakov sta: ena se hvali z inteligenco, druga z izobrazbo.

Najprej je govoril, da je oster kot nož, nato pa vedno zgrešil nožnico.

Delavci imajo še vedno zadnjo besedo. Govorijo lahko le šefu za hrbtom.

V božjem hramu ne bi bil hudič, če bi prišel hudič, bi pa bil, če bi prišel Bog.

OSTRŽKOV SINDROM

- Oprostite, vendar me res zanima, ali pogosto lažete?
- Mislite zaradi nosu? Ne, ne, ta ni dolg zaradi mojih laži, temveč zaradi laži tistih, ki me tako vztrajno vlečejo za nos.

SPOMENIK

- Drnovškova vlada si je pa postavila spomenik, ki ga bodo Slovenci dolgo pomnili.
- Res? Kje so ga pa postavili?
- Nikjer, kar najeli so ga!
- Kako najeli? Spomenikov se vendar ne da najeti.
- Se pa da posojila, ki jih bodo prisiljene plačevati in nanje misliti še generacije Slovencev.

www.nikobrumen.com

IZ DOMAČIH LOGOV

Javorci so se menda že izrekli za dve vaški skupnosti. Torej se po novem ne bodo več špetirali Javorci, temveč vaški skupnosti. Kolikor folk poznam, pa so kar lepi obeti, da bodo imeli diskusije na visoki ravni, saj bo kregarija kmalu dobila krila.

Vedno bolj nerad hodim v muzeje. Starejši sem, bolj se bojim, da me bodo obdržali kot starino.

Zanimiv je fenomen plotov: vsi jih postavljamo tako, da je lepši del obrnjen proti sosedom.

IZPOD KLOBUKA

Nizkotni se visoko nosijo.

Besede so gnojilo sovraštva.

Vsak bedak svojega osla najde.

Brez nuje se slab čevelj ne obuje.

Tudi Cerkev ima svoje Berije, mar ne?

Tudi grda baba ti lahko naredi lepo pizdarijo.

Boga, policaja in sreče nikoli ni, ko jih potrebuješ.

Kdor je plačan od strani, je lahko na več straneh.

Ko se posloviš od strasti, se boš tudi od potence.

S cerkveno pomočjo so tudi grehi sveta dejanja.

DROBNA ZAPAŽANJA

Nihče se ne brani več denarja, vsak več dela.

Ko moraš preveč zategovati pas, te začne stiskati pri duši.

Včasih smo čakali pred trgovinami, zdaj pred računalniki.

Vse je preprosto, če si od zapletov nihče ne obeta ugodnosti.

Bil je čisti luzer: s tujkami v jeziku ni znal, v postelji ni mogel.

Z nizkimi sposobnostmi se spotakneš že na prvi stopnici uspeha.

Hodiš ali ne hodiš v cerkev, vero dokazuješ z dejanji in ne z besedami.

Bedak se lahko skrrije za tisoč imen, a za vsakim se bo izdal s podpisom.

Dober čevljar je vedno ponosen na žulje na rokah, a nikoli na žulje na nogah.

Bodi osel ali konj - v vsakem primeru boš prenašal tiste, ki se imajo za pametnejše od tebe.

Zakaj ne bi dobili kredita v trenutku?

"Kredit takoj"

Nova KBM d.d., Vita Kraigherja 4, 2000 Maribor

"Kredit takoj" - do enega milijona tolarjev,
čas vračila od šestih mesecev do treh let, **denar** dobite **takoj**
in ga odplačujete s **trajnim nalogom** s tekočega računa **Nove KBM**.

Obiščite nas v naši najbližji enoti, kjer vam bomo z veseljem
pojasnili vse, kar bi vas utegnilo zanimati.

Informacije: Nova KBM, Ekspozitura Dravograd,
tel.: 02 8784 502 in Agencija Ravne, tel.: 02 8216 900
Spletna stran www.nkbm.si

 Nova KBM d.d.

Mercator

Center Slovenj Gradec

petek, 4. oktober 2002 ob 18.00 uri

GOZDNA LUMPIJADA. Zaradi onesnaženosti gozda pride pri živalih do čudnih zapletov. Lumpi poišče doktorja in skupaj rešita problem. Kot običajno z vami ansambel 12. nasprotje, Lumpi, Roža in Damjana ter seveda, brez njih ne gre, nagrade.

sobota, 12. oktober 2002 ob 11.00 uri

Vsestranski koroški glasbenik mlajše generacije, glasbeni pedagog Marko Kavtičnik, bo na različnih instrumentih izvajal glasbo iz časov swinga.

sreda, 16. oktober 2002 od 16.00 do 19.00 ure

Zavod za zdravstveno varstvo Ravne in Zdravstveni dom Slovenj Gradec - referat za zdravstveno vzgojo, organizirata v Mercator centru Informacijsko stojnico ob Svetovnem dnevu hrane, kjer bodo z nasveti nazorno predstavili zdravo prehrano, lahko goste tudi poskusili priporočena živila.

petek, 18. oktober 2002 ob 18.00 uri

Klemen Pisk, kantavtor in pesnik (član društva pisateljev). Avtor bo ob spremljavi kitare zapel svoje sonete in nas seznanil z novo knjigo; gosta bo predstavil Blaž Prapotnik, ustvarjalec ter urednik Odsevanj- revije za leposlovje in kulturo.

petek, 25. oktober 2002 ob 18.00 uri

A propos trio, zasedba akademsko izobraženih glasbenikov, bo igrala lahko jazzovsko glasbo. Benjamin Pirnat - kontrabas, Rihard Zdravec - akordeon, Joži Zdravec - bobni.

sobota, 26. oktober 2002 ob 11.00 uri

Tekmovanje v rolanju. Vse, ki se želite preizkusiti v rolanju, vabimo na tekmovanje pred Mercator center, najboljše čakajo lepe nagrade.

Center Ravne

sobota, 5. oktober 2002 ob 10.00 uri

Predstavitve stiskanja mošta pred centrom in delitev vsem obiskovalcem.

sobota, 12. oktober 2002 ob 10.00 uri

Pečenje kostanjev pred centrom za vse obiskovalce.

sobota, 19. oktober 2002 ob 10.00 uri

Pečenje kostanjev pred centrom za vse obiskovalce.

sreda, 30. oktober 2002 ob 17.00 uri

Delavnica za naše najmlajše obiskovalce na prihajajočo NOČ ČAROVNIC.

Program prirediteljev oktober

Zibelka najboljših nakupov